

VICEPRESIDENCIA PRIMEIRA E CONSELLERÍA DE ECONOMÍA, INDUSTRIA E INNOVACIÓN

XEFATURA TERRITORIAL DE PONTEVEDRA

Rúa Fernández Ladreda, 43-5º

36003 Pontevedra

Asunto: Alegacións por DEFECTOS DE TRAMITACIÓN en relación ao expediente relativo ao ANUNCIO do 21 de decembro de 2022, da Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, polo que se fai pública a declaración de impacto ambiental do proxecto do parque eólico Campo das Rosas e a súa infraestrutura de evacuación, nos concellos da Estrada, Cerdedo-Cotobade e Campo Lameiro (Pontevedra) (expediente 2020/0215), DOG Núm. 5, de 9 de xaneiro de 2023 e en relación á RESOLUCIÓN do 19 de febreiro de 2021, da Xefatura Territorial de Pontevedra, pola que se somete a información pública o estudo de impacto ambiental e as solicitudes de autorización administrativa previa e de construción e aprobación do proxecto sectorial de incidencia supramunicipal e declaración de utilidade pública do proxecto do parque eólico Campo das Rosas, sito nos concellos da Estrada, Cerdedo-Cotobade e Campo Lameiro, da provincia de Pontevedra (IN408A 2017/05). DOG Núm. 41, de 2 de marzo de 2021.

D./D^a. _____ con DNI. N^o. _____ e con domicilio a efectos de notificacións en _____, municipio de _____, provincia de _____, teléfono _____.

EXPÓN:

Á vista do ANUNCIO do 21 de decembro de 2022, da Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, polo que se fai pública a declaración de impacto ambiental do proxecto do parque eólico Campo das Rosas e a súa infraestrutura de evacuación, nos concellos da Estrada, Cerdedo-Cotobade e Campo Lameiro (Pontevedra) (expediente 2020/0215), DOG Núm. 5, de 9 de xaneiro de 2023 e da RESOLUCIÓN do 19 de febreiro de 2021, da Xefatura Territorial de Pontevedra, pola que se somete a información pública o estudo de impacto ambiental e as solicitudes de autorización administrativa previa e de construción e aprobación do proxecto sectorial de incidencia supramunicipal e declaración de utilidade pública do proxecto do parque eólico Campo das Rosas, sito nos concellos da Estrada, Cerdedo-Cotobade e Campo Lameiro, da provincia de Pontevedra (IN408A 2017/05). DOG Núm. 41, de 2 de marzo de 2021, por medio do presente escrito presenta ALEGACIONES POR DEFECTOS NA TRAMITACIÓN en base ás seguintes consideracións:

I.- ANTECEDENTES E CONTEXTO NO QUE SE PREVÉ DESARROLLAR O PROXECTO EÓLICO CAMPO DAS ROSAS

1.- Por RESOLUCIÓN do 26 de xullo de 2018, da Dirección Xeral de Enerxía e Minas, autorízase o cambio de titularidade e outórganse as autorizacións administrativas previa e de construción ao **parque eólico Pico Touriñán**, situado nos concellos da Estrada, Cerdedo e Campo Lameiro e promovido pola sociedade Enel Green Power España, S.L. (expediente IN661A 2010/3-4). DOG Núm. 165, de 30 de agosto de 2018.

Características técnicas das instalacións eléctricas de produción, interconexión e transformación:

- 8 aerogeneradores Vestas V-112 de 3.000 kW de potencia nominal unitaria de 94 m de fuste e 112 m de diámetro de rotor.
- 8 centros de transformación de 3.350 kVA de potencia nominal unitaria e relación de transformación 0,65/20 kV, Dyn5, instalados unitariamente no interior da torre do aerogenerador cos seus correspondentes aparellos de manobra e protección.
- 1 torre meteorolóxica autoportante de 94 m de altura, equipada con anemómetros, cataventos, medidores de temperatura e de presión, e logger rexistrador.

- Liñas eléctricas soterradas de 20 kV de tensión nominal en canalización entubada, normalmente baixo vía ou ben en terreo libre, para a evacuación de enerxía xerada e interconectando os centros de transformación 0,65/20 kV e a subestación transformadora 66/20 kV.
- Subestación transformadora interior, equipada con transformador de 50/60 MVA, relación de transformación 66/20 kV e conexión YNDn11, celas de media tensión 20 KV, transformador de servizos auxiliares de 50 kVA e relación 20/0,42-0,24 kV, aparellos de medida, protección, telemando e control.
- Obra civil consistente en camiños de acceso a aeroxeradores, torre meteorolóxica, subestación, edificio de control, cimentacións e plataformas de aeroxeradores.

2.- Por RESOLUCIÓN do 29 de outubro de 2018, da Xefatura Territorial de Pontevedra, sométese a información pública a solicitude de autorizacións administrativas previa e de construción, declaración de impacto ambiental, aprobación do proxecto sectorial de incidencia supramunicipal e declaración de utilidade pública, en concreto, dunha instalación eléctrica nos concellos de Cerdedo-Cotobade, A Estrada, Campo Lameiro, Moraña, Portas e Caldas de Reis (expediente IN407A 2011/350), DOG Núm. 211, de 6 de novembro de 2018.

Denominación: **LAT 66/220 kV entre a subestación do parque eólico Pico Touriñán e a subestación Tibo.**

Finalidade: permitir a evacuación da enerxía eléctrica producida polos parques eólicos Pico Touriñán (30 MW), Acibal (12 MW), Monte Festeiros (48 MW), Outeiro Grande (18 MW) e Touriñán III-2 (24 MW).

Concellos afectados: Cerdedo-Cotobade, A Estrada, Campo Lameiro, Moraña, Portas e Caldas de Reis.

Características técnicas: a instalación consiste nunha liña de alta tensión estruturada en dous treitos, o primeiro en aéreo e o segundo treito en subterráneo, que contará con dous circuitos:

- Circuito 1: de 66 kV, destinarase á evacuación da enerxía xerada polos parques eólicos Pico Touriñán de 30 MW e Acibal de 12 MW.
- Circuito 2: de 220 kV, destinarase á evacuación da enerxía xerada polos parques eólicos Monte Festeiros (48 MW), Outeiro Grande (18 MW) e Touriñán III-2 (24 MW).

A orixe da liña aérea serán os pórticos da SET Pico Touriñán, desde onde e a través de 19 aliñacións e 52 apoios, se chegará ao apoio nº 51 de paso aéreo subterráneo, nas inmediacións da paraxe Abo, no concello de Caldas de Reis. A lonxitude total da liña é de 15.761 m, discorrendo polos concellos de Cerdedo-Cotobade, A Estrada, Campo Lameiro, Moraña, Portas e Caldas de Reis. Os condutores de fase que se utilizarán na construción da liña serán de aluminio-aceiro do tipo A-280 (HAWK).

A liña subterránea proxéctase entre o apoio nº 51 e a SET Tibo, e ten unha lonxitude de 1.330 metros (circuíto 66 kV) e de 930 metros (circuíto de 220 kV), onde o circuíto de 66 kV irá con condutor Hersatene RHZ1- RA+20 L 36/66 1×630 AL2, e o circuíto de 220 kV irá con condutor HVAC XLPE RHZ1 127/220 kV 1×630 AL2. Ademais, instalarase un cable de comunicacións do tipo ADSS 48 F. A liña subterránea discorre integramente polo concello de Caldas de Reis.

3.- Por RESOLUCIÓN do 19 de febreiro de 2021, da Xefatura Territorial de Pontevedra, sométese a información pública o estudo de impacto ambiental e as solicitudes de autorización administrativa previa e de construción e aprobación do proxecto sectorial de incidencia supramunicipal e declaración de utilidade pública do **proxecto do parque eólico Campo das Rosas**, sito nos concellos da Estrada, Cerdedo-Cotobade e Campo Lameiro, da provincia de Pontevedra (IN408A 2017/05), DOG Núm. 41, de 2 de marzo de 2021

Características técnicas recollidas no proxecto:

- 8 aeroxeradores de 3.450 kW de potencia nominal unitaria, 138 m de diámetro de rotor e altura da buxa de 94 metros, correspondente co modelo Enercon-138 EP3, ou similar, xunto cos seus correspondentes centros de transformación con potencia unitaria de 4.000 kVA, grupo de conexión Dyn5 e tensión 0,65/30 kV, situados no seu interior.

– 2 estacións anemométricas, equipadas con torres autosoportadas de 94 m de altura, equipadas con 5 anemómetros a 94, 90, 70, 50 e 30 m e 3 cataventos a 90, 70 e 80 m.

– 2 liñas soterradas a 30 kV, de interconexión entre os centros de transformación dos aerogeradores ata o centro de seccionamento, denominadas Circuito I (4 aerogeradores; CR-01 a CR-04) e Circuito II (CR-05 a CR-08).

– Centro de seccionamento do parque eólico Campo das Rosas con celas blindadas de interior en 30 kV. Cabe destacar que no dito centro de seccionamento se enlaza a liña de evacuación de Porto Vidros cunha potencia de 10,35 MW.

– Unha liña aerosoterrada de 30 kV, de 1,7 km, que parte do centro de seccionamento e finaliza nunha nova subestación elevadora 220/30 kV Quireza, que se divide en tres tramos:

- Liña soterrada entre centro de seccionamento e o apoio nº 1 de paso aerosoterrada de 79 m.
- Liña aérea entre os apoios nº 1 e nº 8 de paso aerosoterrada de 1.363 m.
- Liña soterrada entre o apoio nº 8 de paso aerosoterrada e subestación elevadora 220/30 kV de 418 m.

– **Subestación elevadora 220/30 kV Quireza, verterá á rede a enerxía xerada polos parques eólicos Campo das Rosas e Porto Vidros.** Será convencional de exterior en 220 kV e blindada de interior con illamento en hexafluoruro de xofre (SF6) en 30 kV. O sistema de 220 kV estará constituído por unha posición de liña-transformador, un transformador de potencia 220/30 kV. O sistema de 30 kV estará constituído por dúas posicións de liña, unha posición de transformador de potencia e unha posición de servizos auxiliares con medida.

A posición de liña-transformador de 220 kV estará equipada coa seguinte aparelaxe: un interruptor automático tripolar, un seccionador tripolar xiratorio con coitelas de posta a terra, tres transformadores de intensidade, tres transformadores de tensión indutivos, seis autoválvulas-pararraios e un armario de protección de liña e transformador.

A transformación levarase a cabo mediante un transformador trifásico de illamento en aceite de 70 MVA, 220/30 kV.

O sistema de 30 kV estará composto por: dúas celas de liña, unha cela de secundario de transformador e unha cela de servizos auxiliares con medida e os seus correspondentes dispositivos de proteccións e medida (no interior) e unha reactancia de posta á terra, en baño de aceite, de 500 A 30 seg, conectado no lado de baixa do transformador de potencia 220/30 kV-70 MVA, tres autoválvulas e un seccionador tripolar sen coitela de posta á terra (á intemperie)

– Liña aérea 220 kV de 77,6 m, que parte da posición a 220 kV da SET 220/30 kV Quireza e finaliza no apoio nº 1 da LAT 220 kV Tibo-Pico Touriñán. Esta liña, en unión á que se atopa en proceso de tramitación, dará lugar á LAT 220 kV SET-Quireza-Tibo.

O obxecto da información pública será o proxecto de execución das instalacións, o estudo de impacto ambiental e o proxecto sectorial de incidencia supramunicipal e a declaración de utilidade pública (RBDA e planos parcelarios).

4.- Por RESOLUCIÓN do 3 de maio de 2022, da Xefatura Territorial de Pontevedra, sométese a información pública o estudo de impacto ambiental e as solicitudes de autorización administrativa previa e de construción e aprobación do proxecto sectorial de incidencia supramunicipal (proxecto de interese autonómico) e declaración de utilidade pública do proxecto do **parque eólico Touriñán III-2**, situado nos concellos da Estrada, Cuntis e Campo Lameiro, da provincia de Pontevedra (expediente IN661A 2011/13-4), DOG Núm. 104, de 1 de xuño de 2022.

A enerxía deste parque eólico, así como a do parque eólico Rosa dos Ventos ingresarase á rede eléctrica nacional a través da subestación colectora Touriñán III-2 de 30/220 kV, polo tanto, **a antedita subestación evacuará, ademais da enerxía xerada polo PE Touriñán III-2 de 24 MW, a xerada polo PE Rosa dos Ventos de 15 MW,** facendo un total de 39 MW. Para esta posición de transformación instalarase un transformador 40/50 MVA ONAN/ONAF 30/220 Kv.

A Liña aérea a 220 kV de 54,03 m, estará constituída por dous circuitos trifásicos nos que se usará un condutor de aluminio-aceiro segundo UNE 50182 do tipo LA-280 (242-AL 1/39-ST1A). **Disporá de dous apoios intermedios entre**

a subestación e a liña de entronque LAT 220 kV SET Pico Touriñán-SET Tibo (obxecto de tramitación independente incluso no que avaliación ambiental se refire).

5.- De xeito simultáneo está en tramitación o **proxecto eólico Rosa dos Ventos** (Código do proxecto: 2021/0038). Este proxecto desenvólvese na contorna inmediata do proxecto eólico Touriñán III.2, situado ao leste e con permiso de construción. A Declaración de impacto ambiental favorable do parque eólico Touriñán III.2 reconece expresamente afectación para a Rapa das Bestas.

O futuro Centro de Seccionamiento e Control (CSC) do parque Rosa dos Ventos estará instalado dentro do propio parque eólico e será onde se descargará toda a enerxía eléctrica producida no parque para posteriormente evacuar á subestación existente de Touriñán III-2. Aínda que a citada Subestación e a liña de conexión do centro de seccionamiento e control coa subestación non pertence a este parque eólico e non é obxecto deste proxecto.

O parque eólico Rosa dos Ventos ten acceso concedido á rede de transporte de enerxía eléctrica nacional a través da subestación eléctrica do Parque Eólico Touriñán III-2 á subestación de rede eléctrica de Tibo (Pontevedra), polo que a conexión realizarase a través desta subestación. A poligonal o proxecto Rosa dos Ventos ocuparía un total de 793,46 hectáreas.

6.- Por Resolución do 24 de marzo de 2021, da Xefatura Territorial de Pontevedra, sométese a información pública o estudo de impacto ambiental e as solicitudes de autorización administrativa previa e de construción e aprobación do proxecto sectorial de incidencia supramunicipal e declaración de utilidade pública do **proxecto do parque eólico Porto Vidros**, sito nos concellos de Cerdedo-Cotobade e Campo Lameiro, da provincia de Pontevedra (expediente IN408A 2017/14).

7.- Por RESOLUCIÓN do 12 de febreiro de 2020, da Xefatura Territorial de Pontevedra, sométese a información pública o estudo de impacto ambiental e as solicitudes de autorización administrativa previa e de construción, aprobación do proxecto sectorial de incidencia supramunicipal e declaración de utilidade pública do **proxecto do parque eólico das Penizas**, sito nos concellos de Cerdedo-Cotobade e Forcarei da provincia de Pontevedra (IN408A 2017/06). DOG Núm. 50, de 13 de marzo de 2020.

Solicitante: Greenalia Wind Power, S.L.U.

Denominación do proxecto: parque eólico das Penizas.

Concellos afectados: Cerdedo-Cotobade e Forcarei (Pontevedra).

Potencia que se vai instalar: 33,6 MW.

Número de aeroxeradores que se van instalar: 8 x 4,2 MW de potencia nominal unitaria.

O obxecto da información pública será o proxecto de execución das instalacións, o estudo de impacto ambiental, o proxecto sectorial de incidencia supramunicipal e a declaración de utilidade pública (RBDA e planos parcelarios).

8.- Por RESOLUCIÓN do 16 de xuño de 2022, da Xefatura Territorial de Pontevedra, sométese a información pública o estudo de impacto ambiental e as solicitudes de autorización administrativa previa e de construción e aprobación do proxecto sectorial de incidencia supramunicipal (proxecto de interese autonómico) do proxecto do **parque eólico Pedra Longa**, situado nos concellos da Estrada, Forcarei e Cerdedo-Cotobade, na provincia de Pontevedra (expediente IN408A 2019/32). DOG Núm. 125, de 1 de xullo de 2022.

Solicitante: Pedra Longa Eólica, S.L.

Denominación do proxecto: parque eólico Pedra Longa.

Concellos afectados: A Estrada, Forcarei e Cerdedo-Cotobade (Pontevedra).

Potencia que se vai instalar: 16,8 MW.

Número de aeroxeradores que se van instalar: 3.

Entre as características do proxecto figura:

– Unha liña soterrada de 30 kV, de 4.509 m, tipo de condutor RHZ1 18/30 kV de 630 mm², que discorre entre o CS ata a subestación colectora As Penizas 132/30 kV, que compartirá con outros parques e que non é obxecto deste expediente.

Constitúen o obxecto da información pública os seguintes documentos: proxecto de execución, estudo de impacto ambiental e o proxecto sectorial de incidencia supramunicipal (proxecto de interese autonómico), non así a Relación de Bens e Dereitos Afectados (RBDA).

9.- Na mesma área xeográfica non só está o parque eólico Pedra Longa, As Penizas, e Cabanelas. Tamen hai que ter en conta a Ampliación As Penizas, a LAT 132 kV Penizas-Paraño, o parque eólico de Campo das Rosas, o parque eólico singular Campo das Cruces II Fase e xa sobre a Rede Natura ZEC Serra do Candan e Serra do Cando os parques eólicos Masgalán-Campo do Coco e Campo das Cruces, estando o primeiro formado por 75 aeroxeradores.

10.- Por RESOLUCIÓN do 4 de agosto de 2022, da Xefatura Territorial de Pontevedra, sométese a información pública o estudo de impacto ambiental, as solicitudes de autorización administrativa previa e de construción, a aprobación do proxecto sectorial de incidencia supramunicipal (proxecto de interese autonómico) e a declaración de utilidade pública do **proxecto do parque eólico Cabanelas**, situado nos concellos da Estrada, Forcarei e Cerdedo-Cotobade, provincia de Pontevedra (expediente IN661A 2010/2-4), DOG Núm. 165, de 31 de agosto de 2022.

11.- Non se avalían os impactos sinérxicos, aditivos e/ou acumulados de todas as infraestruturas previstas ou xa executadas na área xeográfica do proxecto eólico Campo das Rosas e das súas infraestruturas asociadas.

PROXECTOS EÓLICOS E INFRAESTRUTURAS DE EVACUACIÓN NA ÁREA XEOGRÁFICA DO PROXECTO EÓLICO CAMPO DAS ROSAS	
NÚMERO	DENOMINACIÓN
1	Parque eólico Coto San Sebastián
2	Parque eólico Outeiro Grande
3	Parque eólico Masgalán – Campo do Coco
4	Parque eólico Ameixeiras -Testeiro
5	Parque eólico Borreiro
6	Parque eólico Cabanelas
7	Parque eólico Campo das Cruces
8	Parque eólico Pedra Longa
9	Parque eólico Targos
10	LAT Parque eólico Ameixeiras
11	LAT Parque eólico Masgalán
12	LAT As Travesas - Cartelle
13	LAT Parque eólico Coto San Sebastián
14	LAT Parque eólico Galerna
15	Parque eólico Paraño Oeste
16	Parque eólico Afrende
17	Parque eólico Tramontana
18	Parque eólico Siroco

A isto hai que engadir as liñas eléctricas xa executadas e as que están en tramitación:

1. LAT 66 Kv DERIV
2. LAT 66 Kv C1 TIB LES 66 UFD
3. LAT 66 Kv C1 LER SJG 66 UFD
4. LAT 66 Kv C1 LER SJG 66 UFD
5. LAT 66 Kv C1 MUR SJG 66 UFD
6. LAT 66 Kv C1 MUR SJG 66 UFD
7. LAT 132 kv As Penizas –SEC Paraño Tramitación
8. LAT 400 Kv C1 MES2 CAR 400 REE
9. LAT 400 Kv C2 MES2 CAR 400 REE
10. LAT 400 Kv C1 MES2 CAR 400 REE

11. LAT 220 Kv C1 POR TIB 220
12. LAT 220 Kv C1 POR TIB 220 REE
13. LAT 220 Kv C1 POR TIB 220 REE

O impacto xeral provocado pola acumulación de parques eólicos pode xerar graves afeccións tanto á poboación como aos animais da zona. Preocupa, especialmente, a situación da avifauna e os quirópteros, dado que esta concentración de parques podería supor un incremento significativo da mortalidade, do efecto baleiro (abandono da zona) e do efecto barreira. Neste último caso, cuxo resultado directo sería o da perda de conectividade ecolóxica, vulnera de xeito flagrante a disposición incluída na Lei 5/2019, de 2 de agosto, do patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia. No artigo 87.1. desta lei, se manifesta o seguinte:

“Para mejorar la coherencia y la conectividad ecológica del territorio, la Administración autonómica fomentará en su planificación ambiental la conservación de corredores ecológicos y la gestión de aquellos elementos del paisaje y áreas territoriales que resulten esenciales o revistan primordial importancia para la migración, la distribución geográfica y el intercambio genético entre poblaciones de especies de fauna y flora silvestres, teniendo en cuenta los impactos futuros del cambio climático.”

En suma, cabe indicar a seguinte consideración, incluída no borrador da “Estrategia estatal de infraestructura verde y de la conectividad y la restauración ecológicas” realizada polo Ministerio para la Transición Ecolóxica y el Reto Demográfico na que se sinala que se debe perseguir a:

“Mitigación de las barreras producidas por la infraestructura de producción y distribución de energía, prioritariamente en aquellos parques eólicos y tramos de los tendidos eléctricos que atraviesen áreas relevantes para la diversidad de aves y murciélagos y/o concentren un elevado número de electrocuciones o colisiones.”

Ao anterior hai que engadir a presenza de aves e quirópteros (morcegos) en estado de perigo de extinción o vulnerables segundo o Catálogo Galego de Especies Ameazadas (CGEA) e/ou o Catálogo Nacional de Especies Amenazadas (CNEA).

En definitiva, os máis de 12 parques eólicos referenciados e a súas infraestruturas de evacuación non son compatibles coa conservación dos corredores ecolóxicos nin coa pretensión de mitigar as barreras á fauna, e máis se temos en conta a presenza próxima da Rede Natura 2000 e a importancia dos cursos fluviais como garantes da conectividade ecolóxica.

Os proxectos dos parques eólicos e as liñas de evacuación deben ser contemplados como un conxunto integrado nun mesmo proxecto. Non é de recibo sortear a través dunha máis que utilizada fragmentación, uns efectos sinérxicos e acumulativos ausentes nos estudos de impacto ambiental e nas declaracións de impacto ambiental.

Cómpre resaltar o carácter unitario dos parques eólicos previstos, no sentido de que todos os seus elementos e instalacións deben contemplarse desde unha perspectiva unitaria, desde os accesos e os propios aeroxeradores ata a liña de conexión dos parques no seu conxunto coa rede de distribución ou transporte de electricidade. Iso conleva, efectivamente, que non pode darse un tratamento separado a grupos de aeroxeradores de forma artificial e tratalos como parques autónomos, ou duplicar instalacións co mesmo fin, pois iso comportaría efectivamente unha fraude de lei que, á marxe do seu maior impacto ambiental, podería supoñer unha alteración da competencia ou unha evitación de maiores esixencias ambientais.

Non se valora a localización dos parques previstos e a súa continuidade física e tampouco se pondera que todos os parques compartan elementos comúns relevantes, como é a liña de evacuación de electricidade e as infraestruturas de conexión asociadas. Ao anterior hai que engadir outro dato adicional, que é que a consideración separada dos parques impide ter en conta os efectos sinérxicos dos mesmos desde a perspectiva ambiental.

A unidade do proxecto resulta así dos datos fácticos xa acreditados arestora en base aos proxectos presentados polas promotoras e arestora en tramitación, como son a localización lindeira dos parques, dos elementos comúns como a liña de evacuación de electricidade etc... Por outra banda, a consideración separada dos parques impide ter en conta os efectos desde o punto de vista do impacto ambiental, obviando unha análise do conxunto dos elementos implicados, sen que poida paliarse o defecto de concepción inicial cos estudos de sinerxias, limitado a determinados aspectos. Todos os parques proxectados teñen efectos acumulados sobre os mesmos elementos da paisaxe e a biodiversidade da contorna, polo que o seu impacto sinérxico debe ser avaliado de forma conxunta para non incorrer nuns procedementos viciados desde o principio e nulos de pleno dereito, tal e como apuntan diversas

resolucións xudiciais respecto diso. Ademais a cidadanía ten dereito ao acceso á información do conxunto e a recibir información relativa ao conxunto global e acumulado de todas as infraestruturas do proxecto industrial.

A Avaliación de Impacto Ambiental de Proxectos é unha técnica que non admite sucedáneos ou substitutos e que, por tanto, debe esixirse de forma íntegra, a fin de non frustrar a súa funcionalidade.

Que a fragmentación artificial ou de conveniencia deste tipo de proxectos non se axusta a Dereito é unha realidade que veñen corroborando os tribunáis de xustiza en España dende hai anos. Así, por exemplo, A Sentenza do TSXG, Sala Terceira, nº 254/2020, de 9 de novembro, que apreciou a fragmentación artificial do parque eólico Sasdónigas, en Mondoñedo, a Sentenza do Tribunal Supremo, Sala Terceira, de 30 de marzo de 2017, nº 556/2017, ou a pioneira Sentenza do Tribunal Supremo de 20 de abril de 2006, na que se pode ler o que segue:

"Se algún sentido ten dita figura (os parques eólicos), coa significación xurídica que diversas normas lle recoñeceron, é precisamente a de integrar en si varios aeroxeradores interconectados e dispoñelos de modo que non atenúen uns o rendemento eólico doutros, en zonas con determinados requisitos mínimos (velocidade e constancia do vento) co fin de optimizar o aproveitamento enerxético e diminuír os custos da súa conexión ás redes de distribución ou transporte de enerxía eléctrica. É consustancial, pois, aos parques eólicos o seu carácter unitario de modo que os aeroxeradores neles agrupados necesariamente han de compartir, ademais das liñas propias de unión entre si, uns mesmos accesos, un mesmo sistema de control e unhas infraestruturas comúns (normalmente, o edificio necesario para a súa xestión e a subestación transformadora). E, sobre todo, dado que a enerxía resultante ha de inxectarse mediante unha soa liña de conexión do parque eólico no seu conxunto á rede de distribución ou transporte de electricidade -pois non se cumprirían os criterios de rendemento enerxético e dun mínimo impacto ambiental se cada aeroxerador puidese conectarse independentemente, coa súa propia liña de evacuación da enerxía eléctrica producida, ata o punto de conexión coa rede eléctrica-, non é posible descompoñer, a efectos xurídicos, un parque eólico proxectado con estas características para diseccionar del varios dos seus aeroxeradores aos que se daría un tratamento autónomo".

En canto ao impacto negativo das operacións de fragmentación artificial de parques nas avaliacións ambientáis, a Sentenza do Tribunal Supremo, Sala Terceira, de 21 de febreiro de 2014, recaída no recurso 673/2009, contemplou no seu Fundamento de

Dereito sexto o que segue:

"3ª. Diso despréndese que, prescindindo, dunha consideración de conxunto dos demais parques, a declaración de impacto ambiental realizada, efectuouse de forma fraccionada, iso é totalmente claro despois de que na mesma se prescindiu, como se desprende do informe precedentemente citado, da liña de evacuación eléctrica que conecta co sistema de distribución xeral, liña esta que ha de formar parte do parque ou parques analizados, e que sendo común aos dous, serve precisamente, entre outros elementos para considerar, para dar unidade a ambos. A non integración da devandita liña devaluou a declaración de impacto realizada, o que non pode paliarse cun estudo de sinerxias, que só considera determinados aspectos, como o de ruído e ambiental, que puiden constituír, si, un plus respecto a os proxectos analizados en conexión con outros, pero que non pode servir para paliar un defecto de concepción inicial, cal debeu ser unha análise conxunta de todos os elementos que han de integrar o único proxecto. Noutro caso, sempre quedaría ao criterio da Administración a escisión dos proxectos para avaliar completando posteriormente un estudo conxunto de ambos os a través de devandito estudo de sinerxias, que sempre deberá efectuarse nun proxecto unitario determinado polos elementos inescindibles que o compoñen.

4ª. As mesmas consideracións deben efectuarse respecto á duplicación en dúas dos procedementos de autorización, sendo copia mimética o un do outro, o que é expresivo de que nos atopamos, non ante dous proxectos, senón ante un só, xa que a admisión deste criterio permitiría, non duplicar senón triplicar, cuadruplicar... etc. o proxecto inicialmente concibido, fraccionando as avaliacións de impacto ambiental, que non pode ser duplicada, para cada un dos proxectos, senón que, por contra, a única garantía de analizar todas os aspectos que se han de incluír no mesmo, é desde unha visión conxunta, non fraccionada, sen que poida suplir esta carencia de orixe, recorrendo a unha análise posterior das sinerxias que se producen entre os elementos illadamente analizados".

Unha cousa é que se pretenda facer valer que nos atopamos ante proxectos de implantación de parques independentes e plenamente funcionáis de xeito aislado, e outra é que as vinculacións operativas entre eses parques proxectados sexan, de facto, intensas. Poderase alegar que se procura o menor impacto nas infraestruturas de evacuación, poderase referir tamén a súa modularidade ou adaptabilidade, mais certamente, no sentido

apuntado por unha xurisprudencia cada vez máis consolidada, a fragmentación artificial tén por finalidade menoscabar as garantías inherentes aos procedementos de avaliación, pola vía de imposibilitar a avaliación ambiental de conxunto dos proxectos. E para superar esa merma de garantías, dende logo, non resulta suficiente que nas avaliacións ambientais fragmentadas se acometan estudos de sinerxias, sobre os cales a xurisprudencia tén declarado o seu carácter incompleto e fragmentario. Así, a Sentenza do TSX de Castela-León, Sala de Valladolid, nº 1361/2014, de data 26/06/2014, Fundamento de Dereito sexto, resolución que declarou a existencia de fragmentación artificial:

“Prescindiendo, de una consideración de conjunto de los demás parques, la declaración de impacto ambiental realizada, se ha efectuado de forma fraccionada, ello es totalmente claro en cuanto que en la misma se ha prescindido, como se desprende del informe precedentemente citado, de la línea de evacuación eléctrica que conecta con el sistema de distribución general, línea esta que ha de formar parte del parque o parques analizados, y que siendo común a los dos, sirve precisamente, entre otros elementos a considerar, para dar unidad a ambos. La no integración de dicha línea ha devaluado la declaración de impacto realizada, lo que no puede paliarse con un estudio de sinergias, que solo considera determinados aspectos, como el de ruido y ambiental, que puede constituir, sí, un plus respecto a los proyectos analizados en conexión con otros, pero que no puede servir para paliar un defecto de concepción inicial, cual debió ser un análisis conjunto de todos los elementos que han de integrar el único proyecto. En otro caso, siempre quedaría al criterio de la Administración la escisión de los proyectos a evaluar completando posteriormente un estudio conjunto de ambos a través de dicho estudio de sinergias, que siempre deberá efectuarse en un proyecto unitario determinado por los elementos inescindibles que lo componen. (...) Las mismas consideraciones han de efectuarse respecto a la duplicación en dos de los procedimientos de autorización, siendo copia mimética el uno del otro, lo que es expresivo de que nos encontramos, no ante dos proyectos, sin ante uno solo, ya que la admisión de este criterio permitiría, no duplicar sino triplicar, cuadruplicar... etc. el proyecto inicialmente concebido, fraccionando las evaluaciones de impacto ambiental, que no puede ser duplicada, para cada uno de los proyectos, sino que, por contra, la única garantía de analizar todas los aspectos que se han de incluir en el mismo, es desde una visión conjunta, no fraccionada, sin que pueda suplir esta carencia de origen, recurriendo a un análisis posterior de las sinergias que se producen entre los elementos aisladamente analizados”.

Cómpre salientar que esta Sentenza foi ratificada en casación polo Tribunal Supremo, Sala do Contencioso-Administrativo, en data 30/03/2017, por medio de Sentenza nº 1390/2017.

En calquera caso, o proxecto verbo do que alegamos e, en particular, o estudo de impacto ambiental, non acomete tampouco unha avaliación acada de impactos acumulativos e sinérxicos. Aínda partindo da realidade de que se está a tramitar a implantación do conxunto de parques antes referidos na zona xeográfica de referencia, o estudo dos impactos acumulativos e sinérxicos incorporado como Anexo VI ao EIA non se pode considerar que xustifique ou motive adecuadamente as conclusións ás que chega, nin que -na liña da xurisprudencia citada anteriormente- considere a totalidade dos aspectos que deben ser considerados.

Dada a proximidade física entre os diferentes proxectos de parques, e por conseguinte a súa afección aos mesmos espazos naturais, especies, patrimonio ou poboación, é precisa unha análise exhaustiva, ecosistémica e participada que garanta un modelo de desenvolvemento rural equilibrado da zona afectada, no sentido do disposto no artigo 46 da Lei 42/2007, do 13 de decembro, do Patrimonio Natural e da Biodiversidade, que establece que calquera plan, programa ou proxecto que poida afectar de forma apreciable ás especies ou hábitats dos espazos da Rede Natura 2000, xa sexa individualmente ou en combinación con outros plans, programas ou proxectos, someterase a unha adecuada avaliación das súas repercusións no espazo, tendo en cuenta os obxectivos de conservación.

Pola súa banda, a Rede de Autoridades Ambientais (Subgrupo de coordinación de órganos ambientais na avaliación de impacto ambiental de proxectos de enerxías renovables), en documento de Alcance de estudo de impacto ambiental de Proxecto de Parque Eólico Terrestre, recomenda que se a solicitude administrativa está en tramitación, “no caso de que o mesmo ou diferentes promotores soliciten autorización administrativa de varios parques cuxas evacuacións conflúan a unha mesma nova subestación ou requiran una mesma nova liña de conexión coa rede de transporte de REE preexistente, sempre que o órgano substantivo que deba tramitar e outorgar as respectivas autorizacións sexa o mesmo, para facilitar a avaliación dos efectos acumulados e sinérxicos recoméndase a súa tramitación simultánea, a elaboración dun estudo de impacto ambiental único para todos eles e solicitar a acumulación das correspondentes avaliacións de impacto ambiental nun único procedemento (artigo 57 da Lei 39/2015, do 1 de outubro, do Procedemento Administrativo Común das Administracións Públicas).

II.-DIVISIÓN ARTIFICIOSA DE PROXECTOS INDUSTRIAIS AOS EFECTOS AMBIENTAIS. FRAGMENTACIÓN, AOS EFECTOS DA AVALIACIÓN AMBIENTAL, DAS INFRAESTRUTURAS COMPARTIDAS CON OUTROS PROXECTOS INDUSTRIAIS. O PROXECTO DEBE SER RETIRADO DE XEITO DEFINITIVO POR:

O proxecto eólico Campo das Rosas e o proxecto eólico Porto Vidros trataríase na realidade dun único proxecto industrial eólico: ambos os dous son impulsados pola mesma mercantil promotora, na mesma área xeográfica e comparten o mesmo Centro de Seccionamento (o do proxecto eólico Campo das Rosas) e a subestación Quireza, nas proximidades do proxecto eólico Touriñán, que xa conta con Declaración de impacto ambiental favorable.

Como ben indica a Declaración de impacto ambiental do proxecto eólico Porto Vidros:

“A liña eléctrica de evacuación de 30 kV do parque eólico Porto Vidros está constituída por un trazado subterráneo e un trazado aéreo. A instalación está situada na provincia de Pontevedra e discorre polos termos municipais de Cerdedo-Cotobade e Campo Lameiro.

A liña aéreo-subterránea divídese en tres tramos:

—Liña subterránea entre o centro de seccionamiento do parque eólico Porto Vidros e o apoio n° 1 de paso aéreo-subterráneo.

—Liña aérea entre os apoios n° 1 e n° 33 de paso aéreo-subterránea.

—Liña subterránea entre o apoio n° 33 de paso aéreo-subterráneo ao centro de seccionamiento do futuro parque eólico Campo das Rosas”.

Cómpre lembrar ao respecto dá división artificial de proxectos a STSJ GAL 5691/2020 - ECLI: ES: TSJGAL: 2020:5691 de data 09/11/2020:

“TERCERO.- Que, como pone de relieve la parte recurrente, nos encontramos ante la división artificial de un único Parque Eólico en dos fases; la fase II carece de los elementos y equipamientos necesarios para ser considerada una instalación independiente de la fase I, entendiendo el T.S. (s. 20-4-2006, RC 5814/2003) que la figura del Parque Eólico debe ser necesariamente contemplada desde una perspectiva unitaria, pues en otro caso quedaría desvirtuada la naturaleza y la función de este tipo de instalaciones, por lo que les es consustancial que los generadores en ellos agrupados hayan necesariamente de compartir, además de las líneas propias de unión entre sí, unos mismos accesos, un mismo sistema de control y unas infraestructuras comunes (normalmente, el edificio necesario para su gestión y la subestación transformadora) y que la energía resultante ha de inyectarse mediante una sóla línea de conexión del parque, sin que sea posible descomponer, a efectos jurídicos, un parque proyectado para diseccionar de él varios aerogeneradores a los que se daría un tratamiento autónomo;...”.

Cómpre lembrar ao respecto dá división artificial de proxectos a STSJ GAL 5691/2020 - ECLI: ES: TSJGAL: 2020:5691 de data 09/11/2020:

“TERCERO.- Que, como pone de relieve la parte recurrente, nos encontramos ante la división artificial de un único Parque Eólico en dos fases; la fase II carece de los elementos y equipamientos necesarios para ser considerada una instalación independiente de la fase I, entendiendo el T.S. (s. 20-4-2006, RC 5814/2003) que la figura del Parque Eólico debe ser necesariamente contemplada desde una perspectiva unitaria, pues en otro caso quedaría desvirtuada la naturaleza y la función de este tipo de instalaciones, por lo que les es consustancial que los generadores en ellos agrupados hayan necesariamente de compartir, además de las líneas propias de unión entre sí, unos mismos accesos, un mismo sistema de control y unas infraestructuras comunes (normalmente, el edificio necesario para su gestión y la subestación transformadora) y que la energía resultante ha de inyectarse mediante una sóla línea de conexión del parque, sin que sea posible descomponer, a efectos jurídicos, un parque proyectado para diseccionar de él varios aerogeneradores a los que se daría un tratamiento autónomo;...”.

O proxecto eólico Vidros e o proxecto eólico Campo das Rosas comparten liña de evacuación. Polo tanto, todas as infraestructuras de ambos os dous parques deben ser obxecto de avaliación ambiental conxunta, global e sumativa.

Indícase na documentación do proxecto eólico Porto Vidros:

**Unha liña aéreo-soterrada de 30 kV, de 6.634 m, que discorre entre o CS Porto Vidros ata o CS Campo das Rosas, e que se divide en tres tramos:*

- *Liña soterrada de 30 kV entre o CS do parque eólico Porto Vidros e o apoio n° 1 de paso aéreo-soterrada, de 20 m.*
 - *Liña aérea de 30 kV entre o apoio n° 1 da LAMT e o apoio n° 33 PAS da LAMT, de 6.593 m.*
 - *Liña soterrada de 30 kV entre o apoio n° 33 PAS da LAMT e o CS do parque eólico Campo das Rosas, de 21 m*
- Poligonal ocupa unha superficie en forma de L duns 2,7 km de lonxitude por un largo de 2,5 km, aproximadamente.*

Os proxectos eólicos Campo das Rosas e Porto Vidros, da mesma promotora, comparten infraestruturas comúns polo que deberan someterse a avaliación ambiental conxunta para non diluir a totalidade dos impactos que puideran producir a totalidade das infraestruturas.

O proxecto eólico Campo das Rosas inclúe tamén a infraestrutura para a evacuación da enerxía producida no parque que consiste nunha liña eléctrica aéreo-soterrada a 30 kV duns 1.757 m de lonxitude (cun tramo aéreo duns 1,3 km sobre 8 apoios metálicos de celosía e dous soterrados que totalizan 457 m) que vai do centro de seccionamento do parque ata unha nova **subestación elevadora 30/220 kV denominada Quireza, tamén incluída no proxecto, a construír nas proximidades da subestación do futuro PE Pico Touriñán**, que conta con DIA. Do pórtico de saída da subestación Quireza partirá unha pequena liña aérea a 220 kV de 78 m de lonxitude para conexión co apoio n° 1 da LAT 66/220 kV SE PE Pico Touriñán-SE Tibo, que é a liña de evacuación do citado PE Pico Touriñán e que tamén conta con DIA. O nó de entrega á rede de transporte é a SE Tibo de Red Eléctrica de España. O centro de seccionamento 30 kV e a restante infraestrutura de evacuación serán tamén empregados por outro parque eólico do mesmo promotor, o de Porto Vidros, proxectado a uns 4 km ao surleste e que conta con DIA, que se conectará ao dito CS mediante a súa correspondente liña de evacuación. Asemade, **a SET Quireza verterá á rede a enerxía xerada polos parques eólicos Campo das Rosas e Porto Vidros.**

Na configuración reflectida no EsiA, a obra civil para o parque eólico inclúe a apertura duns 7.659 m de vieiros de servizo ás instalacións e o acondicionamento duns 6.596 m de vieiros de acceso e servizo existentes. A sección tipo dos vieiros novos terá uns 6,5 m de anchura de rodadura incluíndo as cunetas e unha anchura adicional estimada de acondicionamento de vieiros existentes de 4 m. Así mesmo, escavaranse uns 11.964 m de gabias para soterrar o cableado de media tensión e de comunicacións. Para a liña de evacuación estímase unha lonxitude total de 834 m de vieiros (desagregados en 538 m de nova apertura e 296 m a acondicionar), cunha sección tipo de 2,5-3 m de anchura de rodadura para os vieiros de acceso aos apoios da liña eléctrica.

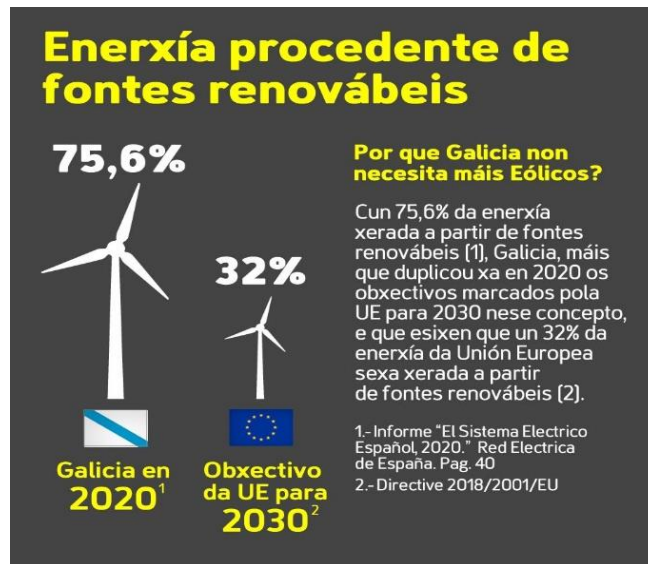
O acceso xeral ao parque parte da estrada N-541, que une o núcleo Cerdedo-Cotobade con Pedre, desviándose pola estrada PO-2201, para logo desviarse pola PO-7102 á altura do núcleo rural de Sabucedo. O vieiro de acceso ao parque está previsto desde un camiño existente a reparar que entronca coa citada PO-7102.

III.- AUSENCIA DE XUSTIFICACIÓN DA NECESIDADE DO PROXECTO EÓLICO CAMPO DAS ROSAS

Galicia supera en 2020 os obxetivos marcados en renovables pola UE para 2030 cunha porcentaxe sobre o consumo final bruto do 46% Renovables que xa representaron o 107% da demanda eléctrica.

Mentras que Galicia ten unha potencia eólica instalada de 3866 MW, outras comunidades como Madrid ten 0 MW, Euskadi, 153 MW e Cataluña 1271 MW.

En canto aos parques eólicos en tramitación, mentras que Galicia ten arestora 300, Madrid non ten ningún, Euskadi ten 12 e Cataluña, 8.

III.- A LOCALIZACIÓN INIDÓNEA DO PROXECTO EÓLICO CAMPO DAS ROSAS: ZONIFICACIÓN DE MÁXIMA SENSIBILIDADE AMBIENTAL E NA QUE NON SE RECOMENDA A INSTALACIÓN DE INFRAESTRUTURAS EÓLICAS

A poligonal do proxecto eólico CAMPO DAS ROSAS coincide con zonas de Máxima sensibilidade ambiental segundo a Clasificación de sensibilidade ambiental proporcionada pola Zonificación ambiental para enerxías renovables elaborada polo Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico (*Resolución de 30 de diciembre de 2020, de la Dirección General de Calidad y Evaluación Ambiental, por la que se formula la declaración ambiental estratégica del Plan Nacional Integrado de Energía y Clima 2021-2030, «BOE» núm. 9, de 11 de enero de 2021*).

Según a información proporcionada por esta ferramenta, a poligonal do proxecto eólico CAMPO DAS ROSAS ubícase en áreas non recomendadas para a instalación da enerxía eólica, pola súa máxima sensibilidade ambiental.

Clasificación sensibilidade ambiental

- Máxima (no recomendado)
- Muy alta
- Alta
- Moderada
- Baja

GeoPortal sig.mapama.gob.es/geoportal/

GOBIERNO DE ESPAÑA MINISTERIO DE AGRICULTURA, PESCA Y ALIMENTACIÓN MINISTERIO PARA LA TRANSICIÓN ECOLÓGICA Y EL RETO DEMOGRÁFICO

GEO PORTAL

localizar

- direcciones y referencias catastrales
- límites administrativos y comarcas
- coordenadas etrs89
 - utm geográficas
 - huso: 29
- varios

0 0.2 0.4km Datum ETRS89 Proyección UTM 30N X: 54.404,68 Y: 4.728.923,95 1:15.625

Vértice número 5 da poligonal

GeoPortal sig.mapama.gob.es/geoportal/

GOBIERNO DE ESPAÑA MINISTERIO DE AGRICULTURA, PESCA Y ALIMENTACIÓN MINISTERIO PARA LA TRANSICIÓN ECOLÓGICA Y EL RETO DEMOGRÁFICO

GEO PORTAL

localizar

- direcciones y referencias catastrales
- límites administrativos y comarcas
- coordenadas etrs89
 - utm geográficas
 - huso: 29
- varios

0 0.2 0.4km Datum ETRS89 Proyección UTM 30N X: 55.694,53 Y: 4.729.093,44 1:15.625

Vértice número 6 da poligonal

GeoPortal sig.mapama.gob.es/geoportal/

GOBIERNO DE ESPAÑA MINISTERIO DE AGRICULTURA, PESCA Y ALIMENTACIÓN MINISTERIO PARA LA TRANSICIÓN ECOLÓGICA Y EL RETO DEMOGRÁFICO GEO PORTAL

localizar

- direcciones y referencias catastrales
- límites administrativos y comarcas
- coordenadas etrs89
 - utm geográficas
 - 547.270,00
 - 4.714.940,06
 - huso: 29
- varios

0 0.2 0.4km Datum ETRS89 Proyección UTM 30N X: 54.196,89 Y: 4.728.288,8 1:15.625

Vértice número 7 da poligonal

GeoPortal sig.mapama.gob.es/geoportal/

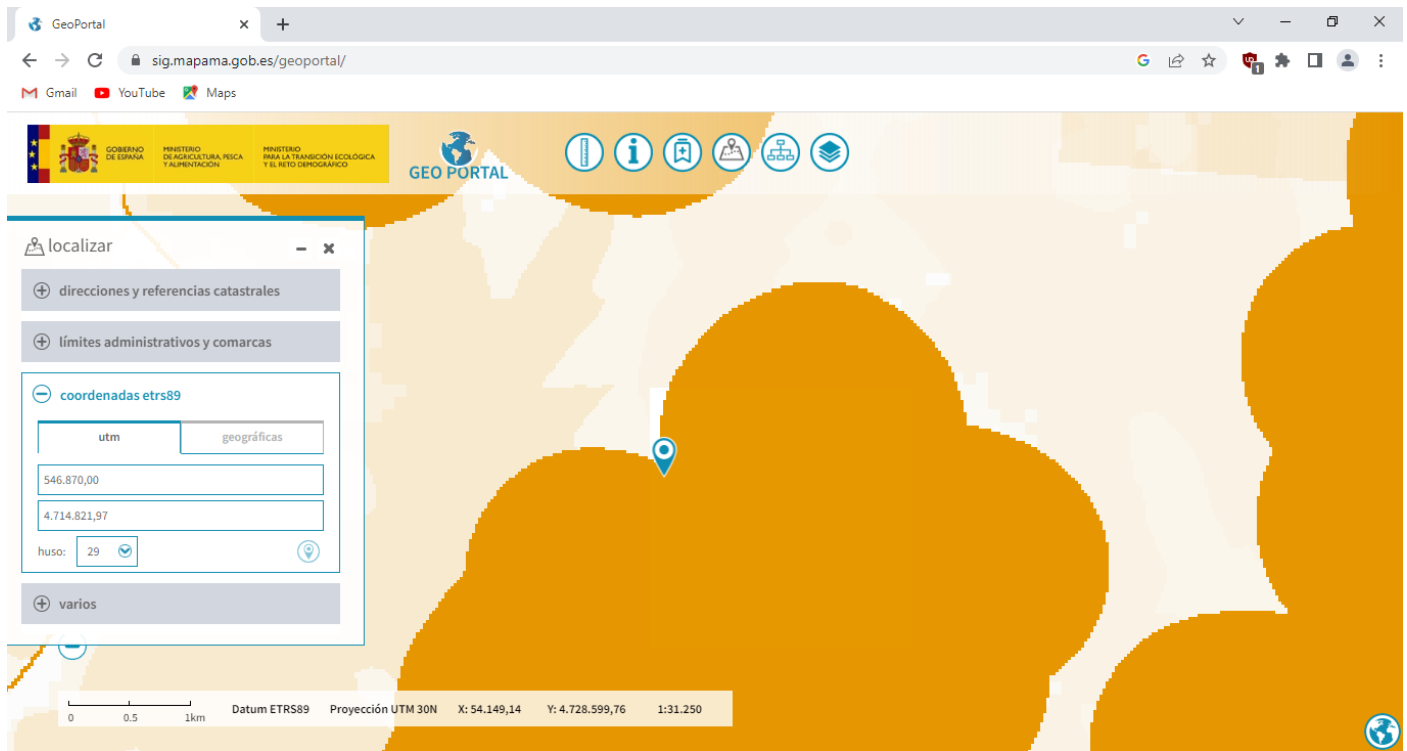
GOBIERNO DE ESPAÑA MINISTERIO DE AGRICULTURA, PESCA Y ALIMENTACIÓN MINISTERIO PARA LA TRANSICIÓN ECOLÓGICA Y EL RETO DEMOGRÁFICO GEO PORTAL

localizar

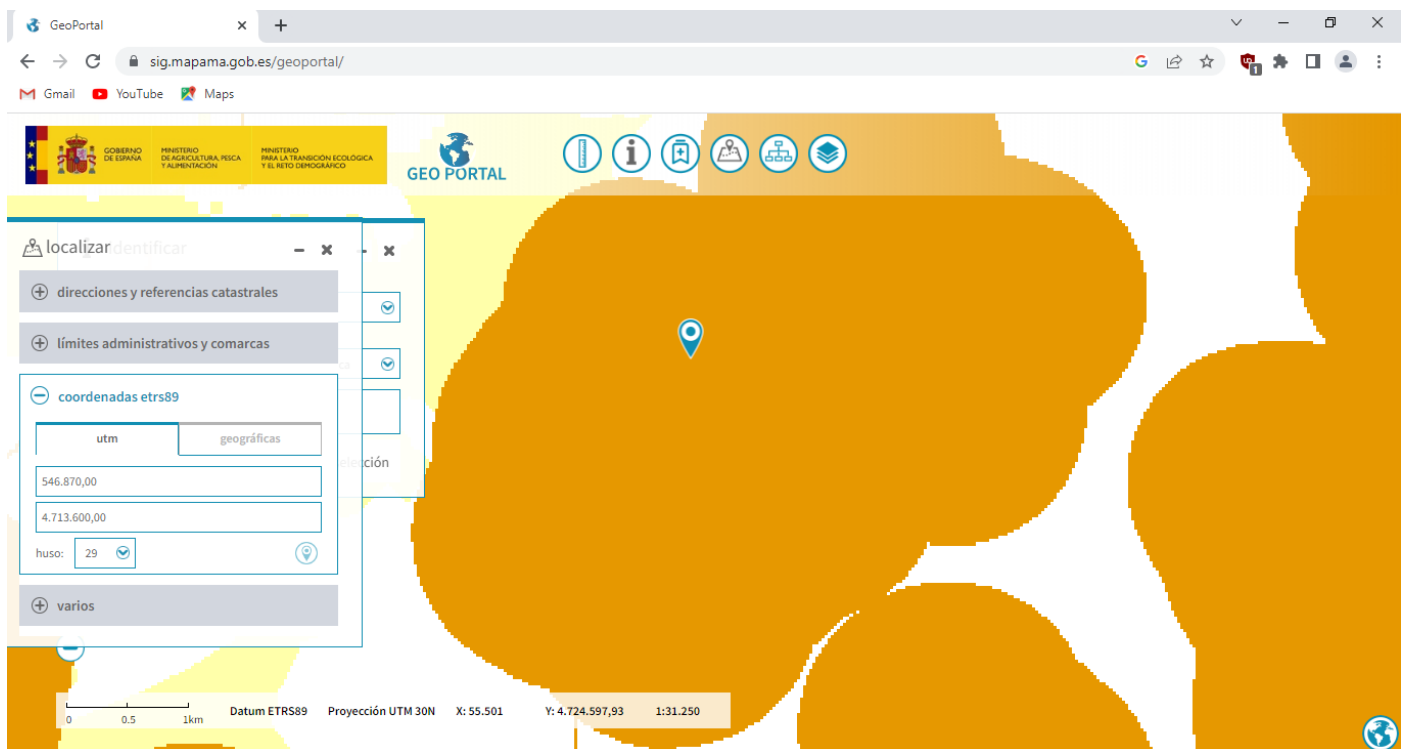
- direcciones y referencias catastrales
- límites administrativos y comarcas
- coordenadas etrs89
 - utm geográficas
 - 547.041,64
 - 4.714.821,97
 - huso: 29
- varios

0 0.5 1km Datum ETRS89 Proyección UTM 30N X: 56.139,93 Y: 4.728.218,52 1:31.250

Vértice número 8 da poligonal

Vértice número 9 da poligonal

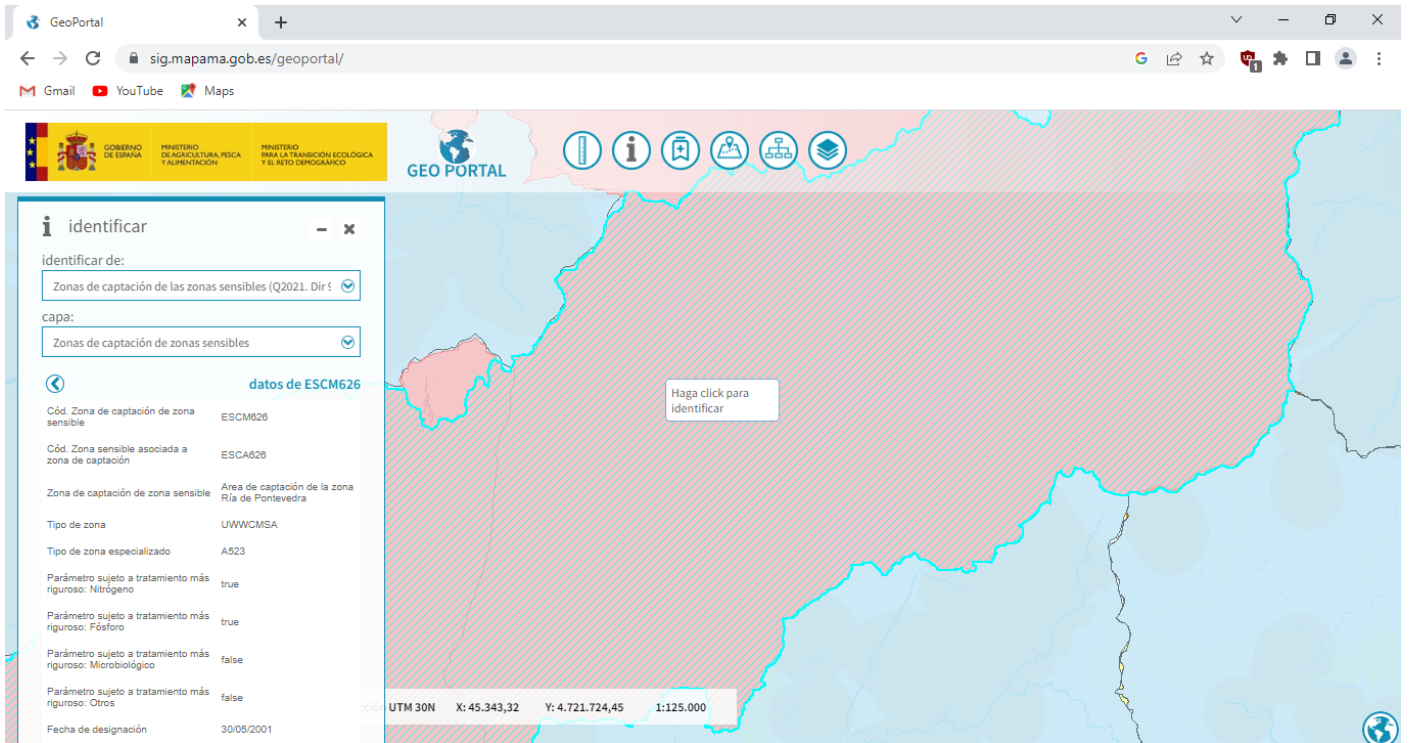

Vértice número 10 da poligonal

A proximidade da localización das infraestruturas eólicas aos núcleos rurais e ás vivendas das familias que viven, residen e/ou traballan nestes núcleos figuran como un dos indicadores de exclusión da enerxía eólica nesta área xeográfica.

IV.- A LOCALIZACIÓN INIDÓNEA DO PROXECTO EÓLICO CAMPO DAS ROSAS: ZONAS DE CAPTACIÓN DE AUGAS DE ZONAS SENSIBLES ÁREA DE CAPTACIÓN DA ZONA RÍA DE PONTEVEDRA, ZONAS PROTEXIDAS DE AUGAS POTABLES E ZONAS DE MASAS DE AUGA SOTERRADAS QUE SE SOLAPAN COA REDE NATURA 2000

1.- Zona de Captación de Augas de Zonas Sensibles – Área de Captación da zona Ría de Pontevedra que se solapan coa REDE NATURA 2000 Serra do Cando, Serra do Candán e Río Lérez

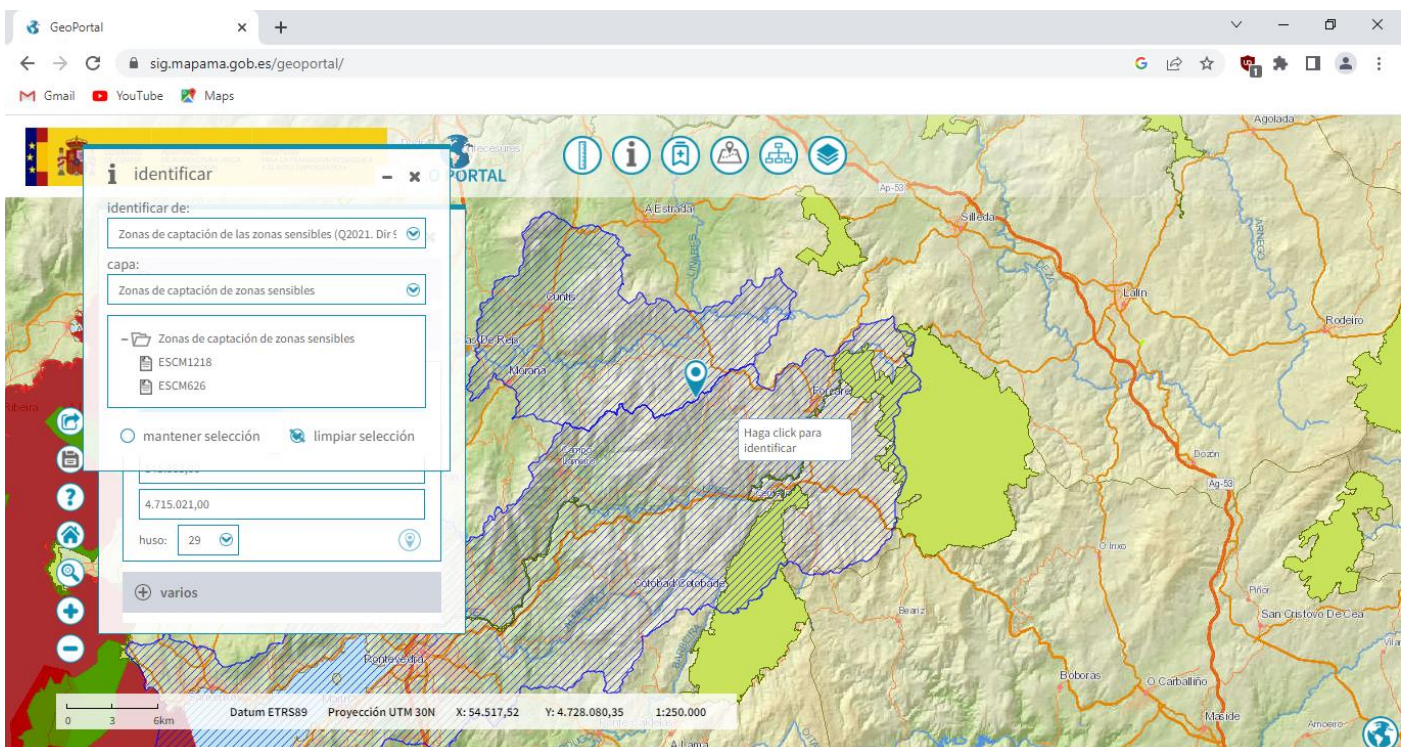
Cód. Zona de captación de zona sensible ESCM626

Cód. Zona sensible asociada a zona de captación ESCA626

Zona de captación de zona sensible Área de captación de la zona Ría de Pontevedra

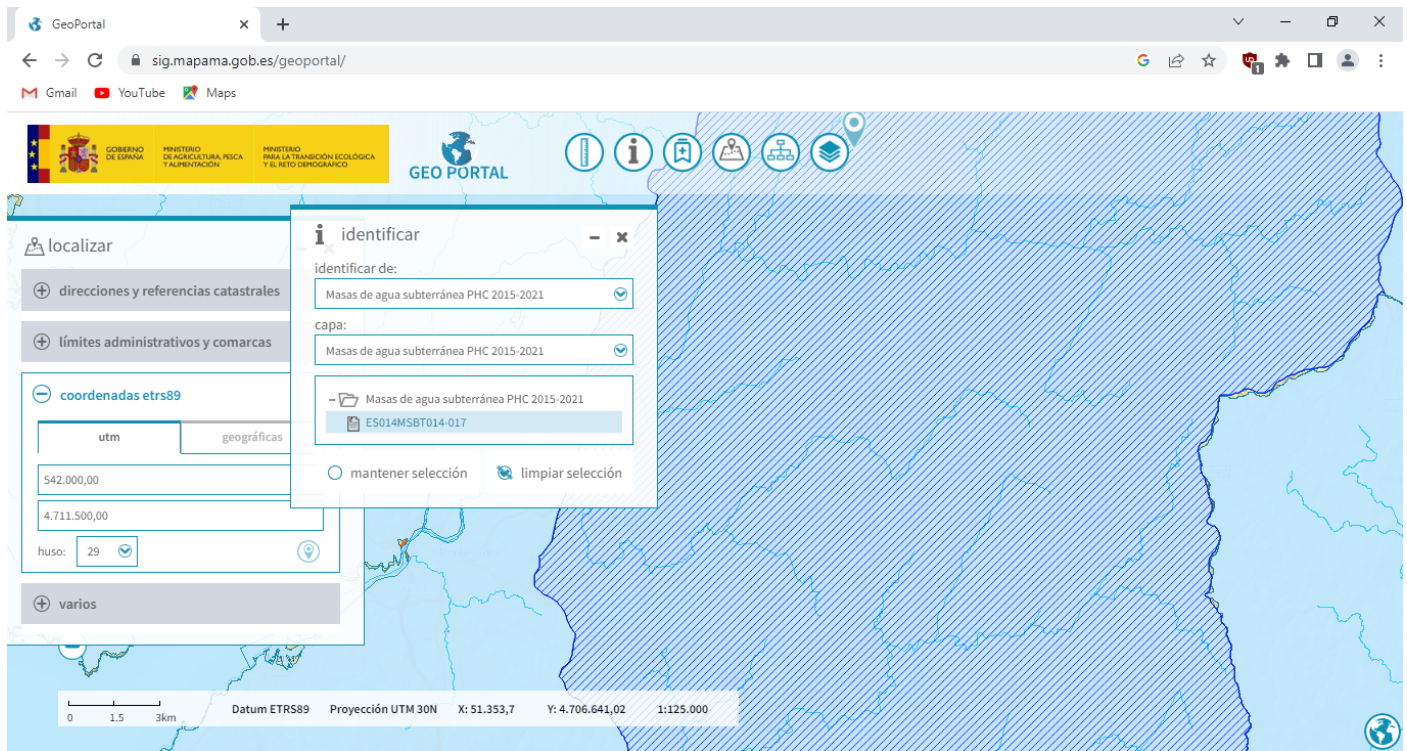
Tipo de zona UWWCMSA

Tipo de zona especializado A523

Cód. Zona de captación de zona sensible	ESCM1218
Cód. Zona sensible asociada a zona de captación	ESRI1218
Zona de captación de zona sensible	Area de captación de la zona Encoro da Caldas de Reis
Tipo de zona	UWWCMSA
Tipo de zona especializado	A523
Cód. Zona de captación de zona sensible	ESCM626
Cód. Zona sensible asociada a zona de captación	ESCA626
Zona de captación de zona sensible	Area de captación de la zona Ría de Pontevedra
Tipo de zona	UWWCMSA
Tipo de zona especializado	A523

2.- Zona de masas de augas soterradas que se solapan coa REDE NATURA 2000: Serra do Cando, Serra do Candán e Río Lérez

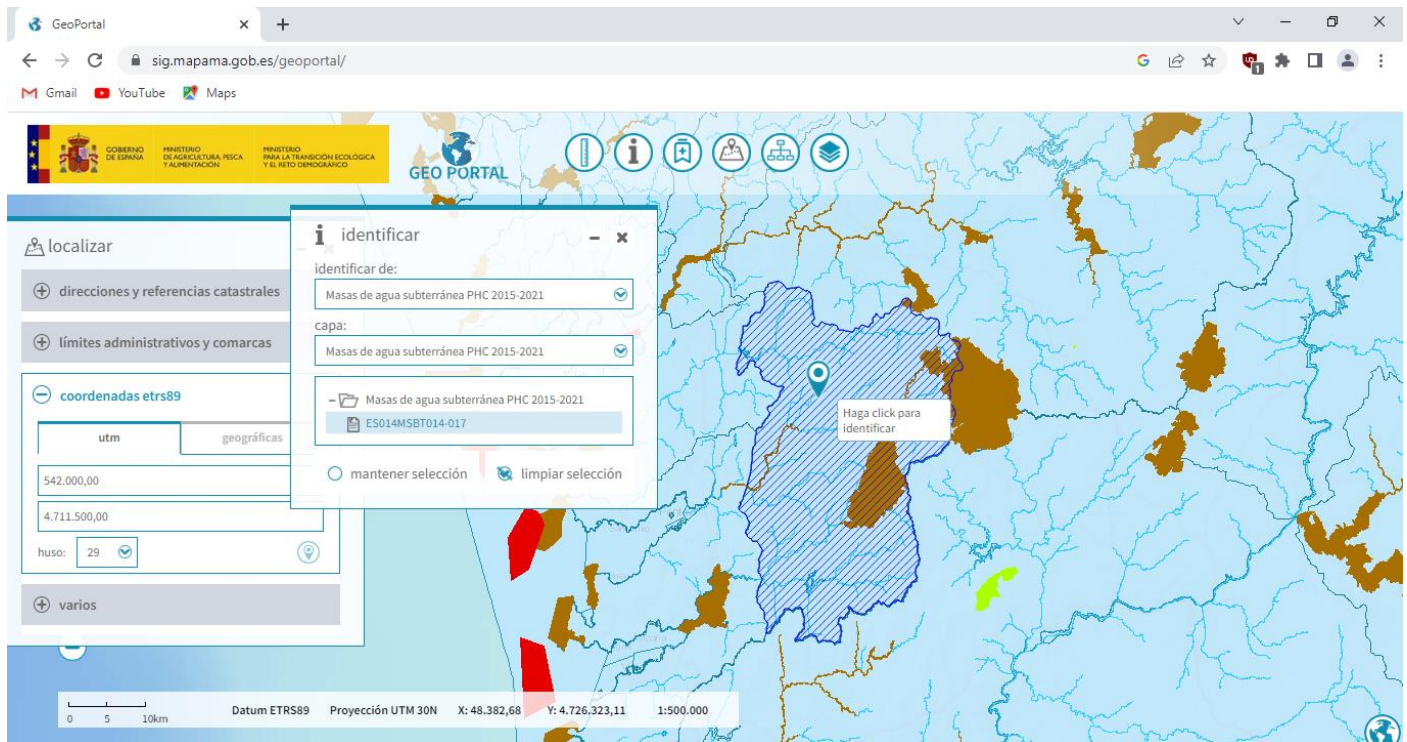
Cód. Masa de agua ES014MSBT014-017

Nombre masa de agua Interior Sur

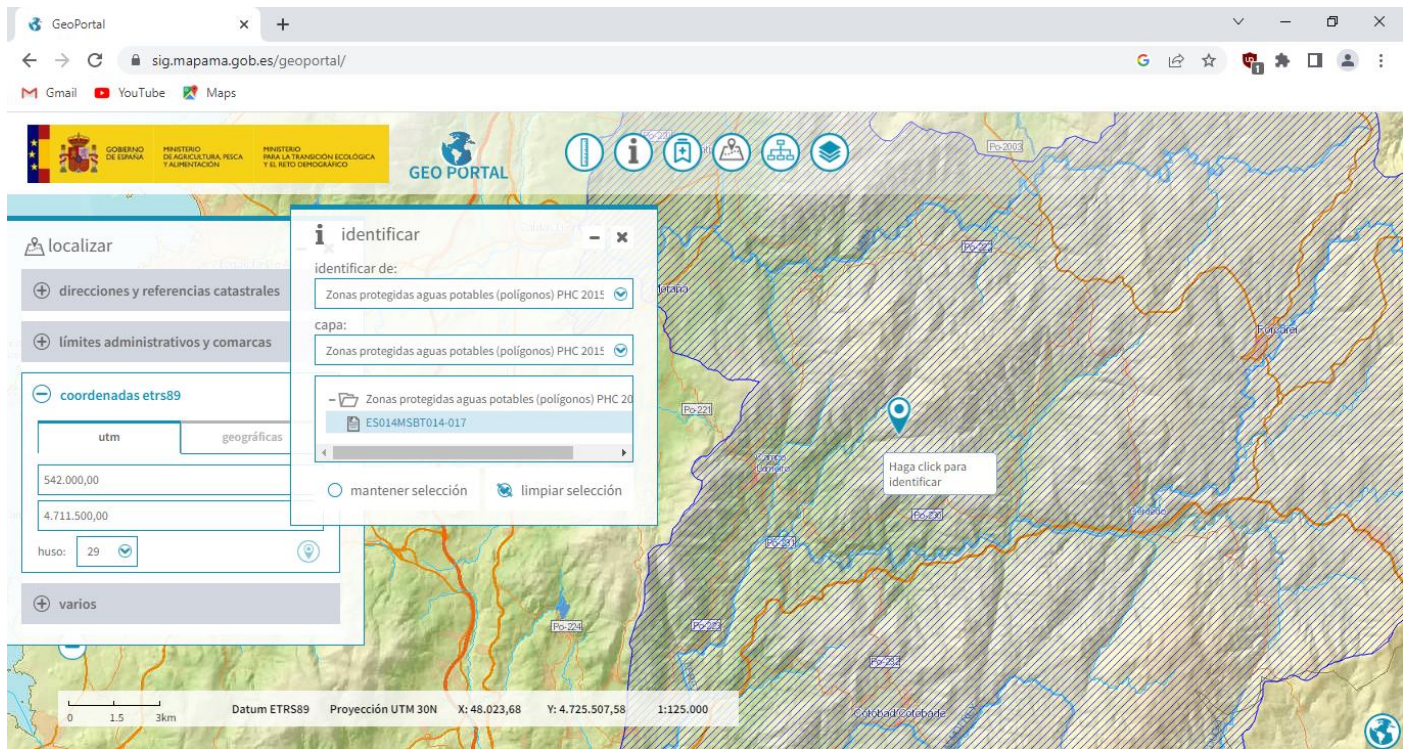
Superficie (km2) 897,4658

Cód. Demarcación Hidrográfica ES014

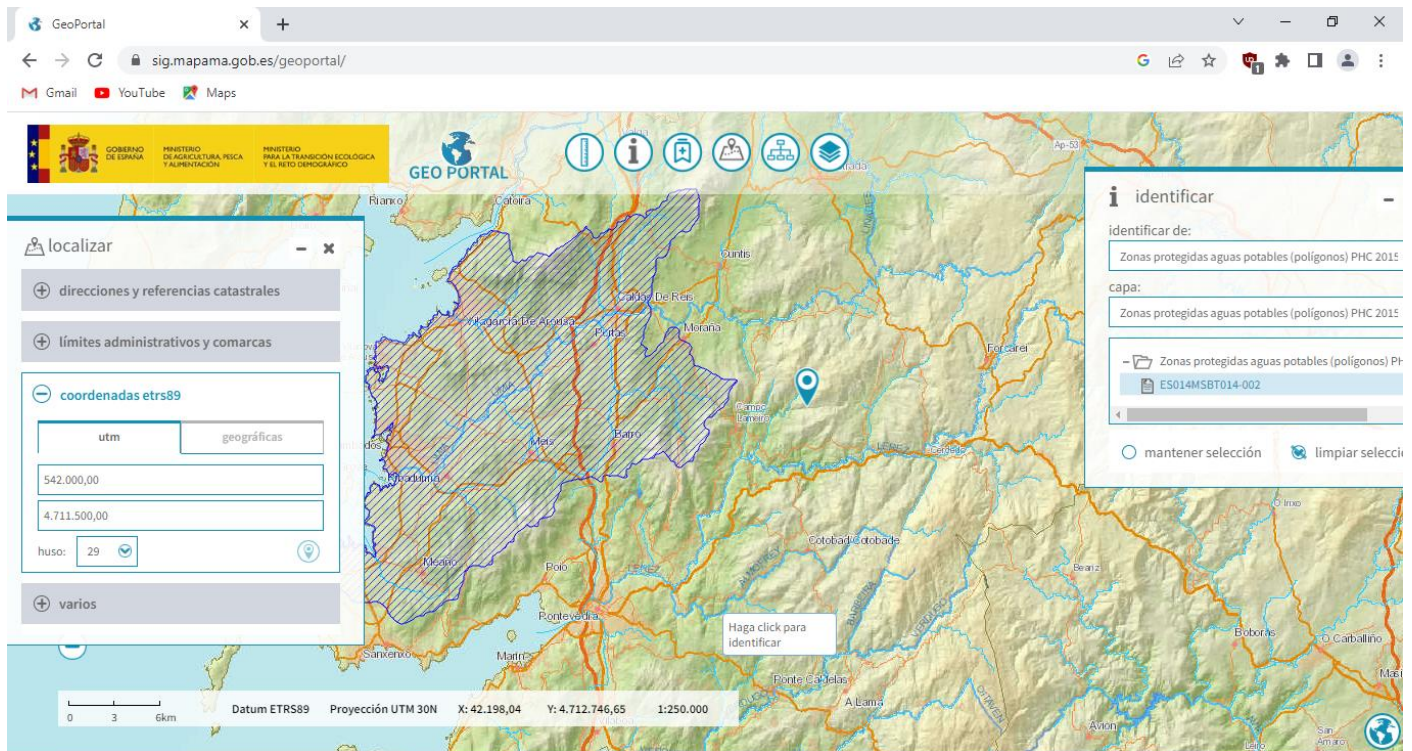
Demarcación Hidrográfica GALICIA-COSTA

3.- Zona Protexida de Augas Potables que se solapan coa REDE NATURA 2000: Serra do Cando, Serra do Candán e Río Lérez: Interior Sur e Caldas -O Salnés

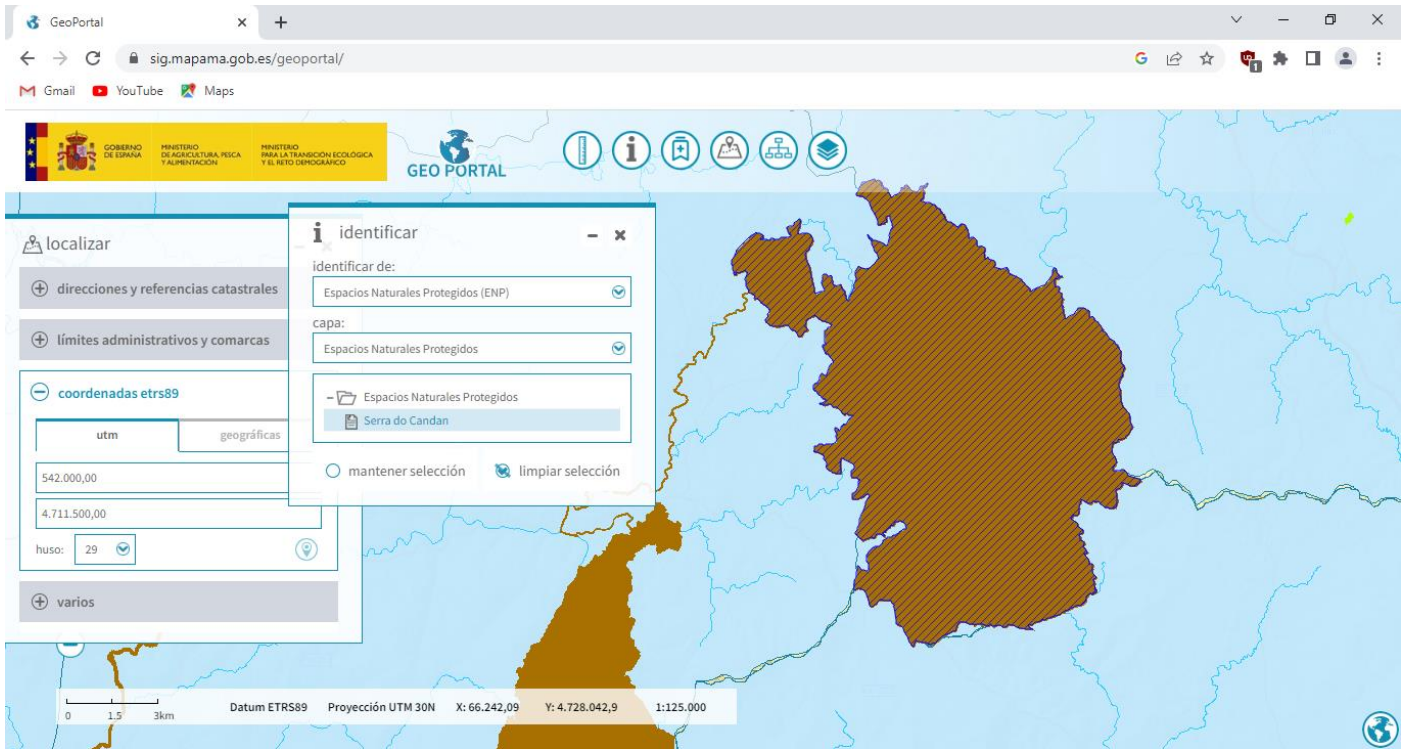

Cód. Temático	ES014MSBT014-017
Esquema temático	euProtectedAreaCode
Nombre	Interior Sur
Fecha de designación	14/09/2012
Tipo de zona	drinkingWaterProtectionArea
Nombre base legal	Directive 2000/60/EC of the European Parliament
Link base legal	Ver link base legal
Ámbito base legal	european
Superficie (km2)	897,4658

Cód. Temático	ES014MSBT014-002
Esquema temático	euProtectedAreaCode
Nombre	Caldas - O Salnes
Fecha de designación	14/09/2012
Tipo de zona	drinkingWaterProtectionArea
Nombre base legal	Directive 2000/60/EC of the European Parliament
Link base legal	Ver link base legal
Ámbito base legal	european
Superficie (km2)	388,1969

IV.- A LOCALIZACIÓN INIDÓNEA DO PROXECTO EÓLICO CAMPO DAS ROSAS: A PROXIMIDADE Á REDE NATURA 2000 E AFECCIÓN SEVERA Á NECESARIA COHERENCIA DESTA: ZEPVN SERRA DO CANDÁN, SERRA DO CANDO E RÍO LÉREZ

Código del espacio ES110006

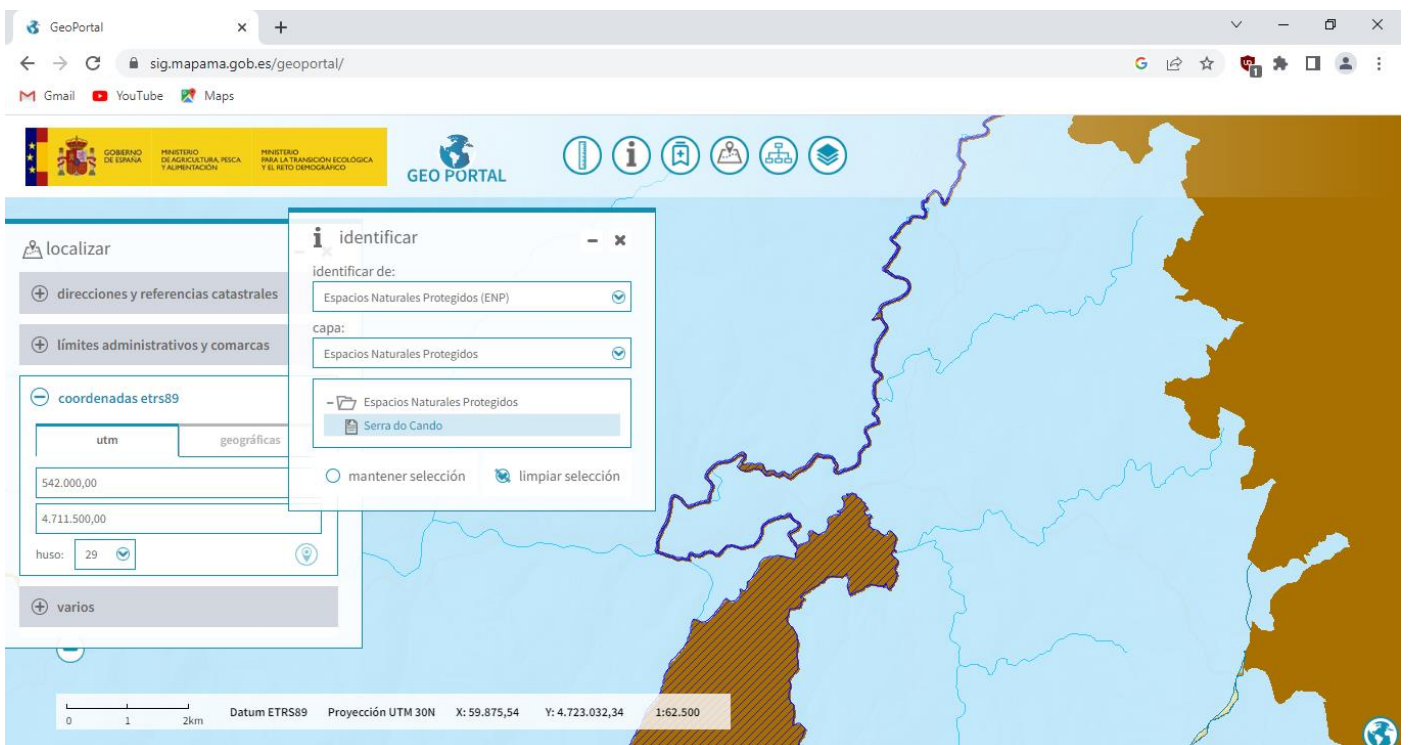
Nombre del espacio Serra do Candan

Figura de protección Zona de Especial
Protección de los Valores
Naturales

Superficie oficial (ha) 10.746,89

Año de declaración 2004

Administración competente Galicia

Código del espacio ES114017
Nombre del espacio Serra do Cando
Figura de protección Zona de Especial Protección de los Valores Naturales
Superficie oficial (ha) 5.484,41
Año de declaración 2004
Administración competente Galicia

The screenshot shows the GeoPortal interface with the 'identificar' window open. The window displays the following information for 'Serra do Cando':

datos de Serra do Cando	
Código del espacio	ES114017
Nombre del espacio	Serra do Cando
Figura de protección	Zona de Especial Protección de los Valores Naturales
Superficie oficial (ha)	5.484,41
Año de declaración	2004
Administración competente	Galicia

At the bottom of the window, there are radio buttons for 'mantener selección' (selected) and 'limpiar selección'. The map background shows the location of Serra do Cando in Galicia, with a scale bar and UTM coordinates (X: 54.137,38; Y: 4.700.774,23).

The screenshot shows the GeoPortal interface with the 'localizar' and 'identificar' windows open. The 'localizar' window displays the following information:

coordenadas etrs89	
utm	geográficas
542.000,00	
4.711.500,00	
huso:	29

The 'identificar' window shows the search results for 'Espacios Naturales Protegidos' in the 'Río Léz' layer. A tooltip 'Haga click para identificar' is visible over the map. The map background shows the location of Río Léz in Galicia, with a scale bar and UTM coordinates (X: 46.423,11; Y: 4.722.478,37).

Código del espacio	ES114015
Nombre del espacio	Río Lérez
Figura de protección	Zona de Especial Protección de los Valores Naturales
Superficie oficial (ha)	150,22
Año de declaración	2004
Administración competente	Galicia

- **A NECESARIA COHERENCIA DA REDE NATURA 2000**

O obxectivo das redes de áreas naturais protexidas de non debe ser tan só preservar especies raras ou ameazadas, ou mostras representativas ou singulares de ecosistemas pouco alterados, senón preservar a integridade ecolóxica dos ecosistemas, o que supón garantir que a súa composición de especies, a súa estrutura ecolóxica e as súas funcións non se vexan alteradas significativamente como consecuencia das actividades humanas e asegurar que os procesos ecolóxicos dos que depende mantéñanse en condicións naturais.

Unha rede ecolóxica é un sistema coherente de elementos naturais ou semi-naturais, establecido e xestionado co obxectivo de manter ou restaurar as funcións ecolóxicas como medio para conservar a biodiversidade. Para iso, é esencial manter tamén a conectividade ecolóxica entre os espazos que compoñen a rede.

No ámbito nacional, o artigo 46 da Lei 42/2007 do Patrimonio Natural e da Biodiversidade establece que co fin de mellorar a coherencia ecolóxica e a conectividade da Rede Natura 2000, as comunidades autónomas, no marco das súas políticas ambientais e de ordenación territorial, fomentarán a conservación de corredores ecolóxicos e a xestión daqueles elementos da paisaxe e áreas territoriais que resultan esenciais ou revistan primordial importancia para a migración, a distribución xeográfica e o intercambio xenético entre poboacións de especies de fauna e flora silvestres.

No caso que nos ocupa cómpre ter en conta que xa hai parques eólicos instalados e en funcionamento na propia Rede Natura 2000, que o proxecto industrial eólico Campo das Rosas está estreitamente vencellado co proxecto industrial eólico Porto Vidros da mesma promotora e que na área xeográfica de afección existen outros proxectos eólicos xa instalados e outros en tramitación.

Por outra banda, cómpre ter en conta que os proxectos Campo das Rosas e Porto Vidros aséntanse sobre masas de auga que ben por estar catalogadas como Zonas protexidas de augas potables, ou ben por ser Zonas de captacións sensibles ou ben por existir masas soterradas de augas, estas solápanse coa REDE NATURA 2000.

- **Afección moi severa e prexuízos significativos para os recursos hídricos. Vulneración flagrante da Directiva Marco da Auga (DMA). AUSENCIA DUN ESTUDO HIDROLÓXICO E HIDROXEOLÓXICO QUE GARANTA A CALIDADE DAS MASAS DE AUGA SUPERFICIAIS E SOTERRADAS E A NON AFECCIÓN AOS ACUÍFEROS:**

A Directiva 92/43/CEE, do 21 de maio de 1992, relativa á conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres, insta os estados membros da UE para fomentar a xestión dos elementos da paisaxe que revistan primordial importancia para a fauna e a flora silvestres. Trátase daqueles elementos que, pola súa estrutura lineal e continua (como os ríos coas súas correspondentes ribeiras ou os sistemas tradicionais de deslinde dos campos), ou polo seu papel de puntos de ligazón (como os estanques ou os soutos) resultan esenciais para a migración, a distribución xeográfica e o intercambio xenético das especies silvestres.

Na lexislación española, a Lei 42/2007, do 13 de decembro, do Patrimonio Natural e da Biodiversidade. BOE 299, 14/12/2007 (Modificada pola Lei 33/2015. BOE 227, 22/11/2015) define corredor ecolóxico como: “o territorio, de

extensión e configuración variables, que, debido á súa disposición e ao seu estado de conservación, conecta funcionalmente espazos naturais de singular relevancia para a flora ou a fauna silvestres, separados entre si, permitindo, entre outros procesos ecolóxicos, o intercambio xenético entre poboacións de especies silvestres ou a migración de espécimes desas especies” (Lei 42/2007. Art. 3).

A preservación da conectividade e a integridade ecolóxica da rede de espazos naturais constitúe un requisito legal imposto polos Directiva Hábitats e pola propia Lei 42/2007. Considerando en ambos os casos a importancia dos corredores ecolóxicos como elementos de unión entre os espazos de alto valor ambiental, as consideradas como zonas núcleo de biodiversidade, representados estes últimos polas áreas protexidas, así como polas áreas que, sen ser designadas legalmente baixo unha figura de protección, manteñen unha elevada biodiversidade.

Dos distintos tipos de corredores ecolóxicos que poden recoñecerse no NW Ibérico (montañosos, fluviais, litorais e mariños), son os corredores fluviais os que de forma máis efectiva favorecen o refuxio, movemento e dispersión dun gran número de especies silvestres, pertencentes a distintos grupos taxonómicos e a distintos tipos de ambientes (terrestres, semiterrestres, acuáticos), servindo ademais de conexión efectiva entre os corredores montanos e as zonas núcleo de biodiversidade, coas establecidas no espazo litoral e mariño.

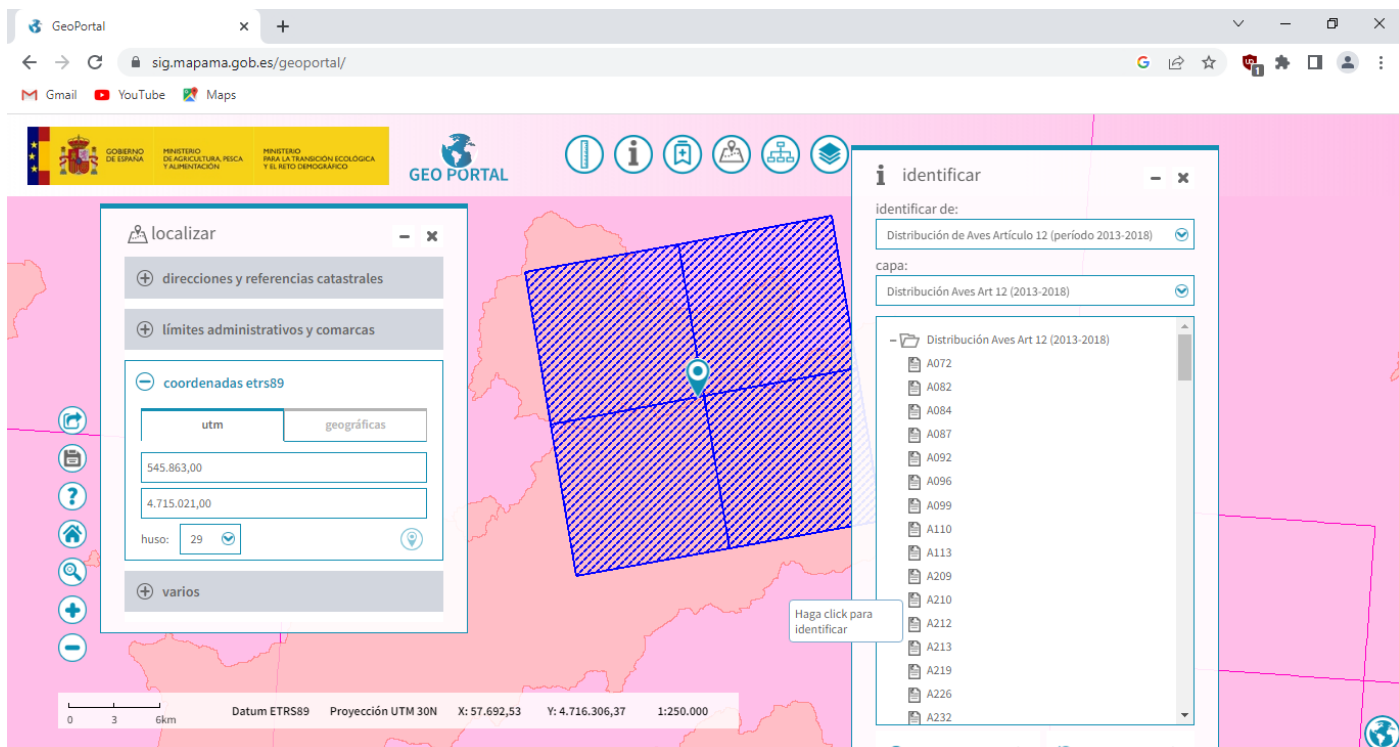
O concepto de corredor fluvial vai aparelado ao propio concepto de río, que representa moito máis que unha simple masa de auga que circula por un leito. O corredor fluvial abarca o conxunto do territorio fluvial, é dicir, o río na súa canle de estiaxe, a vexetación de ribeira e o espazo que ocupan as augas durante as crecidas, xunto coa cuberta vexetal asociada.

Os corredores fluviais, ademais do seu valor ecolóxico intrínseco, cumpren dúas funcións fundamentais, como conectores ecolóxicos e como reguladores hidrolóxicos.

Respecto ao valor ecolóxico, os corredores fluviais albergan ecosistemas asociados ao río tanto acuáticos como terrestres e de interface entre ambos, configurando un espazo de elevada biodiversidade que funciona como refuxio para moitas especies vinculadas ao ámbito fluvial. Este valor ecolóxico singular vese incrementado pola función fundamental de conectores ecolóxicos entre ecosistemas acuáticos e terrestres e entre zonas de alto valor ambiental territorialmente afastadas. Esta función reviste unha especial importancia ao atoparse moi fragmentados os ecosistemas terrestres por infraestruturas e diversos usos do chan. Neste contexto, os corredores fluviais representan os conectores máis válidos, ou polo menos os máis funcionais, para interconectar poboacións de seres vivos que doutra maneira quedarían illadas.

Finalmente, no seu papel de reguladores hidrolóxicos actúan como laminadores do caudal e das cargas de sedimento que arrastra o río en períodos de crecida, disipando parte da súa enerxía, reducindo os danos asociados e recargando os acuíferos. Desta maneira, o río transporta tanto sedimentos ata as praias como nutrientes aos estuarios e augas costeiras, cos consecuentes beneficios ecolóxicos e económicos asociados.

V.- AFECCIÓN SEVERA A ESPECIES CATALOGADAS COMO VULNERABLES E EN PERIGO DE EXTINCIÓN. AFECCIÓN IRREVERSIBLE PARA OS HÁBITATS E AS ESPECIES.

Código de la especie A072
 Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
 Código de la Cuadrícula 10kmE282N234
 Nombre de la especie Pernis apivorus

Código de la especie A082
 Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
 Código de la Cuadrícula 10kmE282N234
 Nombre de la especie Circus cyaneus

Código de la especie A084
 Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
 Código de la Cuadrícula 10kmE282N234
 Nombre de la especie Circus pygargus

Código de la especie A087
 Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
 Código de la Cuadrícula 10kmE282N234
 Nombre de la especie Buteo buteo

Código de la especie A092
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE282N234
Nombre de la especie *Hieraaetus pennatus*

Código de la especie A096
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE282N234
Nombre de la especie *Falco tinnunculus*

Código de la especie A099
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE282N234
Nombre de la especie *Falco subbuteo*

Código de la especie A110
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE282N234
Nombre de la especie *Alectoris rufa*

Código de la especie A113
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE282N234
Nombre de la especie *Coturnix coturnix*

Código de la especie A209
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE282N234
Nombre de la especie *Streptopelia decaocto*

Código de la especie A210
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE282N234

Nombre de la especie Streptopelia turtur

Código de la especie A212

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE282N234

Nombre de la especie Cuculus canorus

Código de la especie A213

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE282N234

Nombre de la especie Tyto alba

The screenshot shows the GeoPortal interface. On the left, a 'localizar' panel allows searching by cadastral directions, administrative limits, or ETRS89 coordinates. The map in the center shows a grid overlay with a red location pin. On the right, an 'identificar' panel shows the selected layer 'Distribución Especies Art 17 (2013-2018)' and a list of species codes. A tooltip points to the list with the text 'Haga click para identificar'.

Identificar de: Distribución de Especies Artículo 17 (periodo 2013-2018)

capa: Distribución Especies Art 17 (2013-2018)

- Distribución Especies Art 17 (2013-2018)
- 1191
- 1352
- 1172
- 1194
- 6929
- 1259
- 1083
- 1355
- 1358
- 1864
- 1862
- 6945
- 5296
- 1216
- 1304
- 1303

mantener selección limpiar selección

Código de la especie 1191

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE281N235

Nombre de la especie Alytes obstetricans

Código de la especie 1352

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE281N235

Nombre de la especie	Canis lupus
Código de la especie	1172
Proyección	ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula	10kmE281N235
Nombre de la especie	Chioglossa lusitanica
Código de la especie	1194
Proyección	ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula	10kmE281N235
Nombre de la especie	Discoglossus galganoi
Código de la especie	6929
Proyección	ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula	10kmE281N235
Nombre de la especie	Hyla molleri
Código de la especie	1259
Proyección	ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula	10kmE281N235
Nombre de la especie	Lacerta schreiberi
Código de la especie	1083
Proyección	ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula	10kmE281N235
Nombre de la especie	Lucanus cervus
Código de la especie	1355
Proyección	ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula	10kmE281N235
Nombre de la especie	Lutra lutra
Código de la especie	1358

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE281N235

Nombre de la especie *Mustela putorius*

Código de la especie 1864

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE281N235

Nombre de la especie *Narcissus bulbocodium*

Código de la especie 1862

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE281N235

Nombre de la especie *Narcissus cyclamineus*

Código de la especie 6945

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE281N235

Nombre de la especie *Pelophylax perezi*

Código de la especie 1216

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE281N235

Nombre de la especie *Rana iberica*

Código de la especie 1304

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE281N235

Nombre de la especie *Rhinolophus ferrumequinum*

Código de la especie 1303

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE281N235

Nombre de la especie Rhinolophus hipposideros

Código de la especie 1849

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE281N235

Nombre de la especie Ruscus aculeatus

Código de la especie 1174

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE281N235

Nombre de la especie Triturus marmoratus

Código de la especie 6929

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE281N234

Nombre de la especie Hyla molleri

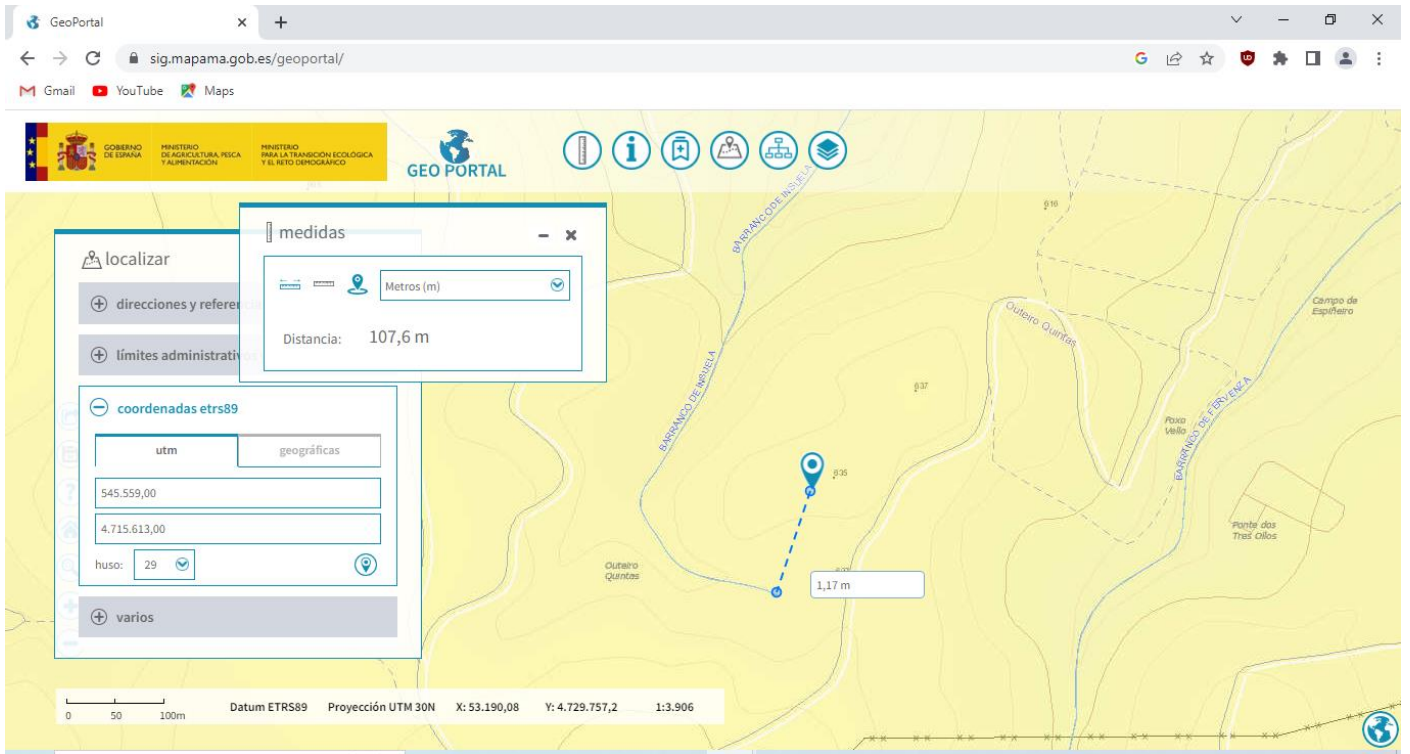
Código de la especie 1301

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

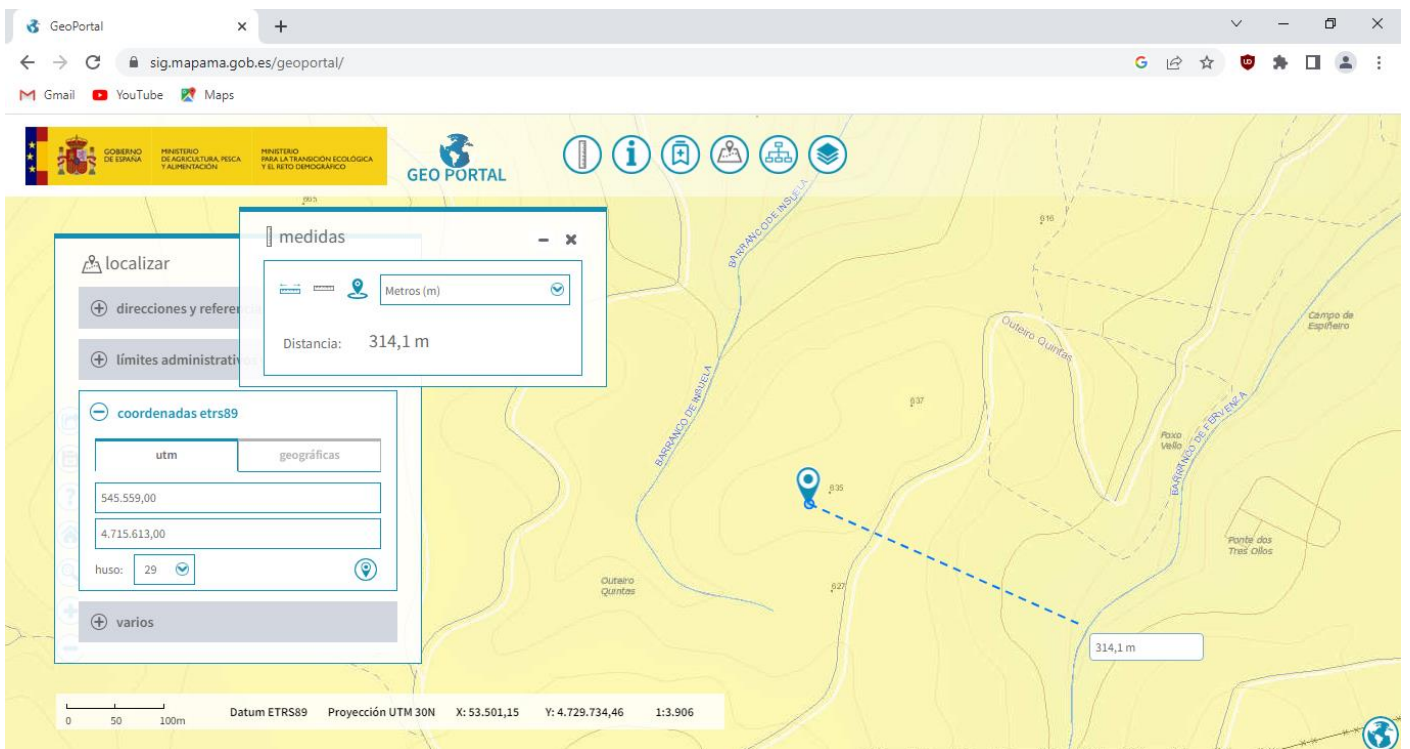
Código de la Cuadrícula 10kmE282N235

Nombre de la especie Galemys pyrenaicus

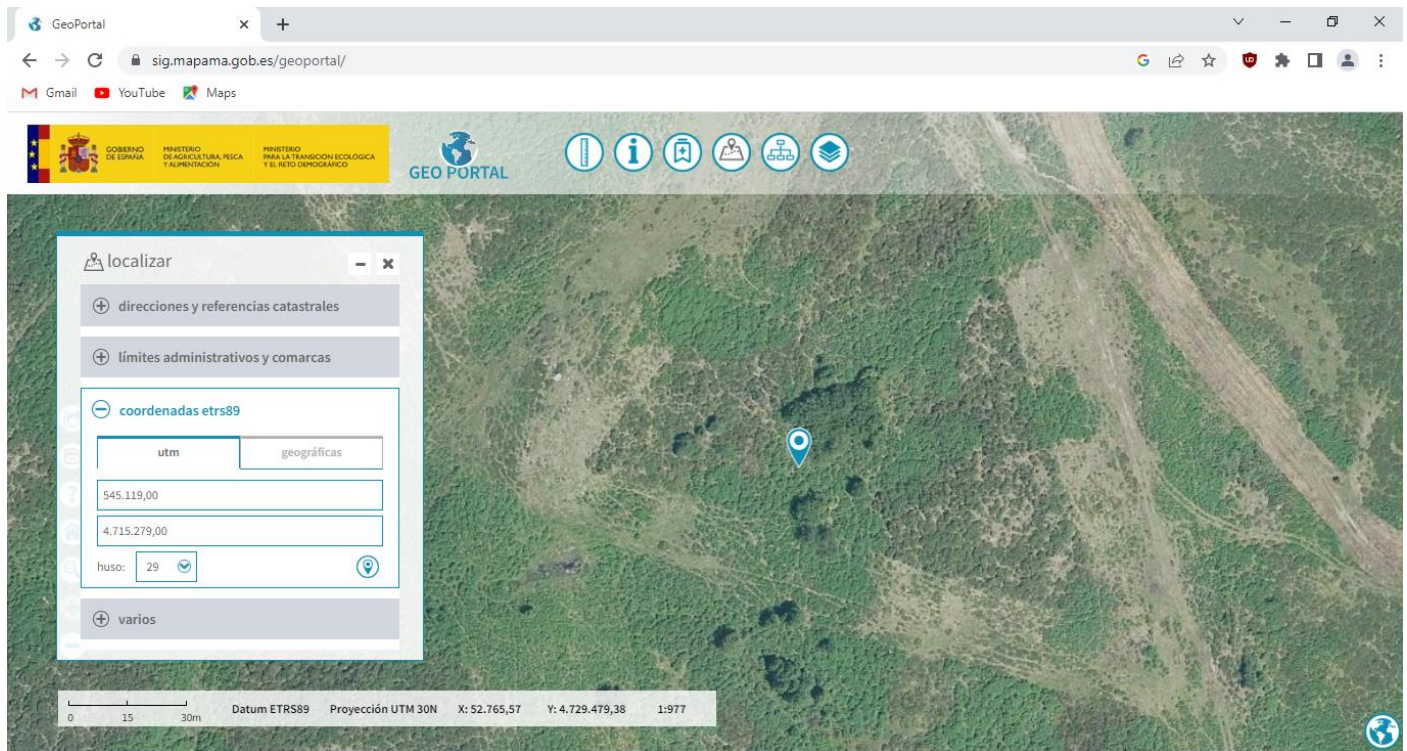
VI.- AFECCIÓN SEVERA AOS CAUCES DA ÁREA DE IMPLANTACIÓN DAS INFRAESTRUTURAS DO PROXECTO EÓLICO CAMPO DAS ROSAS, AFECCIÓN SEVERA A HÁBITATS PRIORITARIOS E DE INTERÉS COMUNITARIO. A AFECCIÓN AOS HÁBITATS PREVESE IRREVERSIBLE EN CANTO QUE SE PRODUCE A SÚA ELIMINACIÓN.

Aeroxerador 2 a 107,6 metros do Barranto de Insuela

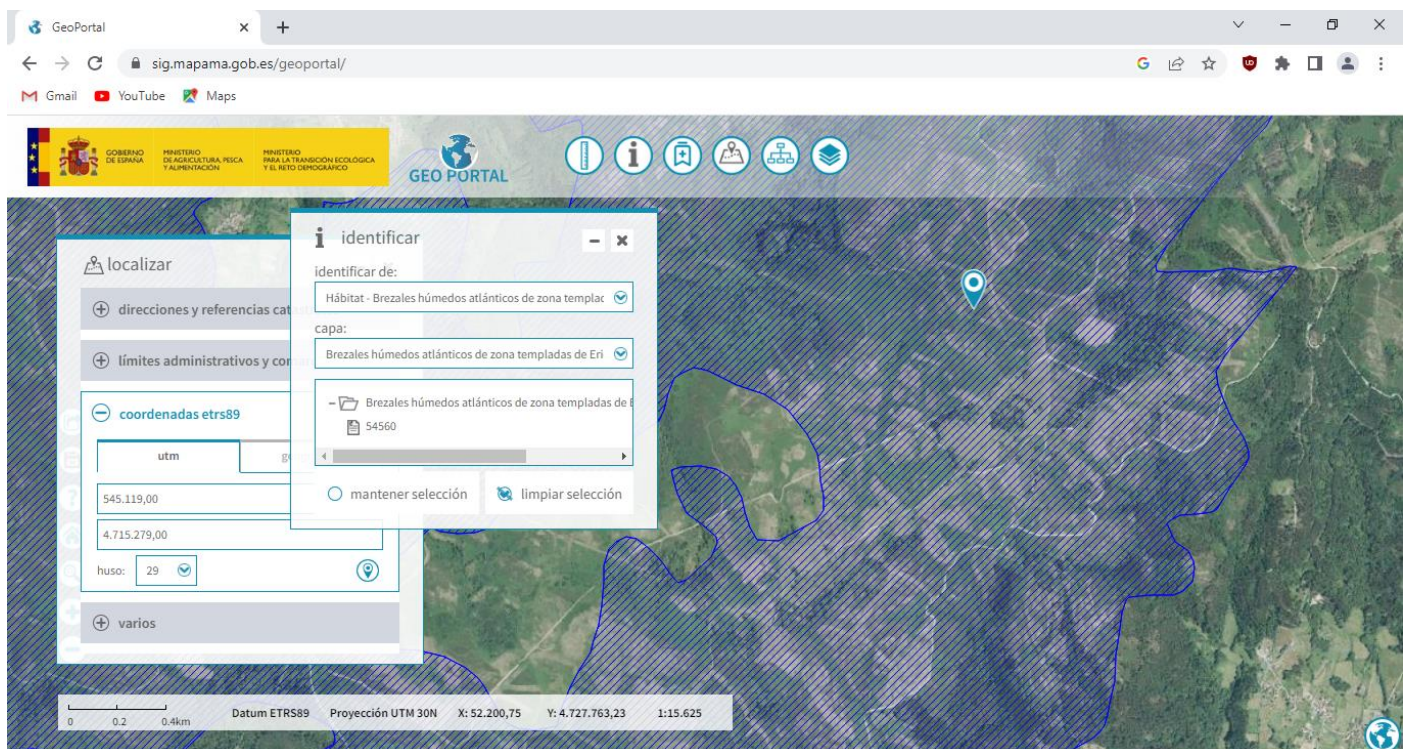

Aeroxerador 2 a 314 metros do Barranto da Ferenza

Localización do aeroxerador 3 con afección severa a hábitats prioritarios.

Afección severa a brezais húmedos atlánticos Código 4020

Provincia	Pontevedra
Comunidad Autónoma	Galicia
Código habitat	302011
Naturalidad	1
Porcentaje habitat	12%

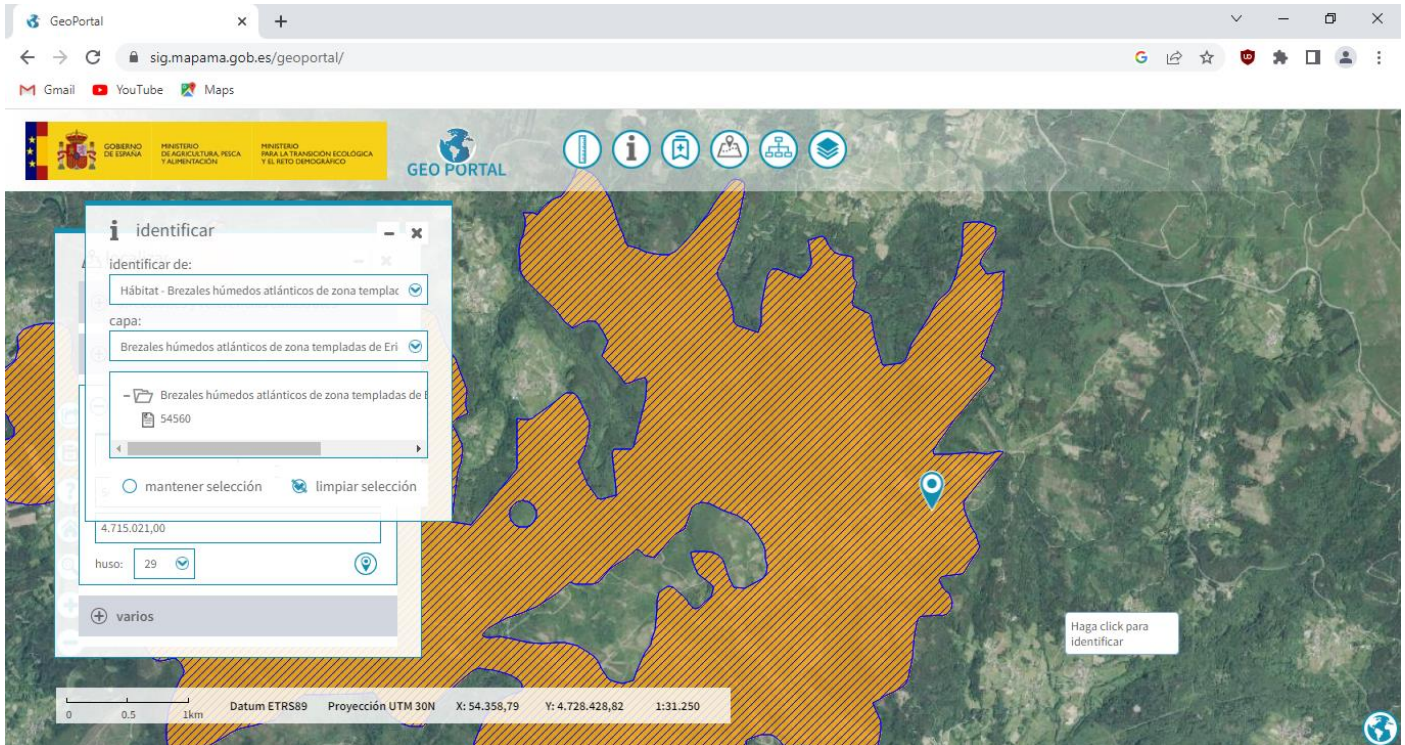
Alianza

Especies alianza

Nombre fitosociológico Brezal-tojal hidromorfo gallego

Nombre genérico Brezal-tojales

Código UE habitat 4020

Localización do aeroxerador 4 con afección severa a hábitats prioritarios

Afección severa a brezais húmedos atlánticos Código 4020

Id. 54560

Provincia Pontevedra

Comunidad Autónoma Galicia

Código habitat 302011

Naturalidad 1

Porcentaje habitat 12%

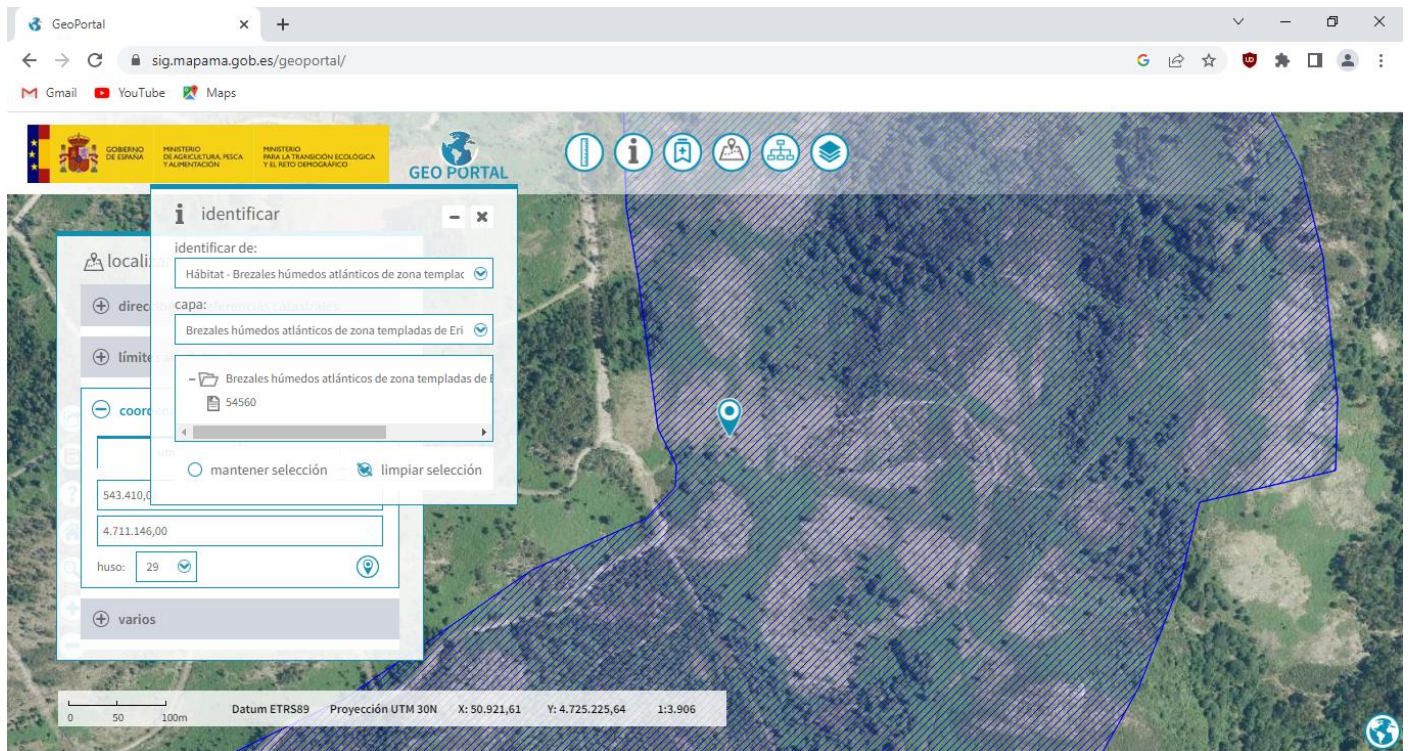
Alianza

Especies alianza

Nombre fitosociológico Brezal-tojal hidromorfo gallego

Nombre genérico Brezal-tojales

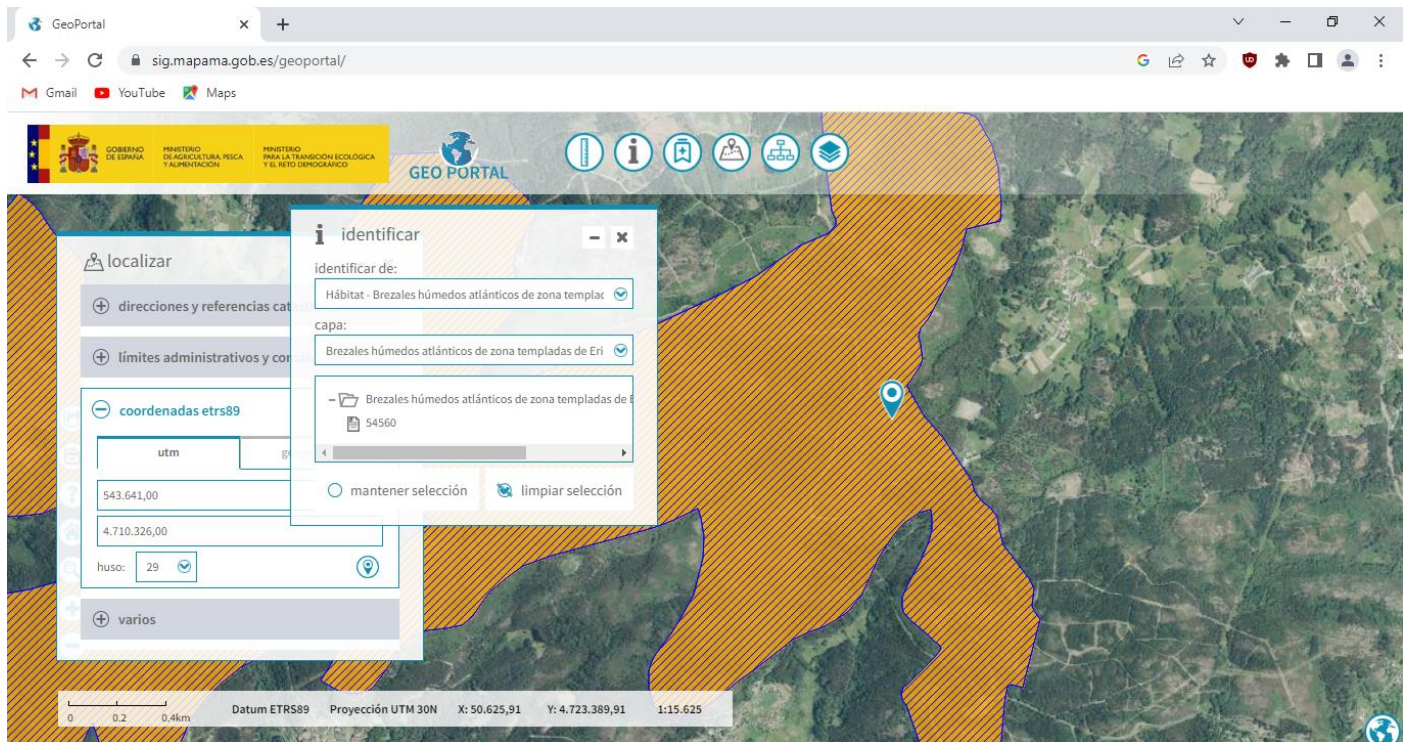
Código UE habitat 4020

Localización do aeroxerador 6 con afección severa a hábitats prioritarios

Afección severa a brezais húmedos atlánticos Código 4020

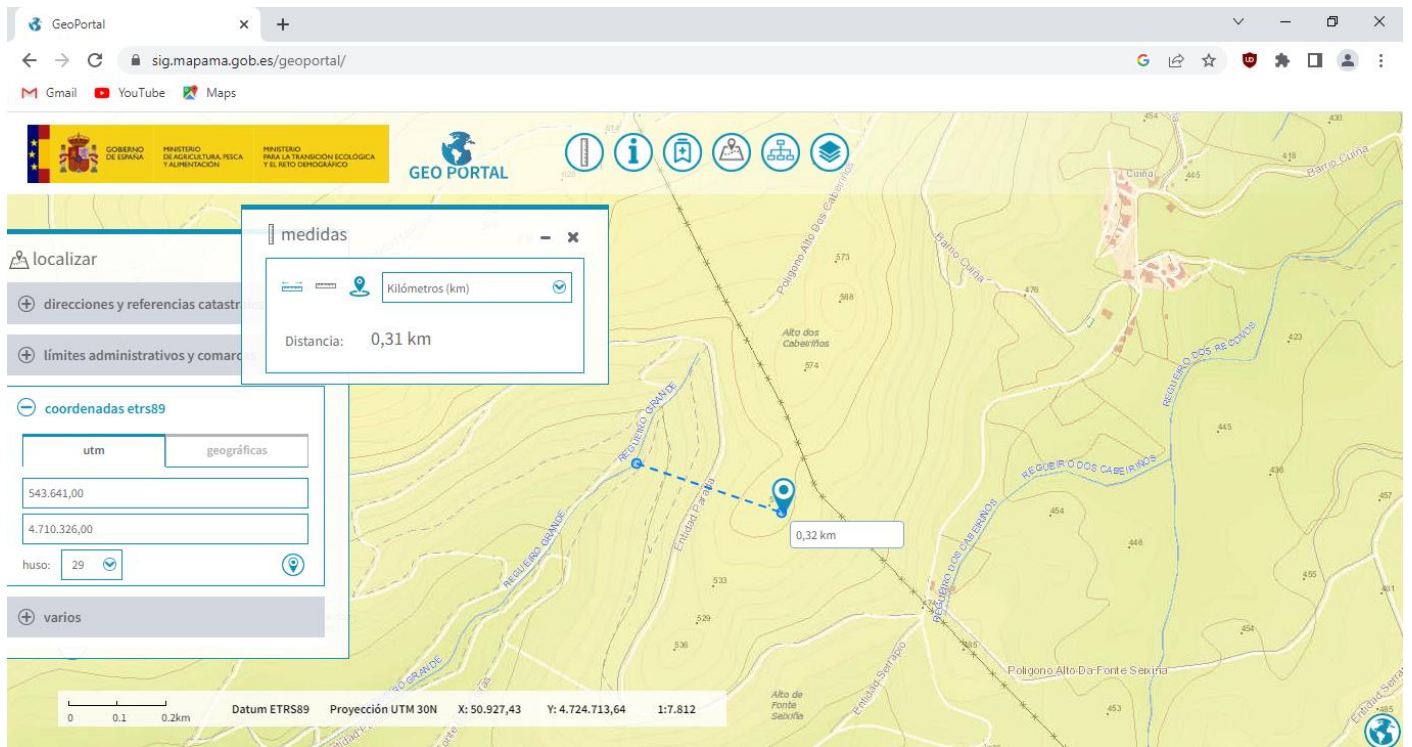
Id.	54560
Provincia	Pontevedra
Comunidad Autónoma	Galicia
Código habitat	302011
Naturalidad	1
Porcentaje habitat	12%
Alianza	
Especies alianza	
Nombre fitosociológico	Brezal-tojal hidromorfo gallego
Nombre genérico	Brezal-tojales
Código UE habitat	4020
Prioritario	*

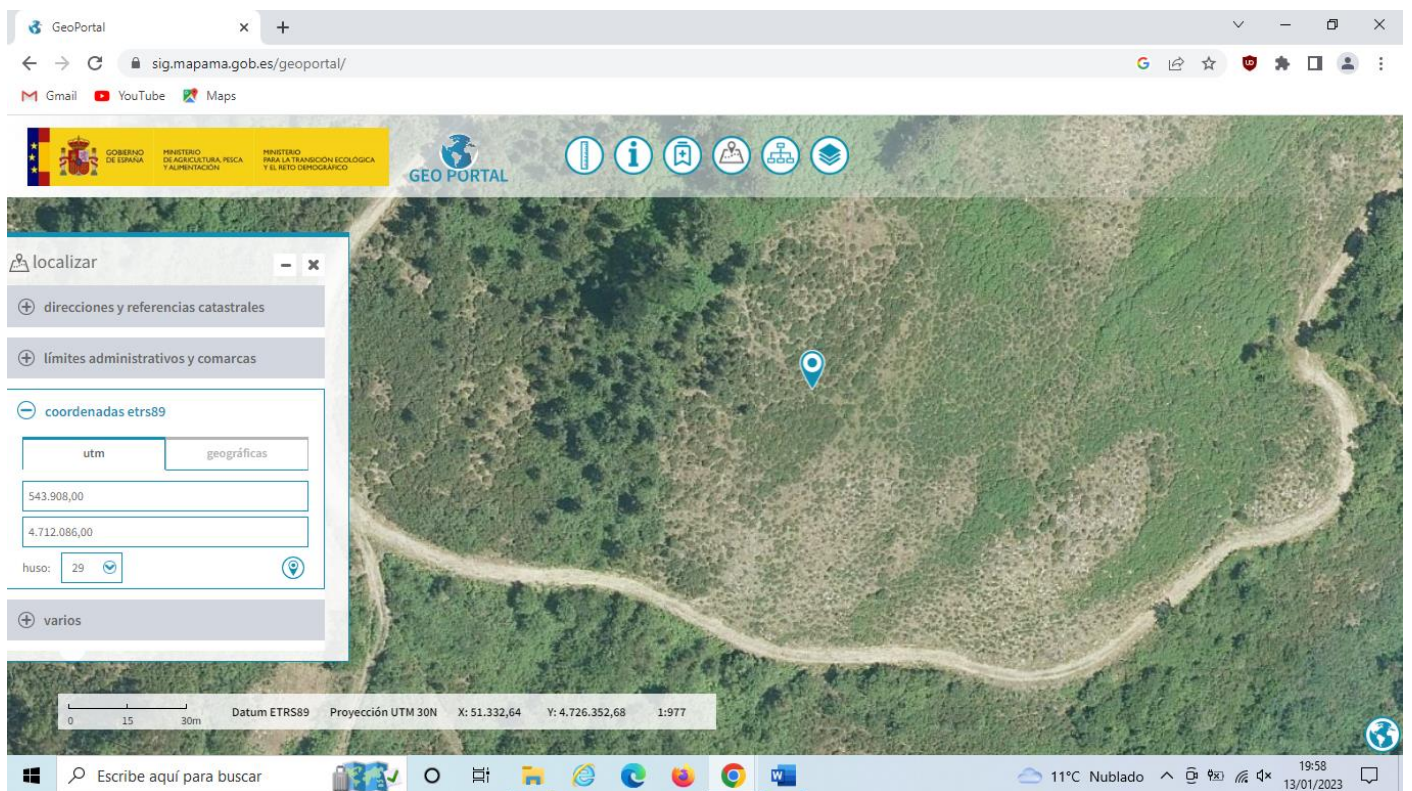
Localización do aeroxerador 8 con afección severa a hábitats prioritarios

Afección severa a brezais húmedos atlánticos Código 4020

Id.	54560
Provincia	Pontevedra
Comunidad Autónoma	Galicia
Código habitat	302011
Naturalidad	1
Porcentaje habitat	12%
Alianza	
Especies alianza	
Nombre fitosociológico	Brezal-tojal hidromorfo gallego
Nombre genérico	Brezal-tojales
Código UE habitat	4020

Aeroxerador 8 entre o Régueiro Grande e o Régueiro dos Cabeiriños

Localización do Centro de seccionamento do proxecto con afección severa a hábitats prioritarios

Afección severa a brezais húmedos atlánticos Código 4020

Identificar de: Hábitat - Brezales húmedos atlánticos de zona templar

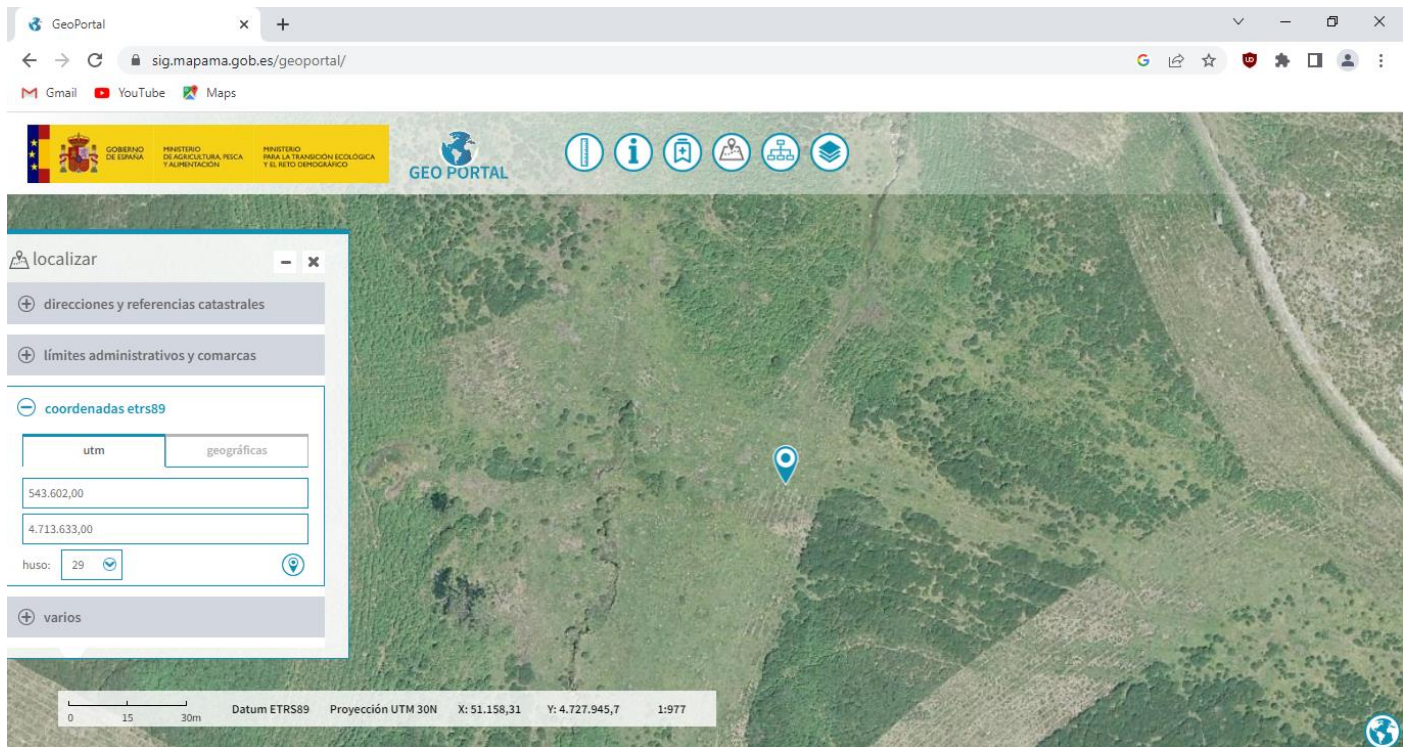
capa: Brezales húmedos atlánticos de zona templadas de Eri

54560

mantener selección limpiar selección

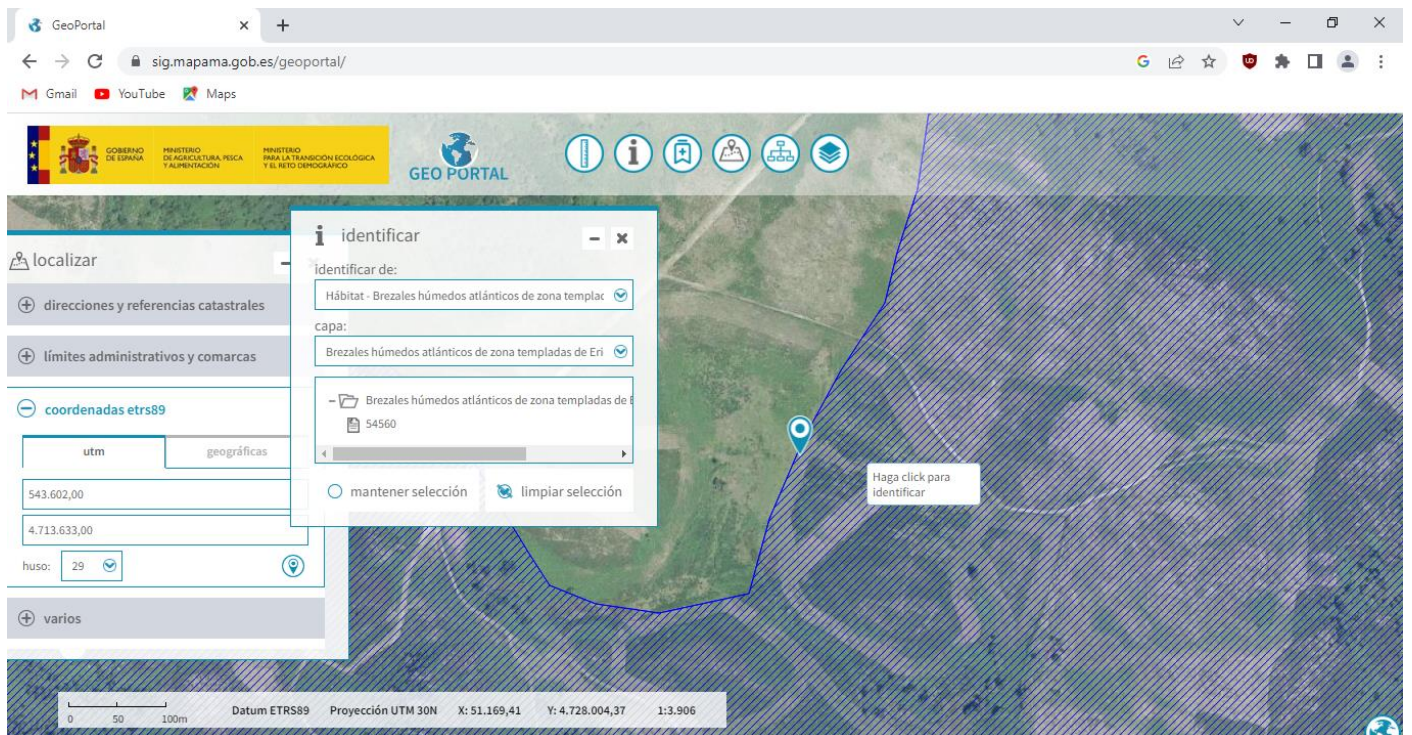
Datum ETRS89 Proyección UTM 30N X: 51.362,47 Y: 4.724.890,54 1:31.250

Id.	54560
Provincia	Pontevedra
Comunidad Autónoma	Galicia
Código habitat	302011
Naturalidad	1
Porcentaje habitat	12%
Alianza	
Especies alianza	
Nombre fitosociológico	Brezal-tojal hidromorfo gallego
Nombre genérico	Brezal-tojales
Código UE habitat	4020

Localización da Subestación Quireza con afección severa a hábitats prioritarios

Afección severa a brezais húmedos atlánticos Código 4020

Id.	54560
Provincia	Pontevedra
Comunidad Autónoma	Galicia
Código habitat	302011
Naturalidad	1
Porcentaje habitat	12%

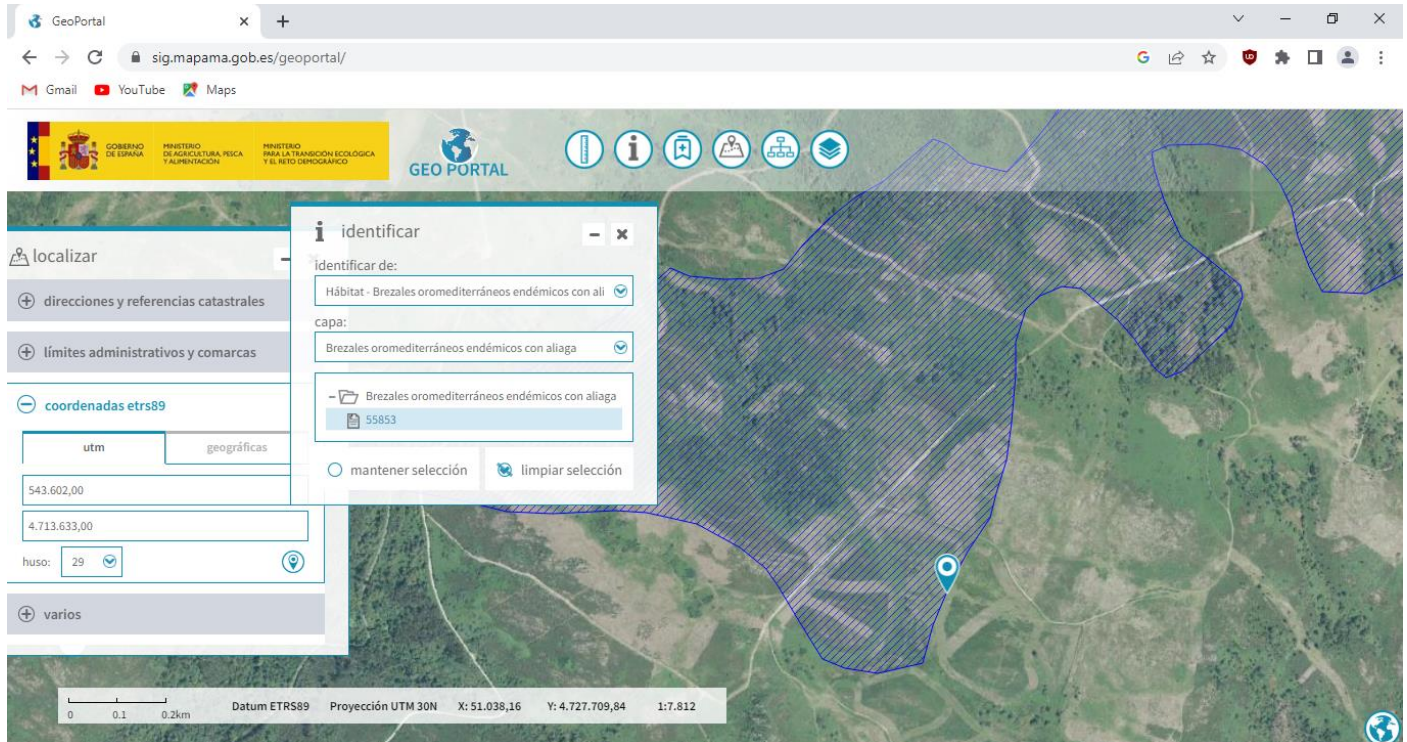
Alianza

Especies alianza

Nombre fitosociológico Brezal-tojal hidromorfo gallego

Nombre genérico Brezal-tojales

Código UE habitat 4020

Id. 55853

Provincia Pontevedra

Comunidad Autónoma Galicia

Código habitat 309023

Naturalidad 2

Porcentaje habitat 80%

Alianza Genistion polygaliphyllae Rivas-Martínez, T.E. Díaz, F. Prieto, Loidi & Penas 1984

Especies alianza Adenocarpus hispanicus subsp. neilense, Cytisus cantabricus, Echinopartum ibericum subsp. ibericum, Echinopartum ibericum subsp. pulviniformis, Genista florida subsp.

polygaliphylla, Genista
obtusiramea, Genista
xrivasgodayana, Teucrium
salviastrum.

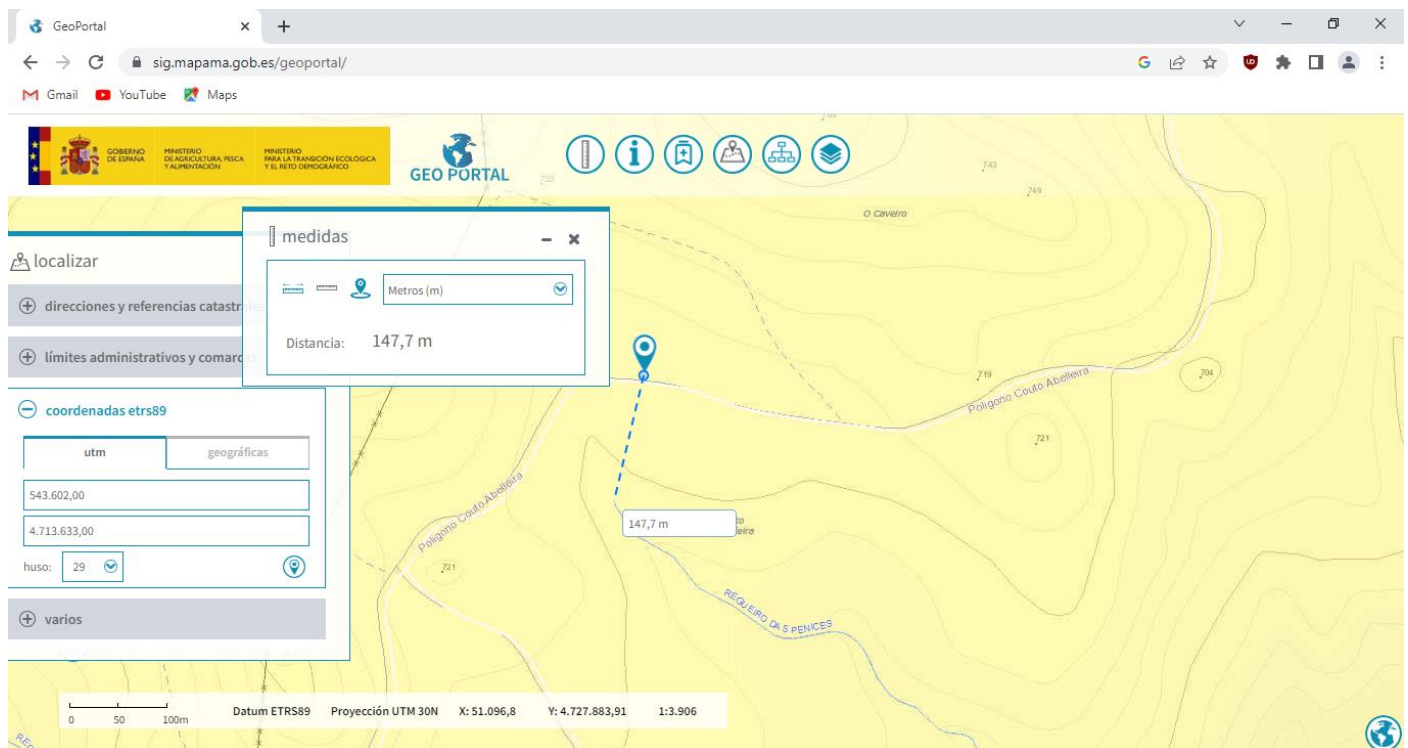
Nombre
fitosociológico Escobonales y piornales de
escoba negra

Nombre
genérico Escobonales

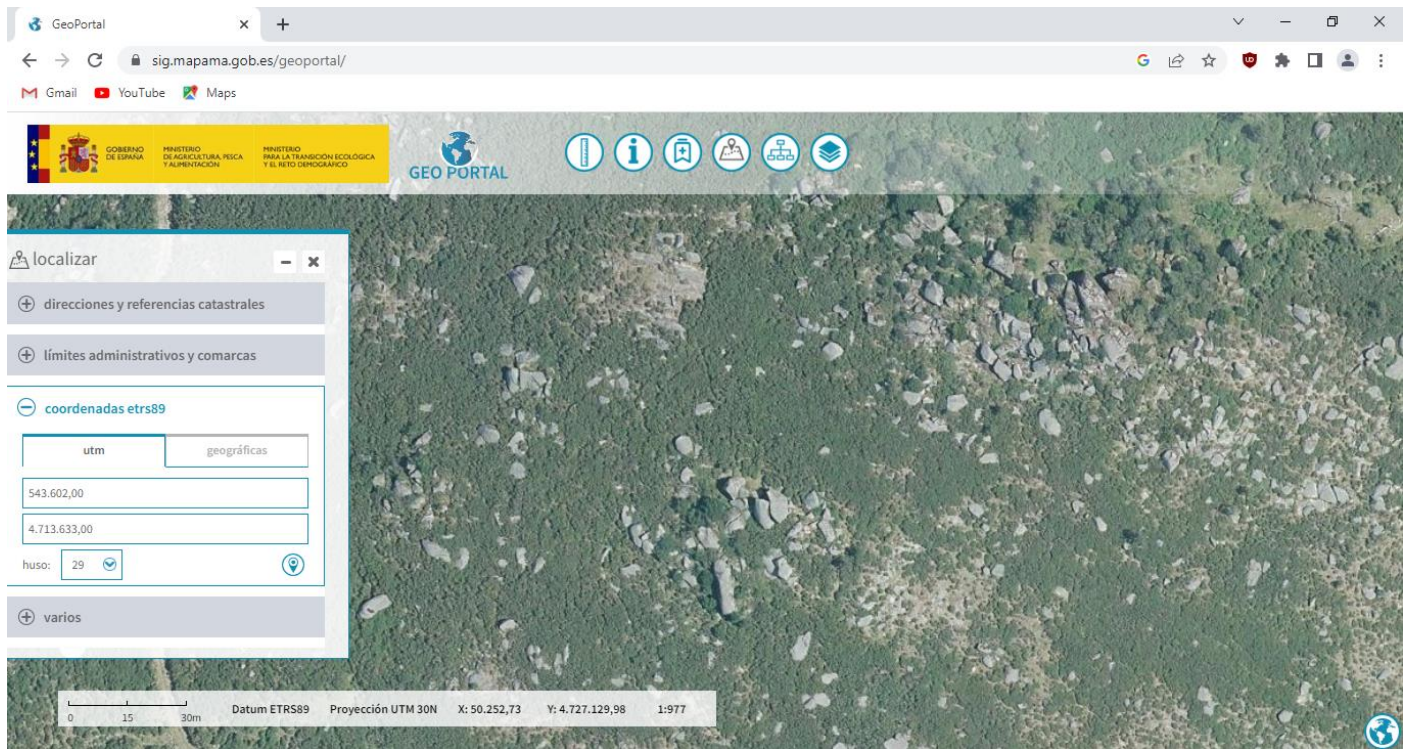
Código UE
habitat 4090

Localización da Subestación Quireza con afección severa a hábitats de interés comunitario

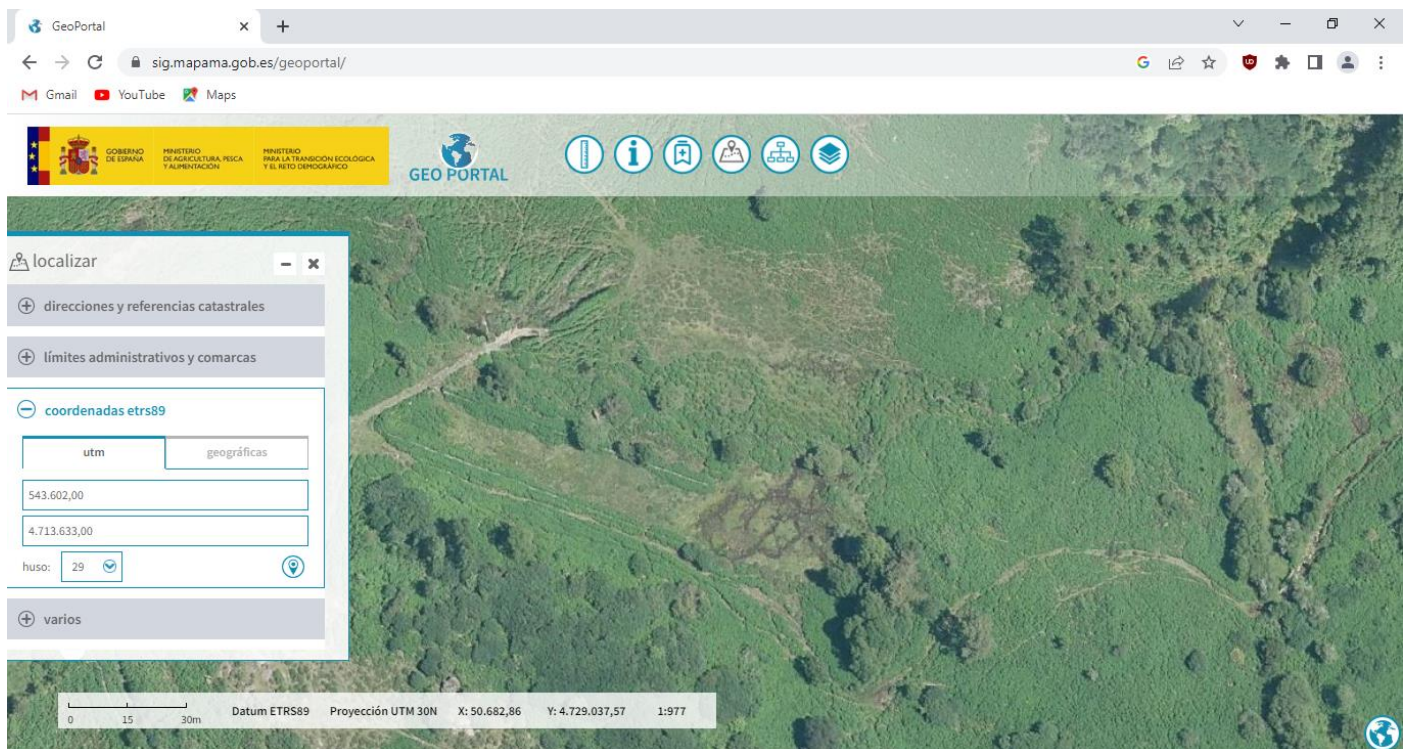
Afección severa a brezais oromediterráneos endémicos con aliaga Código 4090, ao borde da Subestación Quireza

Localización da Subestación Quireza a 147,7 metros do Regueiro das Penices con afección ao val fluvial e á veiga do cauce.

Detalle dos afloramentos rochosos do Campo das Rosas. O proxecto industrial eólico obvia a afección aos afloramentos rochosos da zona e non existe unha caracterización bioxeolóxica destes.

Detalle do humedal da área de implantación do proxecto e dos hábitats de interese prioritario da zona. Ausencia de caracterización deste.

▪ **AFECCIÓN SEVERA AS BRIÓFITAS E A AFLORAMENTOS ROCHOSOS SIN CARACTERIZAR**

O proxecto eólico Campo das Rosas prevese desenvolver nunha área xeográfica na que destacan os afloramentos rochosos e os humedais, polo que a afección as briófitas é irreversible.

As briofitas desempeñan un rol imprescindible nos ecosistemas debido a que:

Modulan a humidade ambiental, absorbindo o exceso de auga das choivas e liberándoa lentamente cando o ambiente faise máis seco. Regulan o leito dos ríos, almacenan gran cantidade de auga. Frecan a erosión, protexendo

o chan de inundacións violentas e entregando auga constante aos ríos e arroyos durante os meses máis secos. Ademais son as primeiras plantas en crecer sobre os chans tras os incendios. Interceptan, absorben e reteñen os minerais. Disoltos en augas de choivas, permiten a incorporación destes no ecosistema e diminúen o seu lavado cara aos ríos e mares. Facilitan fogar e protección a numerosos animais, especialmente invertebrados como insectos, arácnidos, rotíferos, nemátodos, moluscos e anélidos. Á súa vez, serven de material de construción de niños para varias aves e pequenos mamíferos. Favorecen a xerminación de sementes. Son capaces de chegar a humidade suficiente para o seu desenvolvemento. Permiten o asentamento de plantas. A materia vexetal creada polo crecemento continuo de capas de musgos e hepáticas sobre as rochas e a cortiza de árbores, facilita o asentamento e crecemento de distintos tipos de plantas vasculares. Fixan o carbono atmosférico e liberan osíxeno.

Na tramitación ambiental do proxecto non se realizou en estudo bioxeolóxico da importancia dos afloramentos rochosos da zona nin a relevancia paisaxística das formas presentadas por estes.

VII.- FRAGMENTACIÓN SEVERA DOS HÁBITATS E PERDA DE BIODIVERSIDADE. A CORTA DA MATOGUEIRA E A REMOCIÓN DO CHAN COAS CIMENTACIÓNS DOS AEROXERADORES ELIMINAN A FUNCIONALIDADE ACTUAL E POTENCIAL DESTE

A obra civil comprende a apertura duns 6.427 m de vieiros de acceso e servizo ás instalacións e o acondicionamento, para o mesmo fin, doutros 6.596 m de pistas e camiños existentes. En canto ás gabias, escavaranse 10.510 m para o cableado de media tensión e de comunicacións.

Ademais a propia declaración de impacto ambiental recolle a afectación ás carballeiras, hábitats de interés comunitario que deben manterse nun estado de conservación favorable, o que resulta incompatible coa súa afección irreversible ou eliminación con motivo das obras do proxecto eólico.

“Por outra banda, sinálase que coa nova configuración do proxecto avaliada na Addenda nº2 ao EsIA (eliminación dos aeroxeradores CR-01 e CR-07 e as súas infraestruturas asociadas), redúcese nun 11% a afección sobre as carballeiras e nun 14% a afección sobre o hábitat prioritario 4020, se ben, este último presenta na zona unha baixa representatividade”.*

A Declaración de impacto ambiental minimiza a afección severa aos hábitats prioritarios e de interés comunitario. Ignora a presenza de humedais que non están recollidos no Inventario de Humedais de Galicia, conscientes de que neste inventario só teñen recollidos os 6 protexidos polo Convenio Ramsar e obvian por tanto a presenza de turbeiras e humedais na área de desenvolvemento do proxecto eólico Campo das Rosas.

▪ PREXUIZOS SIGNIFICATIVOS PARA OS CHANS E O MEDIO AMBIENTE:

O chan é un recurso natural non renovable e finito cuxo proceso de formación tómase centos de anos. Son unha parte fundamental no equilibrio dos ecosistemas: funciona como filtro e amortiguador ao reter substancias, protexe as augas subterráneas e superficiais contra a penetración de axentes nocivos e transforma compostos orgánicos descompoñéndoo ou modificando a súa estrutura conseguindo a mineralización.

A implantación do parque eólico proxectado alteraría os ciclos bioxeoquímicos dos chans. A degradación que sofren os chans supón unha ameaza á capacidade deste recurso para satisfacer as necesidades das futuras xeracións.

A materia orgánica do chan ou humus é fundamental para manter a estrutura do chan, reter a auga necesaria, actuar como reserva nutritiva e imprescindible para manter a produtividade da terra. Certos usos do chan, como as cimentacións eólicas, diminúen de forma drástica o contido de materia orgánica do chan. As remocións de toneladas de terra que esixe a implantación do parque eólico proxectado non é cuestión baladí e eses chans non se van a recuperar polo que nun futuro, no caso de implantarse, teremos unha gran área de chan desertificada e erosionada de terro infértil.

Coa implantación das cimentacións dos parques, as excavacións e remocións de toneladas de terras durante a súa instalación, elimínase a materia orgánica dos chans e pérdese a produtividade destes. Non só se produce un cambio de usos (agrícolas de cultivo, de pasteiros ou forestais). Tamén se produce unha transformación urbanística non

amparada legalmente, ao quedar os chans erosionados e perder de forma irreversible a súa produtividade orixinaria.

▪ **A PRESERVACIÓN DA CONECTIVIDADE E A INTEGRIDADE ECOLÓXICA DA REDE DE ESPAZOS NATURAIS CONSTITÚE UN REQUISITO LEGAL IMPOSTO POLOS DIRECTIVA HÁBITATS E POLA PROPIA LEI 42/2007**

A Directiva 92/43/CEE, do 21 de maio de 1992, relativa á conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres, insta os estados membros da UE para fomentar a xestión dos elementos da paisaxe que revistan primordial importancia para a fauna e a flora silvestres. Trátase daqueles elementos que, pola súa estrutura lineal e continua (como os ríos coas súas correspondentes ribeiras ou os sistemas tradicionais de deslinde dos campos), ou polo seu papel de puntos de ligazón (como os estanques ou os soutos) resultan esenciais para a migración, a distribución xeográfica e o intercambio xenético das especies silvestres.

Na lexislación española, a Lei 42/2007, do 13 de decembro, do Patrimonio Natural e da Biodiversidade. BOE 299, 14/12/2007 (Modificada pola Lei 33/2015. BOE 227, 22/11/2015) define corredor ecolóxico como: “o territorio, de extensión e configuración variables, que, debido á súa disposición e ao seu estado de conservación, conecta funcionalmente espazos naturais de singular relevancia para a flora ou a fauna silvestres, separados entre si, permitindo, entre outros procesos ecolóxicos, o intercambio xenético entre poboacións de especies silvestres ou a migración de espécimes desas especies” (Lei 42/2007. Art. 3).

A preservación da conectividade e a integridade ecolóxica da rede de espazos naturais constitúe un requisito legal imposto polos Directiva Hábitats e pola propia Lei 42/2007. Considerando en ambos os casos a importancia dos corredores ecolóxicos como elementos de unión entre os espazos de alto valor ambiental, as consideradas como zonas núcleo de biodiversidade, representados estes últimos polas áreas protexidas, así como polas áreas que, sen ser designadas legalmente baixo unha figura de protección, manteñen unha elevada biodiversidade.

Dos distintos tipos de corredores ecolóxicos que poden recoñecerse no NW Ibérico (montañosos, fluviais, litorais e mariños), son os corredores fluviais os que de forma máis efectiva favorecen o refuxio, movemento e dispersión dun gran número de especies silvestres, pertencentes a distintos grupos taxonómicos e a distintos tipos de ambientes (terrestres, semiterrestres, acuáticos), servindo ademais de conexión efectiva entre os corredores montanos e as zonas núcleo de biodiversidade, coas establecidas no espazo litoral e mariño.

O concepto de corredor fluvial vai aparelado ao propio concepto de río, que representa moito máis que unha simple masa de auga que circula por un leito. O corredor fluvial abarca o conxunto do territorio fluvial, é dicir, o río na súa canle de estiaxe, a vexetación de ribeira e o espazo que ocupan as augas durante as crecidas, xunto coa cuberta vexetal asociada.

Os corredores fluviais, ademais do seu valor ecolóxico intrínseco, cumpren dúas funcións fundamentais, como conectores ecolóxicos e como reguladores hidrolóxicos.

Respecto ao valor ecolóxico, os corredores fluviais albergan ecosistemas asociados ao río tanto acuáticos como terrestres e de interface entre ambos, configurando un espazo de elevada biodiversidade que funciona como refuxio para moitas especies vinculadas ao ámbito fluvial. Este valor ecolóxico singular vese incrementado pola función fundamental de conectores ecolóxicos entre ecosistemas acuáticos e terrestres e entre zonas de alto valor ambiental territorialmente afastadas. Esta función reviste unha especial importancia ao atoparse moi fragmentados os ecosistemas terrestres por infraestruturas e diversos usos do chan. Neste contexto, os corredores fluviais representan os conectores máis válidos, ou polo menos os máis funcionais, para interconectar poboacións de seres vivos que doutra maneira quedarían illadas.

Finalmente, no seu papel de reguladores hidrolóxicos actúan como laminadores do caudal e das cargas de sedimento que arrastra o río en períodos de crecida, disipando parte da súa enerxía, reducindo os danos asociados e recargando os acuíferos. Desta maneira, o río transporta tanto sedimentos ata as praias como nutrientes aos estuarios e augas costeiras, cos consecuentes beneficios ecolóxicos e económicos asociados.

Desde un punto de vista hidrógráfico, a zona de afección do parque eólico Campo das Rosas aséntase directamente sobre Zonas protexida de auga potable, zonas de captación sensibles e sobre masas de augas soterradas que

conectan e solápanse coa Rede Natura 2000. As remocións de terras previstas para a construción das cimentacións das plataformas, vieiros, gabias...etc. implican un risco significativo e severo para a integridade das masas de auga superficiais e soterradas.

▪ **CARÁCTER SENSIBLE MEDIOAMBIENTALMENTE DA ÁREA XEOGRÁFICA DE EXECUCIÓN DO PROXECTO EÓLICO CAMPO DAS ROSAS E O PROXECTO EÓLICO PORTO VIDROS**

A DIRECTIVA 2014/52/UE DO PARLAMENTO EUROPEO E DO CONSELLO do 16 de abril de 2014 pola que se modifica a Directiva 2011/92/UE, relativa á avaliación das repercusións de determinados proxectos públicos e privados sobre o medio ambiente indica respecto á localización dos proxectos:

“Debe considerarse o carácter sensible medioambientalmente das áreas xeográficas que poidan verse afectadas polos proxectos, tendo en conta, en particular:

a) o uso presente e aprobado da terra;

b) a abundancia relativa, a dispoñibilidade, a calidade e a capacidade de rexeneración dos recursos naturais da zona e o seu subsolo (incluídos o chan, a terra, a auga e a biodiversidade);

c) a capacidade de absorción do medio natural, con especial atención ás áreas seguintes:

i) humidais, zonas ribeiregas, desembocaduras de ríos,

ii) zonas costeiras e medio mariño,

iii) zonas de montaña e de bosque,

iv) reservas naturais e parques,

v) zonas clasificadas ou protexidas pola lexislación nacional; zonas Natura 2000 designadas polos Estados membros en aplicación das Directivas 92/43/CEE e 2009/147/CE,

vi) áreas nas que xa se produciu un incumprimento das normas de calidade ambiental establecidas na lexislación da Unión e pertinentes para o proxecto, ou nas que se considere que se produciu tal incumprimento,

vii) áreas de gran densidade demográfica,

viii) paisaxes e lugares con significación histórica, cultural e/ou arqueolóxica”.

Considérase que un proxecto ten incidencia nunha zona ambientalmente sensible cando se dá algunha das seguintes condicións:

Que poida afectar os espazos pertencentes á Rede Natura 2000, sen ter relación directa coa xestión ou conservación do lugar ou sen ser necesario para a mesma.

No presente caso non se está a ter en conta a sensibilidade ambiental do territorio xeográfico no que se prevé a execución do proxecto eólico nin se determina o grao de sensibilidade e de resiliencia do territorio para acoller o proxecto, tendo en conta a presenza xa doutros parques na contorna e a importancia dos recursos hídricos e humidais afectados.

O proxecto eólico Campo das Rosas ao igual que o proxecto eólico Campo Vidros resultan incompatibles coas prioridades e usos previstos no Decreto 37/2014, de 27 de marzo, polo que se declaran zonas especiais de conservación os lugares de importancia comunitaria de Galicia e se aproba o Plan director da Rede Natura 2000 de Galicia.

VIII.- AFECCIÓN SEVERA PARA AS AVES E INSECTOS COMO CONSECUENCIA DA CONTAMINACIÓN LUMÍNICA XERADA POLAS INFRAESTRUTUAS EÓLICAS. AFECCIÓN SEVERA Á NECESARIA CONECTIVIDADE ECOLÓXICA DOS ECOSISTEMAS.

A iluminación instalarase en todos os casos na parte superior da góndola do aeroxerador. Os aeroxeradores cuxa altura sexa igual ou inferior aos 150 metros non requirirán de luces adicionais intermedias na súa torre.

Aqueles que superen os 150 m de altura deben ter instaladas na torre luces de baixa intensidade Tipo E a distintos niveis. No presente caso os aerogeradores deberan iluminarse.

Cómpre lembrar o contexto da área xeográfica na que se prevé a súa instalación: á beira da Rede Natura 2000 e con afección significativa e directa sobre ela e con presenza doutros parques eólicos xa instalados e en funcionamento.

O número de luces necesario por nivel dependerá do diámetro exterior do mastro das turbinas eólicas. Os números recomendados para obter a cobertura adecuada e asegurar a visibilidade desde todos os azimuts, son os seguintes:

Diámetro	Elementos luminosos por nivel
6 m o menos	3
6 m a 30 m	4
30 m a 60 m	6
Más de 60 m	8

Espaciado diametral de luces de obstáculos Doc. 9157 OACI, Parte 4, Cap. 14

A iluminación dos aerogeradores que deban estar iluminados e que pertencen a un mesmo parque eólico, debe estar sincronizada tanto de día como de noite.

Dentro dun parque eólico, toda turbina sensiblemente maior ca a súa contorna deberá iluminarse independentemente da súa posición relativa ao resto.

Así mesmo, a iluminación de parques eólicos próximos (aqueles cuxa distancia entre os aerogeradores que marcan as extremidades máis próximas entre si dos parques sexa inferior ou igual a 10 km) debe estar sincronizada entre si tanto de día como de noite.

Para conseguir que, tanto a configuración global de a iluminación de parques próximos, como o sincronismo de a iluminación de todos eles sexa coherente, os promotores de parques eólicos de nova construción deberán analizar a súa contorna e establecer os pertinentes acordos con propietarios e explotadores de parques existentes de forma que se coordinen os sincronismos e optimícese as iluminacións dos diferentes elementos para conseguir os necesarios obxectivos de seguridade e minimizar, no posible, o impacto ambiental producido.

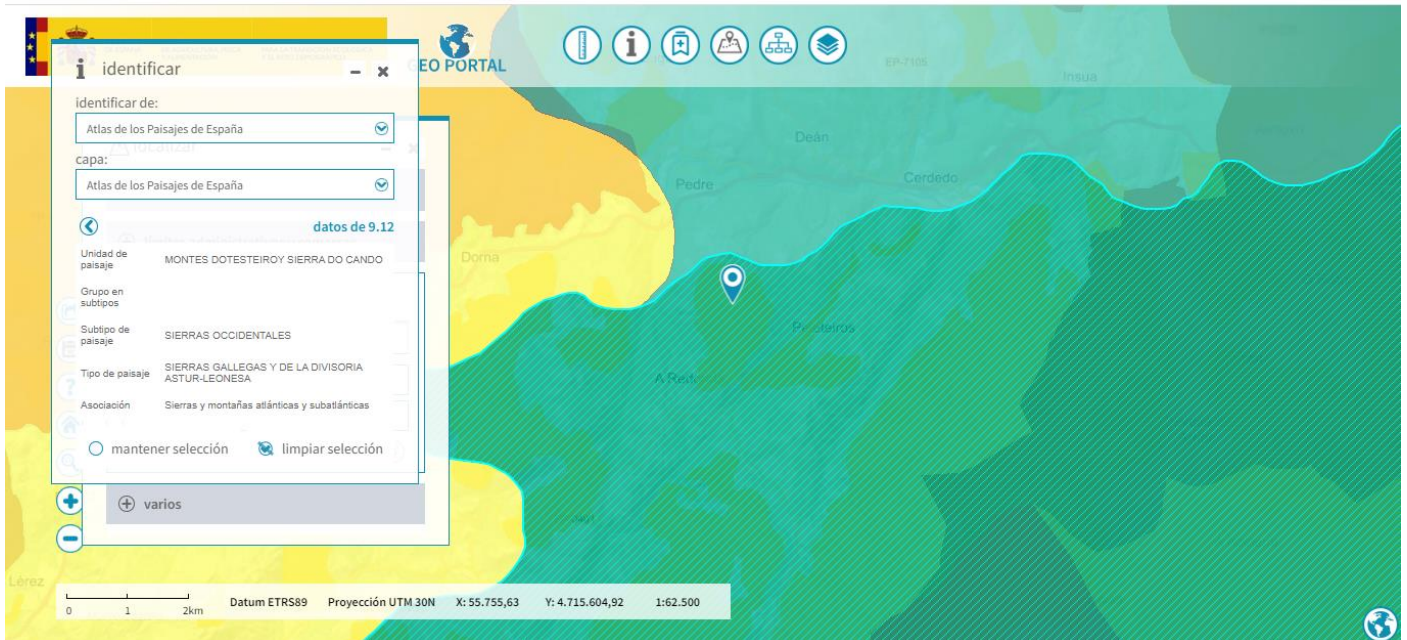
No proxecto eólico Campo das Rosas ao igual que na tramitación ambiental do proxecto Porto Vidros, da mesma promotora e co que comparte infraestruturas non se tivo en conta a contaminación lumínica nin a incidencia desta sobre os espazos naturais e os humedais. Cómpre ter en conta que tampouco se tivo en conta a contaminación lumínica xerada polos aerogeradores doutros parques xa implantados e en funcionamento na mesma área xeográfica.

Cómpre lembrar que a subestación Quireza preve a súa ubicación nas proximidades do proxecto eólico Touriñán que xa conta con DIA. Cómpre ter en conta tamén que tanto no Monte de San Sebastián, como na Serra do Cando e na Serra do Candán existen outros parques xa instalados e nas súas proximidades outros en tramitación.

IX.- AFECCIÓN PAISAXÍSTICA MOI SEVERA E AFECCIÓN IRREVERSIBLE PARA A REDE DE MIRADOIROS. PERDA DA FUNCIONALIDADE PAISAXÍSTICA DAS ÁREAS DE ESPECIAL INTERÉS PAISAXÍSTICO, DOS LUGARES DE ESPECIAL INTERÉS PAISAXÍSTICO E DOS MIRADOIROS. XERACIÓN DE FEÍSMO PAISAXÍSTICO E AFECCIÓN AO BENESTAR DAS FAMILIAS QUE VIVEN NOS NÚCLEOS RURAIS AFECTADOS

Os proxectos eólicos Porto Vidros e Campos das Rosas afectan ás seguintes tipoloxías de paisaxes: Montes do Testeiro e Serras do Cando (Rede Natura 2000, ZEPVN Serra do Cando), Montes das Cabeceiras dos Ríos Umia, Lérez e Deza (Rede Natura 2000, ZEPVN Río Lérez e ZEC Ulla -Deza, Reserva Natural fluvial Sistema Ulla -Deza) e Depresión de Caldas de Reis.

A afección paisaxística sobre a Rede Natura 2000 é máis que evidente pola proximidade á Serra do Cando e ao val fluvial do Río Lérez.

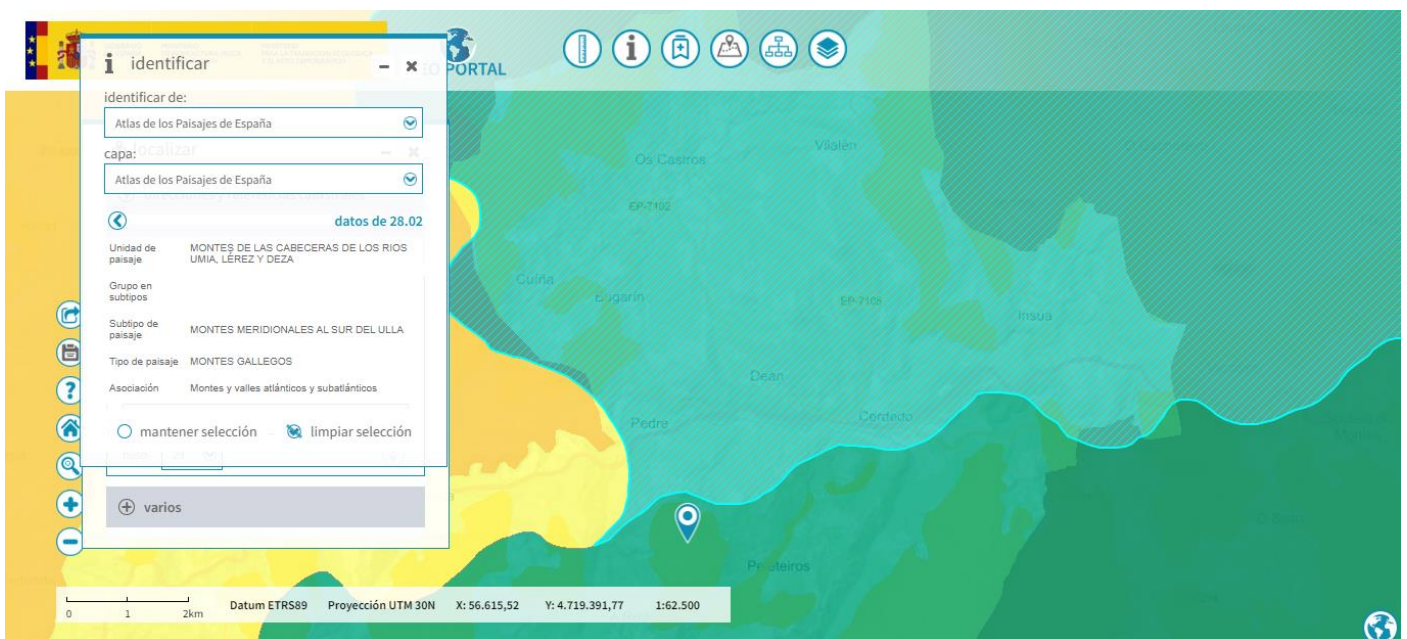
Unidad de paisaje **MONTES DOTESTEIRO Y SIERRA DO CANDÓ**

Grupo en subtipos

Subtipo de paisaje **SIERRAS OCCIDENTALES**

Tipo de paisaje **SIERRAS GALLEGAS Y DE LA DIVISORIA ASTUR-LEONESA**

Asociación **Sierras y montañas atlánticas y subatlánticas**

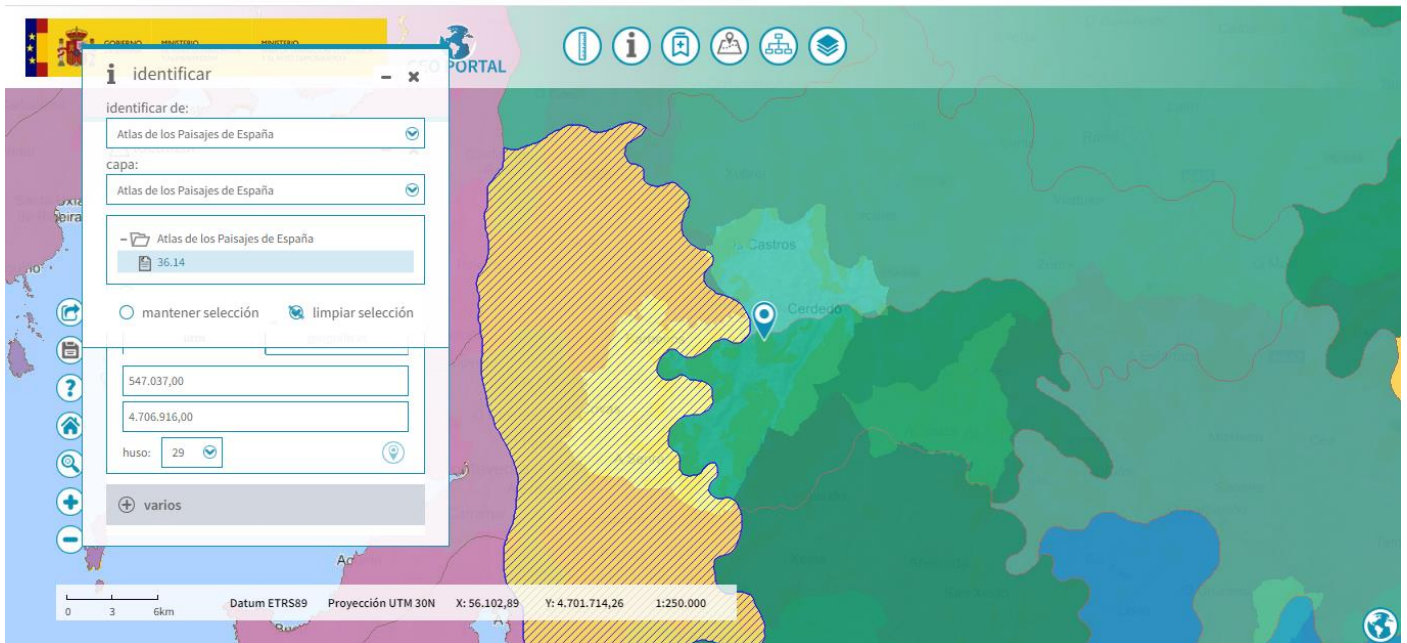
Unidad de paisaje **MONTES DE LAS CABECERAS DE LOS RIOS UMIA, LÉREZ Y DEZA**

Grupo en subtipos

Subtipo de paisaje MONTES MERIDIONALES AL SUR DEL ULLA

Tipo de paisaje MONTES GALLEGOS

Asociación Montes y valles atlánticos y subatlánticos

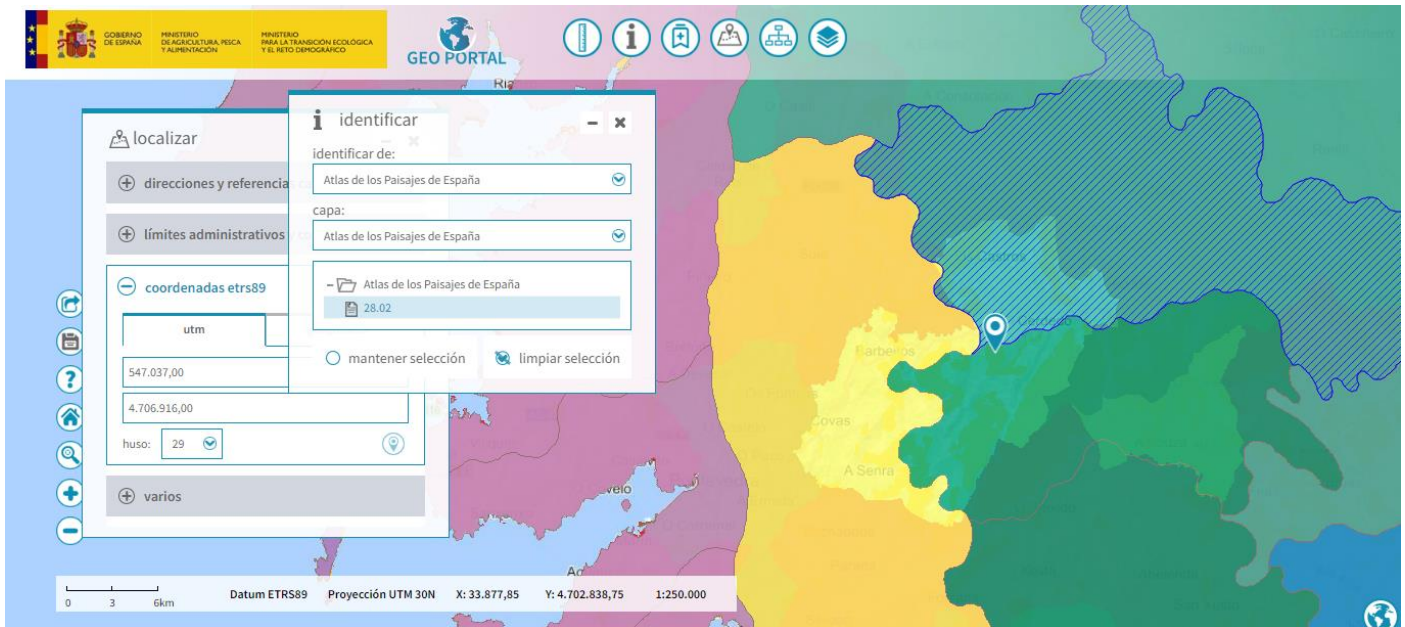
Unidad de paisaje DEPRESIÓN DE CALDAS DE REIS

Grupo en subtipos

Subtipo de paisaje DEPRESIONES DEL CORREDOR PRELITORAL

Tipo de paisaje DEPRESIONES GALAICO-ZAMORANO-LEONESAS

Asociación Cuencas, hoyas y depresiones

Unidad de paisaje: MONTES DE LAS CABECERAS DE LOS RÍOS UMIA, LÉREZ Y DEZA

Grupo en subtipos

Subtipo de paisaje: MONTES MERIDIONALES AL SUR DEL ULLA

Tipo de paisaje: MONTES GALLEGOS

Asociación: Montes y valles atlánticos y subatlánticos

Existe unha afección paisaxística severa para Áreas de Especial Interés Paisaxístico como:

1. AEIP 08 11. Val do alto Almofrei
2. AEIP 08 12. Serra do Cando
3. AEIP-07-33 Coto de Codesada
4. AEIP Monte de San Sebastián
5. AEIP Serra do Candán e Montes do Testeiro
6. AEIP Coto de Codesada

Valores panorámicos (miradoiros e roteiros)

• Miradoiros:

1. Alto dá Cruz do Seixo
2. Miradoiro Alto dás Quintas
3. Miradoiro de Pedrouzos
4. Miradoiro do Monte Coirego
5. Miradoiro O Castro- Eira dous Mouros- Trocastello
6. Miradoiro de Limeres
7. Miradoiro de Moraño
8. Miradoiro do Seixo
9. Monte Castelo 2
10. Monte dás Fragas
11. Monte Fental

12. Monte Sisalto
13. Outeiro do Coto
14. Penalba Miradoiro do Alto do Candán
15. Miradoiro de San Sebastián
16. Miradoiro O Castro – Eiras dos Mouros – Trocastello
17. Miradoiro de Pedrouzo
18. Miradoiro de Pedrouzos
19. Miradoiro das Ameixeiras
20. Miradoiro do Seixo

• Carreiros (roteiros para sendeirismo). Os carreiros (ou roteiros para facer sendeirismo):

1. GR 94 “Rural de Galicia”
2. PR- G 68 “A Vía Escondida”
3. PR- G 113 “Rota das Pontes do Lérez”
4. PR- G 123 “Senda Peonil dá Ponche do Ramo”
5. PR- G 135 “ Roteiro dá Escuadra”

Miradoiro do Monte do Seixo con eólicos. Xeración de Feísmo Paisaxístico.

Miradoiro do Alto do Castelo de Trasdonte

Miradoiro das Tres Rías

Miradoiro das Tres Rías

Miradoiro Outeiro do Couto

Miradoiro do Cando

Mirador do Alto de Santa Mariña do Seixo afectado polo parque eólico do Seixo, en funcionamento

Observatorio Astronómico de Cotobade severamente afectado polos parques eólicos instalados e en tramitación da entorna

Observatorio Astronómico de Forcarei severamente afectado polos parques eólicos instalados e en tramitación da entorna

Os proxectos en cernes para a construción de parques eólicos na Terra de Montes xeraron un novo problema na comarca, e é que o seu desenvolvemento podería prexudicar gravemente aos traballos de investigación astronómica que se realizan no observatorio de As Casetas en Forcarei, un dos centros de referencia a nivel nacional neste apartado.

O observatorio astronómico atópase afectado por ata cinco parques: Tramontana, As Penizas, Pedra Longa, Cabanelas, Campo das Rosas e Rosa dos Ventos.

Menos aeroxeradores, máis lonxe e de menores dimensións para poder manter a actividade científica, a divulgativa e aproveitar o potencial turístico do centro. No relativo ás luces, cada aeroxerador ten luces brancas, que pola noite pasarían a ser de cor vermella, o cal sería positivo, posto que a contaminación lumínica sería menor. Máis aló disto, para unha correcta observación do espazo necesitarían unha redución na intensidade das mesmas porque afectaría o telescopio. Outro dos elementos dos eólicos son as aspas, cuxo tamaño provoca que ao virar xere turbulencias que removan o aire, minguando a calidade dos seus traballos. Tamén poñen o punto de mira nas subestacións, que ademais de ser un importante foco lumínico, requiren un cableado polo que circula unha cantidade de corrente que podería chegar a resultar canceríxena, así como os propios efectos para a paisaxe.

Un centro de referencia

O observatorio de Forcarei está enmarcado na Fundación Ceo, Ciencia e Cultura, un organismo declarado de Interese Galego e Docente, unha denominación de especial valor que engade máis importancia á necesidade de conservar a súa contorna de traballo nunhas condicións óptimas para o mesmo. O de As Casetas é un dos catro observatorios en activo en Galicia xunto cos da Veiga, Cotobade e o da Universidade de Santiago de Compostela, ademais esta é unha das poucas instalacións que teñan capacidade investigadora, incluído na Rede Mundial de Seguimento de Asteroides. O mesmo problema atañe ao Observatorio astronómico de Cotobade.

Portalén ou Alto do Alén, na Serra do Cando na Rede Natura 2000

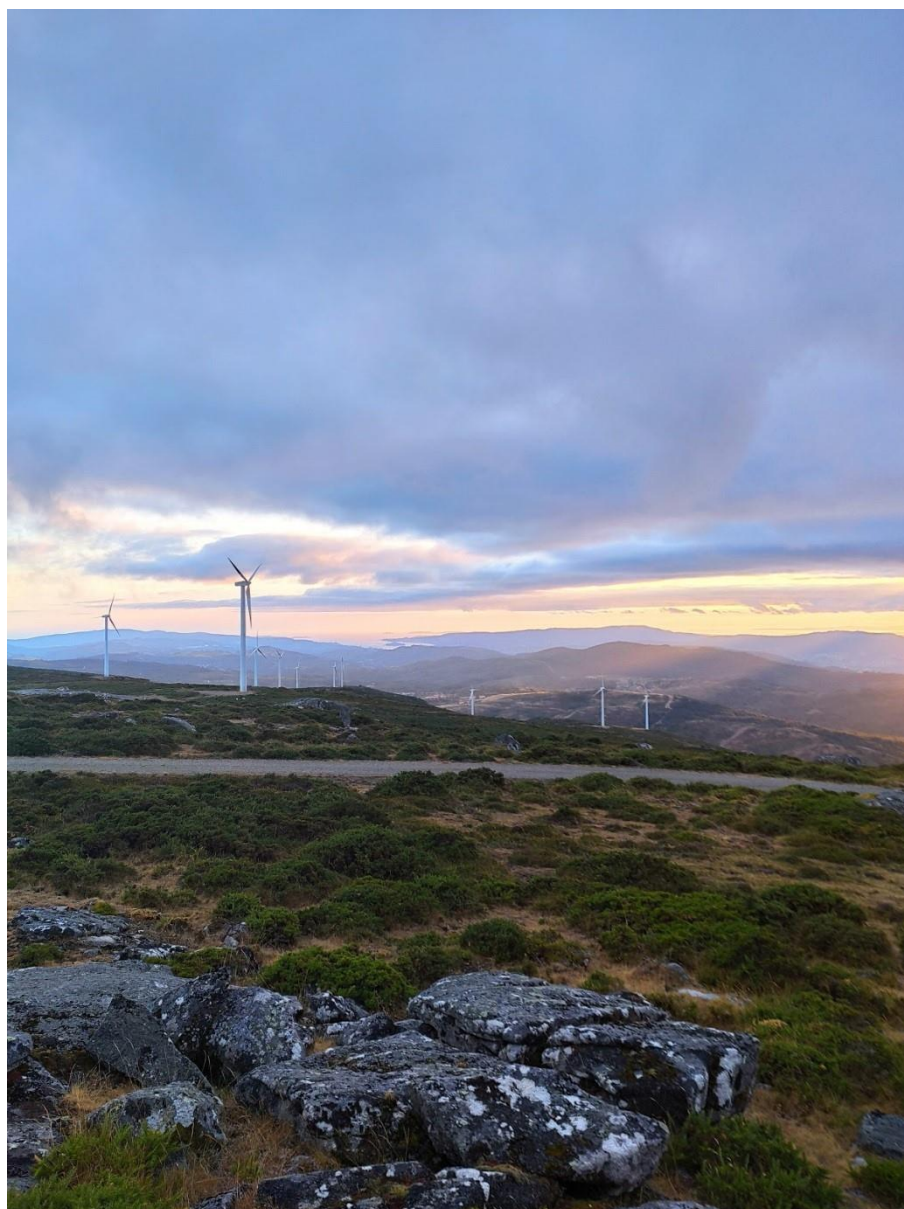
Mirador do Alto de Santa Mariña do Seixo afectado polo parque eólico Serra do Seixo, xa instalado e os demais parques en funcionamento e os que se atopan en tramitación

Miradoiro do Alto do Coco afectado por parques eólicos en funcionamento. As dorsais dos montes están inzadas de eólicos. Xeración de Feísmo Paisaxístico.

Miradoiro do Alto do Coco severamente afectado por parques eólicos en funcionamento, liñas eléctricas de evacuación e outros

Mirador do Outeiro do Coco afectado de forma severa polas infraestruturas eólicas

A rapa das bestas de Sabucedo é un evento que se celebra en Sabucedo (A Estrada) durante tres días, o primeiro sábado, domingo e luns de xullo. En 2007 foi declarada festa de interese turístico internacional.

<https://www.youtube.com/watch?v=PVRmFydTETw>

Cómpre destacar que é a única festa tradicional de rapa das bestas que conta con albergues propios para a acollida de visitantes, un museo da rapa das bestas, de roteiros promocionais da rapa das bestas, dunha paisaxe única vencellada a unha tradición secular...etc. O impacto das infraestruturas eólicas non é só para o gando salvaxe senón que tamén incide no aspecto turístico do albergue, o Museo da Rapa e a Casa das Vellas: un catalizador turístico para Sabucedo e a súa entorna.

A Rapa das Bestas de Sabucedo cómpre analizala desde unha perspectiva de unidade paisaxística -cultural e etnográfica característica e integrada na entorna que rodea aos curros e o núcleo de Sabucedo, que debера entenderse con criterios de unicidade para evitar a súa descontextualización e que resulta incompatible con unha área xeográfica que se prevé con unha presión eólica excesiva, tal e como se indica. Non só se deberan ter en conta os impactos dos proxectos eólicos Campo da Rosas, senón tamén o proxecto eólico Porto Vidros, o proxecto eólico Cabanelas, o proxecto eólico Touriñán III-2, o proxecto eólico Touriñán...etc.

A implantación masiva de proxectos eólicos, tal e como se prevé arestora, afecta non só a unha festa de interese turístico internacional dunha tradición ancestral. A corta da matogueira, a eliminación de arborado, a transformación da paisaxe, as obras precisas para a instalación das infraestruturas eólicas elimina a capa fértil dos chans, eliminando por tanto, o hábitat propio do monte e das bestas. A afección prevese irreversible alomenos durante toda a vida útil das instalacións aínda que cómpre ter en conta que o chan é un recurso finito e non renovable.

Ademais non se avaliou a afección do ruído e o impacto da presenza dos aerogeneradores sobre o gando que verá modificadas as súas rutinas.

O SENTIR DUN POBO: SABUCEDO E A RAPA DAS BESTAS

FESTA DECLARADA DE INTERESE TURISTICO INTERNACIONAL
WWW.BAPAGASBESTAS.ES

A BAIXA

A baixa das bestas vai lencivamente precedida da animosa subida do alto das zonas do Montouto. Como sinala Xosé Ovejún no seu artigo *Leita, tradición e tradición*, para ir ao monte "cárgase e saice de choutos e froita, cólgame e bocado de cinto, amarrando á vella coxa coas taras lacadas de corcho, fínchase a boca do bo e avellantado vino, que se empregará para aplacar suores e refrescar gorxas secas no alto dos cumes. Córtese a moza e alíñase coa naralla para que non maiaque os mans..."

Sobre as sete de maio, na alborada, os veciños, acompañados de moitos visitantes que os axudarán na baixa, toman camiño adiante para aos aldos dos montes. Chegados ao Chao dos Quinzas, cada grupo, capitaneado por un mozo experimentado de Sabucedo e colector dos camiños, escolle a grea que vai a buscar. Unha vez localizada, o líder indica ao resto a estratexia a seguir así como as posibles represas das bestas. En silencio, e tras varios intentos, son arodados por un cordón humano que lentamente vai apertando e cerca ata conseguir dirixilas na dirección prevista. Algúns ousados animais, aproveitando un flanco desprotegido, conseguen escapar pero, coa axuda de xinetes, son traídos de novo.

Así sucede de xeito simultáneo con todas as greas que son conducidas ao Pazo, onde se xuntan e moentan nun precho habitado para o efecto. Unha vez despochado o refugio e sa calmados os ánimos, reaprópríase o marcha a Sabucedo. Aínda que hai moitas persoas para rodear as bestas, non hai que bailar e garfa nin perder o paso lizo.

Sobre as cinco ou cinco da tarde, baixo a mirada atenta da multitude que aperta a súa chegada, aparecen os cabalos e galopos, fogosos e suaves, amolados e esvarando ás veces polo estreito camiño que ascende cara á aldea. Mentres as bestas non se concentran no curro para a aloita e rapa, pastan, bebén e descansan nun precho ao Campo do Hedio.

Ao final da dura xornada, estas improvisadas e populares montañas terán percorrido uns 25 quilómetros, andando e correndo, para atallar os cabalos. Cómpre agradecer aos forasteiros a súa efectiva e ineluctable axuda nunha das tradicións máis enriquecidas da nosa cultura.

GALICIA PUEBLO A PUEBLO

Cabalos salvaxes buscando a sombra dos aeroxeradores. Desertización dos chans a consecuencia das obras das infraestruturas e das cimentacións dos proxectos eólicos.

X.- A IMPORTANCIA DAS VÍAS PECUARIAS OU CARREIROS TRADICIONAIS COMO CORREDORES ECOLÓXICOS. FALLA DE AVALIACIÓN

☞ A IMPORTANCIA DA REDE DE CAMIÑOS E VÍAS PECUARIAS COMO CORREDORES ECOLÓXICOS ESENCIAIS PARA A MIGRACIÓN, A DISTRIBUCIÓN XEOGRÁFICAS E O INTERCAMBIOXENÉTICO DAS ESPECIES SILVESTRES

As vías pecuarias constitúen un extenso e valioso patrimonio natural e cultural que, a pesar da súa deterioración, segue prestando servizo ao tránsito gandeiro e contribuíndo á preservación da flora e fauna silvestres, e, potencialmente, pode resultar moi útil para o fomento dos usos turístico-recreativos e do desenvolvemento rural. As vías pecuarias son, por todo iso, de gran valor estratéxico na explotación racional de recursos naturais e na ordenación do territorio.

En efecto, a Lei 3/1995, do 23 de marzo, de vías pecuarias, manifesta no seu preámbulo que "a rede de vías pecuarias [máis de 100.000 km. repartidos por toda a xeografía peninsular] segue prestando un servizo á cabana gandeira nacional que se explota en réxime extensivo [700.000 cabezas lanares, 100.000 vacinas e outras, en réxime trashumante/trastermitante], con favorables repercusións para o aproveitamento de recursos pastables infrautilizados [máis de 1.000.000 Has. marxinais], para a preservación de razas autóctonas [varias delas en transo de desaparición]; **tamén han de ser consideradas as vías pecuarias como auténticos corredores ecolóxicos, esenciais para a migración, a distribución xeográfica e o intercambio xenético das especies silvestres**", e así o recoñece o R. Decreto 1997/1995, do 7 de decembro, polo que se establecen medidas para contribuír a garantir a biodiversidade mediante a conservación dos hábitats naturais e da flora e fauna silvestres (art. 7). "Finalmente, e atendendo a unha demanda social crecente, as vías pecuarias poden constituír un instrumento favorecedor do contacto do home coa natureza e da ordenación da contorna ambiental", tal como apostílase no

XI. - A IMPORTANCIA DAS PAISAXES DO CANDÁN: AS PAISAXES DE AVELINO CACHAFEIRO OBVIADAS NA TRAMITACIÓN AMBIENTAL

No outono do cerne Candán

deitan as fontes do Lérez:

no baixo, ao pé do regato

sorrí a Santiña de Montes

nun convento destellado

Autor: Avelino Cachafeiro

As Paisaxes da Terra de Montes adicou Avelino Cachafeiro boa parte da súa obra. Así destacan as pezas:

- Choran na Cruz da Cancela
- No outono do cerne Candán
- Avión do outono Suído
- No altiño do Paraño (en referencia ao Alto do Paraño, municipio de Boborás, Ourense)
- Soutelo ten unha Virxe
- Se a Terra de Montes vas
- Testeiro, Coco e Candán
- Indo por Soutelo Arriba

No ano 1969 Avelino Cachafeiro publica o libro, "Voando cas aas dá Vida". Prologado por Ramón Otero Pedrayo, con 42 fermosos e profundos poemas que falan da terra, do amor, da morte e da nostalxia da música. Pero sobre todo fala das Paisaxes da Terra de Montes.

En virtude do anterior,

SOLICITA:

1.- Teña por presentadas estas alegacións por DEFECTOS DE TRAMITACIÓN en relación ao expediente relativo ao ANUNCIO do 21 de decembro de 2022, da Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, polo que se fai pública a declaración de impacto ambiental do proxecto do parque eólico Campo das Rosas e a súa infraestrutura de evacuación, nos concellos da Estrada, Cerdedo-Cotobade e Campo Lameiro (Pontevedra) (expediente 2020/0215), DOG Núm. 5, de 9 de xaneiro de 2023 e en relación á RESOLUCIÓN do 19 de febreiro de 2021, da Xefatura Territorial de Pontevedra, pola que se somete a información pública o estudo de impacto ambiental e as solicitudes de autorización administrativa previa e de construción e aprobación do proxecto sectorial de incidencia supramunicipal e declaración de utilidade pública do proxecto do parque eólico Campo das Rosas, sito nos concellos da Estrada, Cerdedo-Cotobade e Campo Lameiro, da provincia de Pontevedra (IN408A 2017/05). DOG Núm. 41, de 2 de marzo de 2021. Anúlase por tanto a Declaración de impacto ambiental do proxecto eólico Campo das Rosas e procédase ao rexeitamento do proxecto eólico en base ás consideracións indicadas na parte expositiva deste escrito.

O proxecto eólico Campo das Rosas afecta a zonas de máxima sensibilidade ambiental, tal e como se demostra na parte expositiva deste escrito, polo que debe ser rexeitado, xa que segundo a zonificación ambiental do Ministerio para a Transición Ecolóxica y el Reto Demográfico sitúase nunha zona de máxima sensibilidade ambiental e non recomendada para a instalación de plantas eólicas. Ademais afecta a Zonas Protexidas de Augas potables, a Zonas sensibles de captación de augas e a masas de augas soterradas que se solapan coa REDE NATURA 2000 afectando á necesaria coherencia desta e á conectividade ecolóxica.

O elevado número de infraestruturas eólicas existentes na área de afección do proxecto Campo das Rosas desvirtúa a funcionalidade das áreas de especial interés paisaxístico, itinerarios, lugares de especial interés paisaxístico, miradores e afecta de forma irreversible a conectividade ecolóxica. Ademais da severa afección paisaxística e da perda da funcionalidade paisaxística das áreas de especial interés paisaxístico, dos lugares de especial interés paisaxístico e da perda da funcionalidade paisaxística dos miradoiros, o proxecto afecta de forma severa e irreversible non só aos cabalos salvaxes dos montes, pola afección aos hábitats, os procesos erosivos e de perda de humus (capa fértil dos chans) que se xeneran coas cimentacións eólicas, senón que producen a descontextualización da Festa de Interés turístico nacional “A Rapa das Bestas” de Sabucedo, que conta con albergue, roteiros de promoción das bestas e da rapa das bestas (<https://www.santiagoturismo.com/senderos/ruta-btt-da-rapa-das-bestas>), zonas de acollida de visitantes...etc., configurando unha unidade paisaxística-cultural e etnográfica característica e integrada na entorna que rodea aos curros e o núcleo de Sabucedo, que debera entenderse con criterios de unicidade para evitar a súa descontextualización e que resulta incompatible con unha área xeográfica que se prevé con unha presión eólica excesiva, tal e como se indica na parte expositiva deste escrito. Non só se deberan ter en conta os impactos dos proxectos eólicos Campo da Rosas, senón tamén o proxecto eólico Porto Vidros, o proxecto eólico Cabanelas, o proxecto eólico Touriñán III-2, o proxecto eólico Touriñán...etc.

O proxecto afecta a varias especies incluídas no Catálogo galego de especies ameazadas catalogadas como vulnerables e en perigo de extinción, tal e como se indica na parte expositiva deste escrito. Ademais ten unha afección severa e irreversible para a herpetofauna e importantes comunidades de briófitas.

O impacto paisaxístico e a descontextualización do patrimonio cultural é inasumible.

2.- As Directrices Enerxéticas 2018-2020 de Galicia expoñen para a enerxía eólica unha potencia instalada en 2030 de 4.122 MW, sendo a finais de 2019 a potencia instalada de 3.986 MW. En setembro de 2022 esta potencia está amplamente superada, polo que o proxecto só se xustifica desde un punto de vista especulativo.

Galicia supera en 2020 os obxetivos marcados en renovables pola UE para 2030 cunha porcentaxe sobre o consumo final bruto do 46% Renovables que xa representaron o 107% da demanda eléctrica.

Non se xustifica por tanto a necesidade do proxecto eólico Campo das Rosas. Ao impacto deste proxecto hai que engadirle o impacto paisaxístico e ambiental do proxecto eólico Porto Vidros, da mesma promotora e tamén en tramitación e co que comparte infraestruturas comúns como a subestación., e incluso área xeográfica e empresa promotora.

3.- A información ambiental dos proxectos eólicos Campo das Rosas e Porto Vidros preséntase fragmentada en proxectos independentes ou divididos artificialmente, o que impide ao público a valoración conxunta e global da

mesma, e por tanto dos impactos ambientais sinérxicos, aditivos e/ou acumulados do conxunto das infraestruturas do proxecto industrial.

A inclusión dos efectos e impactos do conxunto das infraestruturas e das de evacuación de enerxía e de conexión incrementarían considerablemente a magnitude dos impactos detectados no EIA, facendo necesario valorar outras alternativas ou implementar novas medidas correctoras.

A Avaliación de Impacto Ambiental de Proxectos é unha técnica que non admite sucedáneos ou substitutos e que, por tanto, debe esixirse de forma íntegra, a fin de non frustrar a súa funcionalidade.

4.- Non se ten en conta a función de descarbonización que realiza o monte galego nin a súa importante función social. Debérase repotenciar os parques eólicos existentes no canto de seguir inzando estacións eólicas sin control algún como o están a facer arestora. A ausencia de seguimento ambiental do Plan Sectorial eólico propicia un elevado descontento social e a xeración de Feísmo Paisaxístico, e todo a prol do lobby eólico e en detrimento do benestar das familias que viven, residen e /ou traballan nos núcleos rurais afectados.

5.- Os proxectos eliminan a funcionalidade actual e potencial das vías pecuarias ou camiños tradicionais e non ten en conta A IMPORTANCIA DA REDE DE CAMIÑOS E VÍAS PECUARIAS COMO CORREDORES ECOLÓXICOS ESENCIAIS PARA A MIGRACIÓN, A DISTRIBUCIÓN XEOGRÁFICA O INTERCAMBIO XENÉTICO DAS ESPECIES SILVESTRES.

6.- Ao abeiro do Convenio Europeo da Paisaxe, en vigor o 1 de marzo de 2004, e que España ratificou o citado Convenio o 26 de novembro de 2007 (BOE de 5/02/2008), o papel do dereito non é recoñecer e protexer un valor ou unha beleza paisaxística particulares; o que o dereito debe recoñecer en primeiro lugar e, por conseguinte protexer, é un valor complexo: a necesidade de toda a cidadanía de establecer unha relación sensible co territorio, de beneficiarse desta relación e de participar na determinación das características formais dos lugares que habitan ou frecuentan. Ninguén, incluída a promotora deste proxecto e a Xunta de Galicia, teñen dereito a emborronar a dimensión paisaxística dun territorio sen ter primeiro en conta o interese do conxunto da poboación local afectada. E o dereito á Paisaxe non pode ser determinado por un desenvolvemento económico que non ten en conta a aparencia dos territorios aos que afecta, senón que debe reflectir as verdadeiras aspiracións dos homes e mulleres que o habitan. E no presente caso conséntase un rexeitamento social ao proxecto eólico Campo das Rosas e os demais parques eólicos xa existentes ou en tramitación na área xeográfica de afección deste proxecto e as liñas de evacuación existentes e en tramitación na mesma área xeográfica. Non se pode transformar unilateralmente por mor do interese dunha empresa as paisaxes agrarias, culturais e forestais e o medio de vida das familias en paisaxes industriais e polígonos eólicos que só benefician a empresas como é o presente caso.

Véxase o documento INFORME DA COMISIÓN TÉCNICA TEMPORAL SOBRE ENERXÍA EÓLICA E PAISAXES CULTURAIS EN GALICIA: <http://consellodacultura.gal/publicacion.php?id=443777>

Véxase: “Efectos de los parques eólicos e instalaciones eléctricas asociadas sobre la salud”.

<https://aliente.org/efectos-eolica-salud>

Debera abrirse previamente un proceso público participativo, onde con carácter previo, a cidadanía afectada e o público poidan participar na localización do proxecto eólico Campo das Rosas aos efectos paisaxísticos, de saúde e de benestar. Cómpre ter en conta que o Convenio europeo da Paisaxe indica que os obxectivos de calidade paisaxística determínanos a Administración, en base ás aspiracións da cidadanía, e non en base ás aspiracións dunha mercantil promotora que actua no mercado con ánimo de lucro. Polo tanto, estase a obviar a participación pública nun instrumento de ordenación do territorio tan importante e con tanta afección como é este proxecto industrial.

7.- A excesiva fragmentación dos ecosistemas e a falla de avaliación do impacto sobre o lobo ibérico afecta de forma severa ao seu hábitat, tendo en conta que o lobo atópase estritamente protexida. A corta de matogueira que se leva a cabo nas obras de construción dos parques afecta aos puntos de encame e puntos de encontro da especie. Tras a Orde TED/980/2021, do 20 de setembro, pola que se modifica o Anexo do Real Decreto 139/2011, do 4 de febreiro, para o desenvolvemento da Listaxe de Especies Silvestres en Réxime de Protección Especial e do Catálogo Español de Especies Ameazadas, todas as poboacións de lobo (*Canis lupus*) están incluídos na “Listaxe de Especies Silvestres en Réxime de Protección Especial” recollido no Real Decreto 139/2011.

Ademais da afección a especies catalogadas como vulnerables, existe unha afección severa a hábitats prioritarios e de interese comunitario. Existe a obriga de manter estes últimos nun estado de conservación favorable, o que é incompatible coa súa eliminación, como se prevé no caso do proxecto eólico Campo das Rosas.

Existe a obriga legal de conservar os hábitats de interese comunitario nun estado de conservación favorable, o que é incompatible coa súa afección irreversible ou eliminación.

7.- A fragmentación excesiva dos hábitats e a falla de garantía da conectividade ecolóxica e a necesaria permeabilidade destes, unida aos efectos barreira derivados das gabias, dos vieiros e das plataformas eólicas, implica un risco e un prexuízo para a integridade do espazo e a conservación das especies.

Por outra banda, a necesaria coherencia da Rede Natura 2000 obriga a preservar non só a conectividade lonxitudinal dos cauces da área de actuación senón tamen a conectividade ecolóxica transversal das brañas e lagoas ubicadas na área de afección do proxecto.

A densidade das infraestruturas eólicas existentes e previstas na área de implantación dos proxectos descritos implica un risco claro de xerar “illas biolóxicas”, derivado da fragmentación excesiva dos hábitats e sin garantir a necesaria permeabilidade ecolóxica.

8.- A IMPORTANCIA DA LEI 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia, os MONTES COMO RESERVORIOS E DEPÓSITOS DE FIXACIÓN DE CARBONO e a FUNCIÓN SOCIAL DO MONTE foi obviada na tramitación ambiental do proxecto eólico Campo das Rosas e os parques eólicos en tramitación na área de afección destes.

As cimentacións dos parques eólicos, a construción e acondicionamento de viais, a insalación de gabias de cableado, a proxección das liñas de evacuación cos respectivos puntos de apoio e accesos aos mesmos, xunto coa remoción de toneladas de terra precisa para a súa implantación, altera de forma irreversible a cuberta vexetal e os recursos hídricos, producindo erosión da cuberta vexetal e a medio e longo prazo desertificación da área afectada, xa que a perda da cuberta vexetal e dos humedais convirte aos chans en recurso natural non renovable e finito que perde a súa funcionalidade e aptitude agrícola, gandeira e forestal actual de xeito irreversible. O mesmo sucede cos humedais e os terreos ribeiregos aos cauces, coa conseguinte afección á necesaria conectividade ecolóxica e a necesaria permeabilidade dos ecosistemas e dos hábitats.

O desenvolvemento eólico non consegue axudar no desenvolvemento económico das comunidades rurais afectadas, mentres que o aproveitamento forestal que se ve ameazado co desenvolvemento eólico supón unha axuda económica importantísima nas economías familiares.

Non debería argumentarse a necesidade de instalar parques eólicos en beneficio do medio ambiente perxudicando algo que actualmente está realizando de forma activa unha labor protectora do solo, da biodiversidade e ademais mitigando o cambio climático.

A proliferación de parques eólicos nos municipios afectados e contorna, co conseguinte impacto paisaxístico e medio ambiental, inciden directamente nas posibles oportunidades dos municipios afectados para conseguir loitar contra o despoboamento rural.

Ninguén nin ningún poder público ou Administración ten dereito a emborronar a dimensión paisaxística dun territorio sen ter primeiro en conta o interese do conxunto da poboación local afectada. E o dereito á Paisaxe, protexido polo Convenio europeo da Paisaxe non pode ser determinado por un desenvolvemento económico que non ten en conta a aparencia dos territorios aos que afecta, senón que debe reflectir as verdadeiras aspiracións dos homes e mulleres que o habitan.

Neste caso debe considerarse a actividade eólica como un uso incompatible e prohibido en relación a capacidade de produción forestal e vocación tradicional dos terreos nos que se asientan as explotacións forestais e os prexuízos irreversibles para os humedais presentes e afectados polas infraestruturas do proxecto do parque eólico Campo das Rosas e os parques eólicos asociados que afecta de forma significativa e irreversible á conectividade ecolóxica dos ecosistemas.

9.- O trámite ambiental levado a cabo na tramitación do proxecto do parque eólico Campo das Rosas non permite valorar a importancia da zonificación da conectividade ecolóxica estrutural como variable transcendental para coñecer o grao de facilidade ou dificultade que un espazo natural posúe para albergar as interrelacións da biodiversidade.

Analizada a documentación ambiental das infraestruturas detéctase que a metodoloxía empregada non permitiu definir as áreas críticas de conectividade ecolóxica estrutural da área xeográfica de implantación dos proxectos.

Non se determinou o índice de fragmentación dos ecosistemas e polo tanto non se puido establecer o grao de conectividade/criticidade.

Non se estableceron as áreas críticas de conectividade ecolóxica estrutural. Nesta relación un maior grao de criticidade conleva a un menor grao de conectividade ecolóxica estrutural.

Á vista do elevado número de parques xa instalados e os que están a ser obxecto de tramitación débese avaliar os impactos acumulados, sinérxicos e globais de todas as infraestruturas, e máis tendo en conta que non se está a facer un seguimento ambiental do Plan Sectorial eólico de Galicia, e polo tanto non se dispoñen de datos ao respecto.

Cómpre ter en conta que o actual Plan Sectorial eólico non foi obxecto de avaliación ambiental estratéxica nin está adaptado ao Convenio europeo da Paisaxe. Tampouco está a realizarse un seguimento ambiental do mesmo.

10.- Por outra banda non se permite o acceso aos estudos de colisión e electrocución da avifauna actualizados dos que dispoña o órgano ambiental tanto con respecto aos parques eólicos como ás liñas de media e alta tensión e nos que se basean as mercantiles promotoras para facer as súas previsións, xa que logo, todo indica que desde a elaboración dun estudo realizado por Arcea no ano 2009 non se volveron a actualizar os datos, os estudos ou informes, pese a avalancha de parques eólicos e instalacións de evacuación que se están a tramitar. O mesmo se pide en relación cos estudos de quirópteros. Solicítase acceso aos estudos de colisión e electrocución da avifauna actualizados dos que dispoña o órgano ambiental tanto con respecto aos parques eólicos como ás liñas de media e alta tensión e nos que se basean as mercantiles promotoras para facer as súas previsións.

11.- Preocupa moito a contaminación lumínica dos numerosos aeroxeradores instalados na área xeográfica do proxecto e a súa afección á Rede Natura 2000 e ás aves en perigo de extinción e vulnerables.

É necesario considerar ademais que a iluminación dos aeroxeradores presenta moitas outras problemáticas sociais, xerando molestias a distintos niveis á poboación circundante a nivel de saúde pública e conferindo á paisaxe «unha imaxe de desasosego». Doutra banda, organizacións de referencia como SEO/Birdlife alertaron que as luces e escintileos luminosos provenientes dos aeroxeradores alteran os ciclos naturais de moitos seres vivos durante o período nocturno e as súas pautas de comportamento ao modificar os seus ritmos circadianos, chegando a desorientar ás aves e certos anfibios nos seus procesos migratorios.

12.- Solicítase acceso aos informes sectoriais do proxecto Campo das Rosas que deberan ser obxecto de exposición pública e que non foron. Fundaméntase esta petición no dereito de acceso á documentación ambiental do proxecto baseada no Convenio de Aarhus.

Deberan ter a ligazón web de acceso á documentación ambiental do proxecto eólico Campo das Rosas habilitada para poder acceder á mesma. A ligazón indicada no anuncio do DOG non permite o acceso pese a que o proxecto industrial eólico está en tramitación. Habiliten por tanto esta ligazón ou outro medio para o acceso á información ambiental do proxecto:

<https://ceei.xunta.gal/transparencia/documentos-sometidos-a-informacion-publica>

<http://descargas.xunta.es/6d6ec30d-518f-4318-a4ef-8b3bc9df8aa01613124002509>

Imaxe da web á que conduce á ligazón indicada no anuncio publicado no DOG relativo ao proxecto eólico Campo das Rosas e na que se indica: "Arquivo non atopado!, imposibilitando o acceso á documentación ambiental do proxecto.

Cerdedo -Cotobade, 14 de xaneiro de 2023

Asdo.-_____